

Jaarverslag 2015

ASN Beleggingsfondsen N.V.

Jaarverslag 2015

ASN Beleggingsfondsen N.V.

Inhoud

Verslag van de raad van commissarissen	3	D Jaarrekening ASN Beleggingsfondsen N.V.	43
A Verslag over het beleid	7	6.1 Balans	44
1.1 Opzet en opdracht van het fonds	8	6.2 Winst-en-verliesrekening	45
1.2 Algemene vergadering van aandeelhouders	8	6.3 Kasstroomoverzicht	46
1.3 Beleidsontwikkelingen in de verslagperiode	9	6.4 Toelichting op de jaarrekening	47
1.4 Risicobeleid ABB	9	6.5 Toelichting op de balans	55
1.5 Fondsdocumentatie	10	6.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening	58
1.6 Dividend	10	6.7. Beloningsbeleid van de AIF-beheerder	62
1.7 Wijziging wet- en regelgeving	10	6.8 Beloning van ABB	63
1.8 Ontwikkelingen AIF-beheerder	10	E Jaarrekeningen ASN Beleggingsfondsen	67
1.9 Fondskosten	10	7.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds	68
1.10 Marketing ASN Beleggingsfondsen	11	7.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds	74
B Duurzaam beleggingsbeleid	15	7.3 ASN Duurzaam Mixfonds	80
2.1 Ontwikkelingen duurzaamheidsbeleid	16	7.4 ASN Milieu & Waterfonds	86
2.2 Duurzame selectie	16	7.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	92
2.3 Engagement	19	F Jaarrekeningen ASN Beleggingspools	99
2.4 Stemmen	19	8.1 ASN Aandelenpool	100
2.5 Klimaatdoelstelling	20	8.2 ASN Obligatiepool	114
2.6 Beleid voor derivaten	21	8.3 ASN Mixpool	125
C Verslag over het beheer	23	8.4 ASN Milieupool	130
3. ASN Beleggingsfondsen N.V. 2015	24	8.5 ASN Small & Midcappool	141
3.1 Kerncijfers	24	G Overige gegevens	155
3.2 Risicobeheer	25	H Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	159
4. Economie en financiële markten in 2015	26	Bijlagen	165
4.1 Economische ontwikkelingen	26	Bijlage 1 Voorbeelden van duurzame selectie	166
4.2 Financiële markten	26	Bijlage 2 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders	172
5 Portefeuillebeheer en resultaten	28	Bijlage 3 Adresgegevens en personalia	176
5.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds	28	Bijlage 4 Begrippen	180
5.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds	31		
5.3 ASN Duurzaam Mixfonds	34		
5.4 ASN Milieu & Waterfonds	35		
5.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	37		
Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de AIF-beheerder	41		

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Hierbij biedt de directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. u de jaarrekening van de vennootschap over het boekjaar 2015 aan, alsmede het verslag van de raad van commissarissen, het verslag van de directie en de verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de AIF-beheerder. Bij de jaarrekening heeft KPMG Accountants N.V. een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

Verslag van de raad van commissarissen

Werkzaamheden in 2015

De directie van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) en de raad van commissarissen overleggen regelmatig. In 2015 vergaderden de raad en de directie vier maal en de auditcommissie driemaal. Daarbij behandelt de raad van commissarissen de activiteiten en de resultaten van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. In 2015 kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Jaarverslag 2014
- Samenstelling raad van commissarissen
- Auditcommissie
- Monitoring aanstelling AIF-beheerder.
- Periodieke rapportages over de beleggingsfondsen
- Verlaging fondskosten
- Duurzaamheid kleine bedrijven
- Verantwoord bestuur
- Operationele ontwikkelingen 2015 en 2016

De directie informeerde de raad over diverse nominaties en prijzen voor de beleggingsfondsen en andere vormen van externe erkenning, zoals voor het klimaatbeleid van ASN Bank N.V. (de ASN Bank). In het kader van de permanente educatie van de raad vond er een sessie plaats om de raad te informeren over de groeistrategie van de fondsen en een sessie over de rol en taken van de raad van commissarissen.

Jaarverslag 2014

In maart besprak de raad het jaarverslag en de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. 2014 met de directie en de accountant, KPMG. KPMG liet weten dat het een goedkeurende controleverklaring kon verstrekken bij de jaarrekening 2014 van ASN Beleggingsfondsen N.V. Wij ondertekenden de jaarrekening ter goedkeuring en stemden in met het dividendvoorstel.

Samenstelling van de raad

In 2015 kreeg de raad na een zorgvuldige selectieprocedure – met aandacht voor de collectieve competenties van de raad – een nieuwe commissaris. De kandidaat werd bij de AFM aangemeld. Op 22 januari stemde de AFM in met de voorgenomen benoeming van de heer Lodi Hennink als commissaris van ASN Beleggingsfondsen N.V. De aandeelhouders namen het besluit tot de benoeming op de aandeelhoudersvergadering van 30 april 2015.

Na de zomer werd de selectieprocedure voortgezet om het opvolgingsbeleid van de raad te implementeren. Hierbij gaat extra aandacht uit naar versterking van de beleggingskennis in de raad. Operationele, fiscale en juridische kennis als wel expertise op het gebied van compliance en financiële overwegingen zijn hierin meegenomen. De uitkomst van deze inspanningen wordt op korte termijn verwacht. Mede naar aanleiding van vragen bij de aandeelhoudersvergadering van 2015 is tevens de stemprocedure nader onder de loep genomen en deze zal worden verduidelijkt. Zo is onder andere nader omschreven wie er mogen stemmen, hoe deze stemgerechtigden geregistreerd worden, hoe zij stemmen, en hoe de stemmen worden geteld.

Auditcommissie en aanstelling nieuwe accountant

Sinds de toetreding van de heer Hennink tot de raad bestaat de auditcommissie (AC) uit de heren Koedijk en Hennink. In aanvulling op de reguliere werkzaamheden heeft de AC gesprekken gehad met de directie over de aanstelling van een nieuwe accountant. Ook heeft de AC kennisgemaakt met de voorgestelde nieuwe accountant. De wet legt een 'roulatieverplichting' op, die inhoudt dat er elke tien jaar van accountant moet worden gewisseld. Tijdens het traject werd die noodzaak tot rouleren vanuit juridisch oogpunt betwist. De Tweede Kamer initieerde daarna reparatiewetgeving die de wisseling niet al vanaf 2016 noodzakelijk maakt. Op voordracht van de directie is de roulatie van de nieuwe accountant toch doorgezet. Daarvoor zijn verschillende redenen. Er zijn schaalvoordelen aan verbonden om dezelfde accountant aan te stellen als ACTIAM, de AIF-beheerder en administrateur van de ASN Beleggingsfondsen. Bovendien kan een nieuwe accountant een frisse blik bieden, wat wij als voordeel zien nadat ASN Beleggingsfondsen N.V. vele jaren gebruik heeft gemaakt van de diensten van KPMG.

De raad stelt voor om EY (voorheen Ernst & Young) als nieuwe accountant aan te stellen met ingang van het controlejaar 2016. Dit wordt ter instemming voorgelegd aan de aandeelhoudersvergadering. EY is door de directie geselecteerd wegens de goede kwaliteit die het toonde ten opzichte van de gehanteerde benchmark.

Monitoring aanstelling AIF-beheerder

2015 stond operationeel in het teken van de inbedding van de nieuwe beheerstructuur voor de ASN Beleggingsfondsen. Naar aanleiding van de implementatie van de AIFM-richtlijn heeft de directie in 2014 een externe AIF-beheerder, ACTIAM, aangesteld. ACTIAM richt zich op de uitvoering van het portefeuille- en risicobeheer, en ABB op het beleggingsbeleid en de monitoring van het AIF-beheer van de fondsen. De raad heeft de werking van deze uitvoering met de directie besproken. De wijzigingen in organisatorische aansturing van ACTIAM zijn hierin meegenomen. Voor 2016 heeft de directie een evaluatie van de structuur en gepland.

Periodieke rapportages over de beleggingsfondsen

De raad heeft geconstateerd dat de periodieke rapportages van ABB en ACTIAM representatief zijn voor de lopende zaken. Zij geven een goed beeld van het functioneren van de fondsen. De raad zal deze check ook in het komend jaar nauwkeurig blijven uitvoeren. Zo kunnen eventuele onverhoopt nadelige gevolgen van de nieuwe opzet van het beheer zo nodig tijdig geobserveerd en opgelost worden.

Verlaging fondskosten

In 2015 heeft de directie besloten de fondskosten voor het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Small & Midcapfonds te verlagen. De raad is hier verheugd over.

Duurzaamheidsbeleid

In 2015 heeft de raad kennis genomen van de wijziging van de duurzaamheidscriteria voor kleine en grote bedrijven. De nieuwe aanpak geeft kleine bedrijven meer ruimte om op termijn hun duurzaamheidsbeleid te ontwikkelen en verbeteren; zij blijven wel getoetst worden op controverses en activiteiten die uitgesloten zijn.

Verantwoord bestuur (good governance)

De brancheorganisatie Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) heeft nadere richtlijnen opgesteld voor de organisatorische opzet en werkwijze van (beheerders van) beleggingsinstellingen. Deze richtlijnen staan in de Principles of Fund Governance (de Principles). De raad houdt onder andere toezicht op de naleving van deze Principles. De raad beoordeelt de naleving van de Principles onder meer op basis van de kwartaalrapportages van de compliance officer van ABB. De raad beoordeelt de naleving in 2015 positief.

Operationele ontwikkelingen 2015 en 2016

De raad en de directie bespraken de operationele plannen en ontwikkelingen voor de fondsen in 2015 en de plannen voor 2016. De instroom in ASN Beleggingsfondsen N.V. was net als in 2014 boven verwachting. De raad en de directie stonden er uitgebreid bij stil dat aandeelhouders voldoende informatie aangereikt kregen, via de verplichte documentatie en de website, over de risico's die ook altijd gepaard gaan met beleggingen. De raad heeft de groeistrategie voor nieuwe fondsen en nieuwe distributiekanaalen besproken.

Vaststellen jaarrekening

Wij stellen de algemene vergadering van aandeelhouders voor om de jaarrekening 2015 die aan u is gepresenteerd, vast te stellen. Tevens verzoeken wij de algemene vergadering van aandeelhouders om de directie decharge te verlenen voor het in 2015 gevoerde bestuur en, separaat daarvan, de raad te dechargeren voor het in 2015 uitgeoefende toezicht. Wij danken de directie voor de constructieve en plezierige samenwerking en de open wijze waarop zij de raad steeds tegemoet treedt, en de medewerkers van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. voor de wijze waarop zij hun werkzaamheden voor de vennootschap hebben verricht.

Den Haag, 17 maart 2016

De raad van commissarissen

Cateautje Hijmans van den Bergh (voorzitter)

Kees Koedijk (vicevoorzitter)

Lodi Hennink

Mijntje Lückerath-Rovers

Nico Roozen

A Verslag over het beleid

1.1 Opzet en opdracht van het fonds

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een open-end beleggingsinstelling, die is opgezet volgens een paraplustructuur. Dit houdt in dat het aandelenkapitaal van ASN Beleggingsfondsen N.V. is onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen). Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid en een kenmerkend rendements- en risicoprofiel dat daarmee samenhangt.

De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid. De fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. beleggen het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. in besloten fondsen voor gemene rekening, zogenaamde beleggingspools (de pools). In de pools vindt de feitelijke uitvoering van het beleggingsbeleid plaats. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen N.V., stelt het beleggingsbeleid van ASN Beleggingsfondsen N.V. en de pools vast. ACTIAM N.V. (ACTIAM) treedt op als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V. en als AIF-beheerder van de pools. ACTIAM is aangesteld door ABB en is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid. Meer informatie over de portefeuilles van de fondsen vindt u in hoofdstuk 5.

Corporate governance

ASN Beleggingsfondsen N.V. is nauw verbonden met ASN Bank N.V. (de ASN Bank). De ASN Bank is 100% aandeelhouder van ABB en is houder van een prioriteitsaandeel in ASN Beleggingsfondsen. Dat prioriteitsaandeel geeft bijzondere bevoegdheden bij bijvoorbeeld de benoeming van bestuurders, statutenwijziging en ontbinding van de vennootschap. ABB vormt de directie van ASN Beleggingsfondsen. De werkzaamheden van ABB waarover hierna wordt geschreven, zijn derhalve werkzaamheden van ABB in zijn hoedanigheid van directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. Werkzaamheden van ABB worden uitgevoerd door werknemers van ASN Bank en SNS Bank N.V.

Met de implementatie van wetswijzigingen naar aanleiding van de AIFM-richtlijn heeft ABB in 2014 ACTIAM aangesteld als AIF-beheerder. ACTIAM staat als AIF-beheerder onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). ABB, als directie van ASN Beleggingsfondsen N.V., monitort ACTIAM.

De governancestructuur van een beleggingsinstelling dient een integrale uitoefening van het fondsbedrijf en een zorgvuldige dienstverlening (als bedoeld in artikel 4:11, 4:14 en 4:25 van de Wft) te waarborgen. Dit houdt onder meer in dat beheerders belangenverstrengeling moeten tegengaan en moeten handelen in belang van de aandeelhouders. Om hier invulling aan te geven heeft de brancheorganisatie Dutch Fund and Asset

Management Association (DUFAS) nadere richtlijnen gegeven voor de organisatorische opzet en werkwijze van (beheerders van) beleggingsinstellingen: de 'Principles of Fund Governance' (principles). ABB heeft in 2009 de DUFAS Principles van Fondsbestuur geïmplementeerd en neergelegd in de Gedragscode Fund Governance. Het doel van deze code is om waarborgen te scheppen voor een integrale bedrijfsvoering en een zorgvuldige dienstverlening zoals bedoeld in de Wet op het financieel toezicht (Wft). De directie van ABB heeft op 20 mei 2015 de Gedragscode Fund Governance aangepast naar aanleiding van de aanstelling van ACTIAM als AIF-beheerder per 22 juli 2014. Deze aangepaste Gedragscode Fund Governance fungeert mede als toetsingskader voor de monitoring van ACTIAM door ABB. In aanvulling op de Principles heeft DUFAS de Code Vermogensbeheerders opgesteld. Als leden van DUFAS onderschrijven ABB en ACTIAM de Code Vermogensbeheerders. In hun jaarverslagen rapporteren ABB en ACTIAM over hun naleving van de Code Vermogensbeheerders volgens het 'comply and explain-principe' (toepassen en uitleggen).

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een beursgenoteerde onderneming, die als beleggingstelling niet verplicht is de in de wet verankerde Corporate Governance Code volledig toe te passen. De directie en commissarissen van ASN Beleggingsfondsen N.V. achten echter de uitgangspunten voor goede verantwoording en transparantie die aan de Corporate Governance Code ten grondslag liggen, van grote betekenis. Daarom streven zij ernaar de principes en *best practice*-bepalingen die in de Corporate Governance Code zijn vastgelegd, zoveel mogelijk vrijwillig toe te passen.

De principes en best practices uit de Corporate Governance Code voor institutionele beleggers zijn wel bindend voor ASN Beleggingsfondsen N.V. Het handelt hier vooral om transparantie over het stembeleid en de uitvoering van dit beleid (zie hoofdstuk 2.4).

Interne organisatie ABB

Bij het uitvoeren van zijn taak doet ABB een beroep op de organisatie en de expertise van de ASN Bank en SNS Bank N.V. Het hanteert daarvoor werkafspraken waarin procesbeschrijvingen zijn vastgelegd, evenals een beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). Per kwartaal verzorgt de afdeling Compliance van de ASN Bank rapportages over de wettelijke kaders.

1.2 Algemene vergadering van aandeelhouders

Op 30 april 2015 vond in de Beurs van Berlage te Amsterdam de algemene vergadering van aandeelhouders in ASN Beleggingsfondsen N.V. plaats. In het halfjaarbericht is hiervan verslag gedaan.

1.3 Beleidsontwikkelingen in de verslagperiode

Het ASN Beleggingsuniversum wordt vastgesteld door de directie van ABB op basis van de duurzame criteria van de ASN Selectiecommissie. De directie wil de duurzame criteria van de ASN Selectiecommissie als leidend blijven hanteren voor het vaststellen van het ASN Beleggingsuniversum. Deze criteria vormen immers de kern van waar de ASN Bank en ABB voor staan. Daarmee definiëren zij de identiteit van ABB en zijn producten.

Het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds is in de verslagperiode alleen gewijzigd als het gaat om het onderscheid in duurzaamheidscriteria voor kleine en grote bedrijven. Voor het duurzaam obligatiefonds is het beleid ongewijzigd. Wel is in het prospectus nader gespecificeerd dat in het modelmatige beheer rekening wordt gehouden met de liquiditeit van staatsobligaties van de betreffende landen. In het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Aandelenfonds veranderden de bandbreedtes van de regio's. Dat gold vanzelf ook voor het beleid van het ASN Duurzaam Mixfonds.

Duurzaamheidsbeleid: onderscheid tussen kleine en grote bedrijven

Een belangrijke ontwikkeling in het beleid voor 2015 was dat de directie akkoord ging met de wijziging van de duurzaamheidscriteria voor kleine en grote bedrijven. In de nieuwe aanpak wordt er rekening mee gehouden dat de ontwikkeling van formeel duurzaam beleid juist voor kleine bedrijven relatief hoge kosten met zich meebrengt. Daarom zien kleine bedrijven hier vaak vanaf. Dat leidt regelmatig tot uitsluiting van kleine bedrijven die verder goed in het duurzame universum zouden passen. De wijziging geeft kleine bedrijven meer tijd om hun duurzaamheidsbeleid te ontwikkelen en verbeteren. Natuurlijk worden zij nog wel getoetst op misstanden en activiteiten die uitgesloten zijn. Omdat kleine bedrijven zich vooral bevinden in het universum van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en, in mindere mate, het ASN Milieu & Waterfonds, heeft de beleidswijziging naar verwachting vooral op deze twee fondsen invloed.

Termijn heronderzoek

Besloten is per 1 januari 2016 de termijn waarop ondernemingen in het universum opnieuw worden onderzocht, te verlengen. Ondernemingen moesten binnen 36 maanden worden heronderzocht. Deze termijn is verlengd tot minstens een maal per 48 maanden. De reden is dat bedrijven transparanter zijn geworden. Ook is informatie over hun duurzaamheid beter toegankelijk. De afdeling duurzaamheidsbeleid en -onderzoek van de ASN Bank houdt de informatie over bedrijven voortdurend bij.

Als deze aanleiding geeft om de toetsing te vervroegen, gebeurt dat.

Regiobeleid ASN Duurzaam Aandelenfonds

Per 1 april 2015 is de regioverdeling van het ASN Duurzaam Aandelenfonds aangepast, en daarmee ook die van de aandelenportefeuille van het ASN Duurzaam Mixfonds. De regioverdeling was: Europa 55%, Verenigde Staten 30%, Japan 10% en rest van de wereld 5%. Deze verdeling sloot niet langer goed aan op de regioverdeling in het ASN Beleggingsuniversum. Hiervan is in het halfjaarbericht uitgebreid verslag gedaan. De regioverdeling is als volgt aangepast:

Europa	65%	(bandbreedte 60%-70%);
Verenigde Staten	25%	(bandbreedte 15%-35%);
Japan	10%	(bandbreedte 5%-15%);
Rest van de wereld	0%	(bandbreedte 0%-5%).

De verwachting is dat het rendements-risicoprofiel van het fonds niet materieel zal wijzigen als gevolg van de aanpassing van de regioverdeling. De aanpassing is opgenomen in het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Groeistrategie

In 2015 besteedde de directie ruime aandacht aan de groeistrategie van de ASN Beleggingsfondsen. Aanleidingen waren onder meer de forse instroom en de verschuivingen in de markt van 'regulier' naar duurzaam beleggen. Ook de afbouw van de beleggingspropositie van SNS Bank N.V. speelde een rol in de overwegingen. In 2016 zal het huidige fondsenpalet verder onder de loep worden genomen, inclusief initiatieven voor nieuwe fondsen en uitbreiding van de distributiekanaalen.

Uitgifte extra maatschappelijk kapitaal

De directie heeft het maatschappelijk kapitaal van drie fondsen per 26 mei 2015 uitgebreid. Dit was een reactie op de forse inleg in de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V., onder meer als gevolg van de beleggingscampagne van de ASN Bank in het voorjaar. Daardoor zijn er veel nieuwe aandelen in de fondsen uitgegeven. De uitbreiding heeft tevens tot doel verdere instroom te faciliteren.

1.4 Risicobeleid ABB

ACTIAM is als AIF-beheerder verantwoordelijk voor het risicobeheer van de fondsen. Daarnaast voert ABB eigen risicobeheer voor de processen en taken die niet bij ACTIAM zijn ondergebracht. Daaronder vallen onder meer duurzaamheidsbeleid, marketing, productontwikkeling, distributie en aanstelling en monitoring van de AIF-beheerder, evenals de verantwoordelijkheid tegenover de aandeelhouders in de beleggingsfondsen.

Het risicobeheer bij ABB is ingericht om te waarborgen dat risico's in de processen van ABB zoveel mogelijk beperkt zijn. Ook moet de inrichting van het risicobeheer waarborgen dat ABB adequaat kan optreden bij eventuele incidenten.

De doelstelling van het risicobeheerbeleid van ABB is te waarborgen dat de belangrijkste risico's die betrekking hebben op de rol van ABB, worden geïdentificeerd en inzichtelijk gemaakt. Het doel van dit risicobeheerbeleid is drieledig, namelijk:

- een beheerste, integere bedrijfsvoering, onder meer op basis van beleid over belangenverstrengeling;
- naleving van wet- en regelgeving; en
- handelen in het belang van beleggers.

Jaarlijks doet ABB een *risk self-assessment*: het maakt een inschatting van mogelijke risico's in de processen, de waarschijnlijkheid dat deze risico's werkelijkheid worden en de mogelijke impact van deze risico's. Tevens bepaalt ABB acties om deze risico's te verzachten.

ACTIAM en ABB bespreken jaarlijks het risicobeheer dat ACTIAM heeft gevoerd, en stemmen mogelijke aanpassingen af.

1.5 Fondsdokumentatie

De wijzigingen die hebben plaatsgevonden in de verslagperiode zijn verwerkt in de Essentiële Beleggersinformatie (EBi) en het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. Deze documenten vindt u op asnbank.nl/beheerder.

1.6 Dividend

De directie stelt voor om per aandeel als dividend aan de aandeelhouders uit te keren voor het:

ASN Duurzaam Aandelenfonds	€ 1,50
ASN Duurzaam Obligatiefonds	€ 0,50
ASN Duurzaam Mixfonds	€ 1,30
ASN Milieu & Waterfonds	€ 0,20
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	€ 0,50

Vanwege de status van fiscale beleggingsinstelling dient het fonds de voor uitkering beschikbare winst (gedefinieerd in het Besluit Beleggingsinstellingen 1970 zoals laatstelijk gewijzigd per 11 januari 2016) binnen acht maanden na afloop van elk boekjaar uit te keren.

1.7 Wijziging wet- en regelgeving

In 2015 waren er geen ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving die voor de directie bijzonder of relevant waren. ACTIAM is er verantwoordelijk voor

dat zij voldoet aan haar wettelijke verplichtingen als AIF-beheerder. Hierover bevat het verslag van ACTIAM informatie.

1.8 Ontwikkelingen AIF-beheerder

De directie heeft er kennis van genomen dat in 2015 de verkoop van VIVAT N.V. (handelsnaam REAAL N.V.) aan Anbang Group Holdings Co. Ltd. is afgerond. Anbang Group Holdings Co. Ltd. is een volle dochter van Anbang Insurance Group Co. Ltd. (Anbang), een vooraanstaande Chinese verzekeringsmaatschappij. ACTIAM, de AIF-beheerder, is onderdeel van VIVAT. De statutaire naam van REAAL N.V. is gewijzigd in VIVAT N.V.

Per 15 december 2015 is Jacob de Wit teruggetreden als directievoorzitter van ACTIAM. Zijn functie wordt sinds die datum ad interim waargenomen door George Coppens, commercieel directeur van ACTIAM. Naast George Coppens bestaat de directie van ACTIAM per 15 december 2015 uit Erik Jan van Bergen (CIO) en Rob Verheul (COO). De samenstelling van de directie van ACTIAM is goedgekeurd door de AFM.

De directie van ABB volgt nadrukkelijk de ontwikkelingen bij ACTIAM om te monitoren of de duurzaamheid en kwaliteit van de bedrijfsvoering die het voorstaat, ook bij uitvoerende partijen, door deze ontwikkelingen niet in het geding komen. Vooralsnog is daarvan geen sprake. De directie zal zowel de gekozen structuur als de benoeming van ACTIAM in 2016 in zijn verantwoordelijkheid als AIF-beheerder evalueren, met het oog op de looptijd van de lopende aanstellingsovereenkomst tot 22 juli 2017.

1.9 Fondskosten

ABB brengt per fonds een vast percentage in rekening om de dagelijkse werkzaamheden te vergoeden. Dit percentage verschilt per fonds en wordt fondskosten genoemd. Deze vergoeding is in 2015 per maand berekend op basis van ééntwaalfde van het jaartarief over het totale fondsvermogen aan het einde van iedere maand. De directie heeft besloten dat met ingang van januari 2016 de fondskosten per dag zullen worden berekend en gereserveerd ten laste van het resultaat van het fonds. Deze vergoeding wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht en komt ten laste van het fondsvermogen.

De beheerder betaalt uit deze inkomsten alle kosten die samenhangen met het beheer van het fonds. De verschillende kosten die hieronder vallen, zijn gedefinieerd in het prospectus. De vermogensbeheerders ontvangen geen prestatiebeloning (*performance fee*). De reden daarvoor is dat het uitgangspunt bij onze beleggingen is een duurzame wereld te bevorderen, niet het hoogst

mogelijke rendement te behalen. Daarom worden er geen financiële prikkels gegeven voor het behalen van een zo hoog mogelijk rendement.

Verlaging kosten ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

In 2015 trof de directie de nodige voorbereidingen om de kosten van de beleggingsfondsen waar mogelijk te verlagen. Daarmee wilde zij de lasten van aandeelhouders

verlichten en de concurrentiepositie versterken. Voor het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds bleek een verlaging tot 1,20% wenselijk en haalbaar. De kostenverlaging is aangekondigd met de publicatie van de Toelichting per 30 november 2015. Deze werd gevolgd door de publicatie van het bijgewerkte prospectus per januari 2016. De verlaging van de kosten is gemeld via de geëigende kanalen en documenten.

	Fondskosten 2015	Nieuwe fondskosten per 2016
ASN Milieu & Waterfonds	1,35%	1,20%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,55%	1,20%

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen, met uitzondering van interestkosten en transactiekosten die – achteraf en conform de wettelijke verplichting – gemaakt zijn voor het fonds. Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of net *asset value* (NAV) van het fonds wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's. Voor 2015 was de LKF van de fondsen als volgt:

	LKF	
	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,86%	0,87%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,56%	0,56%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,71%	0,71%
ASN Milieu & Waterfonds	1,36%	1,37%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,57%	1,57%

Eventuele verschillen tussen de fondskosten en de lopendekostenfactor worden veroorzaakt door een verschillende wijze van berekening. Dit wordt in de jaarcijfers toegelicht. Deze verschillen komen met ingang van 2016 in principe niet meer voor, omdat beide kostensoorten voortaan op dezelfde manier worden berekend.

1.10 Marketing ASN Beleggingsfondsen

Instroom en vooruitzichten

De fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn in 2015 gegroeid met € 416 miljoen tot € 1.784 miljoen. Deze groei is opgebouwd uit koerswinst € 189 miljoen en netto-instroom van nieuw belegd geld van € 227 miljoen. De ASN Beleggingsfondsen zijn breed verkrijg-

baar. Ze worden aan zowel klanten van de ASN Bank aangeboden als aan klanten van andere banken, verzekeraars en financiële dienstverleners.

De instroom van nieuw belegd geld komt voor € 127 miljoen van de ASN Bank en voor € 100 miljoen van overige distributiepunten. De instroom vanuit de derdendistributie komt voor een groot gedeelte ten gunste van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Obligatiefonds en het ASN Milieu & Waterfonds.

De directie verwacht dat deze instroom in alle fondsen in 2016 voortduurt. De belangstelling voor duurzaam beleggen neemt toe, wat wordt weerspiegeld in het marktaandeel. Ook heerst er een positiever klimaat voor beleggen dan voor sparen.

Beleggingscampagne en andere sponsoring

De ASN Bank, als belangrijke distributeur van de ASN Beleggingsfondsen, voerde in het eerste halfjaar van 2015 een campagne voor de ASN Beleggingsfondsen. Daarbij werkte zij nauw samen met Amref Flying Doctors en WakaWaka. Bij iedere storting van € 2.000 of meer in de ASN Beleggingsfondsen schonk de bank een bedrag aan Amref voor de opleiding van verloskundigen. Elke afgestudeerde verloskundige kreeg bovendien een WakaWaka Power. Met deze zonnelamp annex – oplader kan zij nachtelijke bevallingen bijlichten en haar mobiele telefoon opladen om goed bereikbaar te zijn. Goede verloskundige hulp is in Afrika van groot belang. In Afrika ten zuiden van de Sahara sterven jaarlijks 162.000 vrouwen tijdens hun zwangerschap of bevalling. De inzet van verloskundigen is essentieel om de sterfte van moeders en kinderen bij de bevalling te verminderen. Ongeveer tienduizend beleggers deden mee aan de actie, wat een donatie van € 52.500 van de ASN Bank aan Amref opleverde. WakaWaka doneerde € 14.000 aan Amref. Met deze donaties worden in Tanzania en Oeganda 33 verloskundigen opgeleid,

die samen zo'n 3.300 bevallingen per jaar begeleiden. De ASN Bank sponsorde de Week van Duurzaam Beleggen en het rapport *Duurzaam sparen en beleggen 2014* van de VBDO. Dit werd in 2015 gepresenteerd.

Erkenning en prijzen

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds wordt regelmatig positief opgemerkt door professionele partijen in de markt. Zo heeft Morningstar het ASN Duurzaam Aandelenfonds uitgeroepen als voorbeeld van de weinige fondsen die over een langere periode de benchmark verslaan. Ook AF Advisors prijst het fonds. Het consultancybureau geeft aan dat de rendementen van het ASN Duurzaam Aandelenfonds op lange termijn boven het gemiddelde van de vergelijkingsgroep liggen.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds won de Groene Stier voor meest duurzame beleggingsproduct van 2015. Het ASN Duurzaam Mixfonds won de VWD Cash Fund Award 2015 in de categorie Mixed Global Currency Balanced.

B Duurzaam beleggingsbeleid

2.1 Ontwikkelingen duurzaamheidsbeleid

ASN Beleggingsfondsen N.V. belegt zowel financieel als maatschappelijk verantwoord, namelijk uitsluitend in ondernemingen en overheden die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. Het duurzaamheidsbeleid van ABB is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle financieringen en beleggingen. Het beleid voor elke pijler van het duurzaamheidsbeleid – mensenrechten, klimaat en biodiversiteit – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. U vindt het duurzaamheidsbeleid via asnbank.nl (u klikt onder de tab *Duurzaamheid* op *Duurzaamheidsbeleid* en vervolgens op *Beleidsdocumenten*).

In het verslagjaar werkten we ons duurzaamheidsbeleid verder uit in twee nieuwe beleidsdocumenten: ASN Bank Beleid Bestuur en het beleid Dierenwelzijn. Tevens verscheen de praktische handleiding van het onderzoeksproces: de Handleiding ASN Bank Duurzaamheidscriteria.

Ook nieuw was het onderscheid dat we invoerden tussen kleine en (middel)grote ondernemingen. Alle ondernemingen moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria. ABB paste die per fonds echter verschillend toe. In de tweede helft van 2015 heeft ABB besloten geen onderscheid meer te maken tussen duurzaamheidscriteria van de fondsen. In plaats daarvan introduceerden we een onderscheid in de omvang van bedrijven.

- Bedrijven met een marktkapitalisatie van maximaal € 4 miljard worden aangemerkt als kleine bedrijven. Zij moeten minstens voldoen aan de absolute criteria. Als het duurzaamheidsrisico hoog is, moeten ze ook voldoen aan de relatieve criteria.
- Bedrijven met een marktkapitalisatie van € 4 miljard of meer moeten voldoen aan zowel de absolute als de relatieve criteria.

We blijven alle bedrijven ook onderzoeken op controversiële kwesties. Het instellen van de grens van € 4 miljard heeft tot gevolg dat we voor het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds geen onderscheid meer maken tussen “definitief goedgekeurde” en “voorlopig goedgekeurde” bedrijven. We blijven kleine bedrijven uit dat fonds aansporen om beleid te ontwikkelen en te verbeteren.

In de tweede helft van 2015 heeft ABB besloten de onderzoekstermijn van bedrijven te verlengen van drie tot vier jaar. De transparantie over het duurzaamheidsbeleid en duurzame prestaties bij bedrijven is toegenomen. Verder zijn er steeds meer onderzoeksbureaus die de duurzaamheid van bedrijven in beeld brengen. Dit heeft ertoe bijgedragen dat duurzaamheidsinformatie transparanter en toegankelijker is geworden. Doordat ABB gebruikmaakt van verschillende onderzoeksbureaus,

kan het doorlopend bijhouden of een goedgekeurd bedrijf handelt in lijn met zijn criteria. Als er een bericht opduikt dat een bedrijf handelt in strijd met de criteria, wordt het bedrijf opnieuw besproken en neemt ABB een beslissing. Vanaf 1 januari 2016 passen we de onderzoekstermijn van vier jaar toe.

Toepassing duurzaamheidsbeleid

Het duurzaamheidsbeleid van ABB voor ASN Beleggingsfondsen N.V. bestaat uit drie activiteiten:

- Het duurzaamheidsonderzoek en, op basis daarvan, de selectie van ondernemingen en landen voor het ASN Beleggingsuniversum.
- Engagement, de dialoog met ondernemingen met als doel hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren.
- Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen; ASN Beleggingsfondsen N.V. maakt gebruik van dit recht als belegger om de ondernemingen aan te zetten tot een duurzamer beleid.

2.2 Duurzame selectie

De selectie van duurzame ondernemingen en landen voor het ASN Beleggingsuniversum is een grondig, zorgvuldig proces. Namens ABB wordt dit uitgevoerd door het team onderzoekers van de afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek (DBO) van de ASN Bank. ABB beoordeelt continu of beleggingen voldoen aan zijn duurzame beleggingscriteria. Het baseert zijn oordeel op informatie van bedrijven zelf, en informatie die wordt verstrekt door gespecialiseerde onderzoeksinstituten, de media en niet-gouvernementele organisaties. De gespecialiseerde onderzoeksbureaus waarvan ABB gebruikmaakt, zijn het Engelse Eiris en het Nederlandse Sustainalytics. Deze verzamelen allerlei data over de duurzaamheidsprestaties van ondernemingen wereldwijd. Daarnaast maakt ABB gebruik van RepRisk. Deze organisatie verzamelt nieuwsberichten over ondernemingen, zodat de onderzoeker snel kan zien of er sprake is van controversiële kwesties. Trucost, een Engels onderzoeksbureau dat is gespecialiseerd in het vaststellen van de impact van bedrijfsactiviteiten op het milieu en klimaat, levert hierover informatie. De analist van DBO analyseert de verzamelde informatie. De analyses leiden tot een advies aan ABB, dat wordt besproken in de ASN Selectiecommissie.

ASN Selectiecommissie

De directie van ABB keurt een onderneming of land goed of af voor het ASN Beleggingsuniversum. Dit is de verzameling ondernemingen en landen waaruit de beleggingen voor de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. worden gekozen. De ASN Selectiecommissie bereidt de goed- of afkeuring van ondernemingen en landen voor op basis van adviezen van de analisten van

DBO. De ASN Selectiecommissie kwam in 2015 zes maal bijeen.

Na goedkeuring van ABB wordt een onderneming of land opgenomen in het ASN Beleggingsuniversum. Wijzigingen in het ASN Beleggingsuniversum vinden plaats door entiteiten (ondernemingen en overheden): 1. nieuw toe te laten of 2. te verwijderen na heronderzoek, overname of faillissement. Als ABB entiteiten na heronderzoek handhaaft, verandert het ASN Beleggingsuniversum uiteraard niet.

Tot 1 januari 2016 streefde ABB ernaar om elke onderneming één keer per drie jaar opnieuw te onderzoeken. Vanaf 1 januari 2016 werkt ABB met een onderzoeks-termijn van vier jaar. Landen worden jaarlijks onderzocht. Als uit specifieke informatie blijkt dat heronderzoek eerder moet plaatsvinden, wordt de 'doorlichting' vervroegd. Het actuele ASN Beleggingsuniversum van elk fonds vindt u via asbank.nl/beleggen.

Wijzigingen ASN Beleggingsuniversum in 2015

In 2015 lichtte ABB 311 ondernemingen door omdat zij aan heronderzoek toe waren of nieuw waren. Daarvan zijn 144 ondernemingen niet toegelaten tot het ASN Beleggingsuniversum. In totaal voldeden 282 beursgenoteerde ondernemingen en 18 landen per 31 december 2015 aan de duurzaamheidscriteria.

Uitgesplitst per fonds:

ASN Duurzaam Aandelenfonds

- nieuw toegelaten: 32 ondernemingen
- na heronderzoek in het universum gehandhaafd: 61 ondernemingen
- verwijderd: 9 ondernemingen

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

- nieuw toegelaten: 20 ondernemingen
- na heronderzoek in het universum gehandhaafd: 31 ondernemingen
- verwijderd: 8 ondernemingen

ASN Milieu & Waterfonds

- nieuw toegelaten: 16 ondernemingen
- na heronderzoek in het universum gehandhaafd: 39 ondernemingen
- verwijderd: 9 ondernemingen

ASN Duurzaam Obligatiefonds

In de tweede helft van 2015 vond de jaarlijkse beoordeling van landen plaatst op basis van duurzaamheid, liquiditeit en terugbetaalcapaciteit. In totaal zijn 199 landen beoordeeld. Hiervan zijn 9 gehandhaafd in het universum van het fonds. Er is geen nieuw land toegevoegd.

Overzicht van ondernemingen, landen en instellingen die in 2015 zijn doorgelicht voor het ASN Beleggingsuniversum

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Nieuw toegelaten

AddTech
Aixtron
Basware
Beter Bed Holding
Dairy Crest Group
Dialog Semiconductor
Electrocomponents
Homeserve
Interroll
Inwido
Kingspan Group
LEM Holdings
Mayr-Melnhof Karton
Mercialys
Opus
Polypipe
QSC
Safestore
Trina Solar Uponor
Uponor

Na heronderzoek gehandhaafd

AMS
Barrat Developments
Bekaert
Berkeley Group
Coca-Cola HBC
Dignity
EDP Renováveis
Elanders
Electrolux
Elmos Semiconductor
Georg Fischer
Immobiliare Grande
Distribuzione (IGD)
INTU Properties
DSM
Leoni

Na heronderzoek verwijderd

Meyer Burger
MOBISTAR
Nibe Industrier
Orion
OSRAM Licht
Persimmon
Pharol SGPS
Puma
Rexam
SEB
Shanks Group
SMA Solar Technology
Solarworld
Stagecoach Group
STMicroelectronics
Technicolor
Ahlstrom
Ashtead Group
Autogrill
Bunzl
Gate Group
H Lundbeck
Stora Enso
Tom Tailor

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Nieuw toegelaten

Na heronderzoek gehandhaafd

Na heronderzoek verwijderd

België
Duitsland
Frankrijk
Ierland
Italië
Nederland
Oostenrijk
Portugal
Spanje

ASN Duurzaam Aandelenfonds*Nieuw toegelaten**Na heronderzoek gehandhaafd**Na heronderzoek verwijderd*

Aixtron	Adidas	Manpower	Ballard Power Systems
AMS	Advantest Corp	Marks & Spencer Group	BT Group
Brambles	Akzo Nobel	Mobistar	Dai Nippon Printing
Dialog Semiconductor	Amadeus IT Holding	Novartis	Edwards Lifesciences
Electrocomponents PLC	ASML	Novo Nordisk	Office Depot
Esprit Holding	AstraZeneca	Novozymes	Panasonic Corporation
Gerresheimer	Barrat Developments	NTT DOCOMO	Stora Enso
Indutrade	Becton Dickinson	Orange	Teliasonera
Infineon Technologies	Bekaert	OSRAM Licht	Teradata
ISS	Benesse Holdings	Pernod Ricard	
Kingspan Group	Berkeley Group	Persimmon	
Lojas Renner	British Land	Philips	
Mayr-Melnhof Karton	Carlsberg	Pharol SGPS	
Media General	Coca-Cola HBC	Proximus	
Mercialys	EDP Renováveis	PUMA	
Meredith	Electrolux	REC Silicon	
Metropole Television	Georg Fischer	Red Eléctrica De España	
Meyer Burger	Givaudan	Rexam	
Multiplus	GlaxoSmithKline	Seb	
Nibe Industrier SHS	Global PVQ	Solarworld	
Rightmove	Heineken	Stagecoach Group	
Shanks Group	Hennes & Mauritz	Starhub	
SMA Solar Technology	Inditex	STMicroelectronics	
Smurfit Kappa	Indivior	Swisscom	
Soitec sa	Infigen Energy	Technicolor	
Sophos Group	Keurig Green Mountain	Telefónica	
TDC	Kingfisher	Terna	
Telefónica Deutschland	KPM	Toppan Printing	
TKH Group	KPN	Vestas Wind Systems	
Trina Solar	Land Securities	Vodafone Group	
Uponor	Legrand		
WH Smith			

ASN Milieu & Waterfonds*Nieuw toegelaten**Na heronderzoek gehandhaafd**Na heronderzoek verwijderd*

AddTech	Aixtron	Kingspan Group	Badger Meter
Advanced Drainage Systems	Amiad Filtration Systems	LEM Holdings	Ballard Power Systems
Brambles	Azbil	Manila Water Company	Clean Harbors
Caverion Corp	Beijing Enterprises Water	Mayr-Melnhof Karton	Horiba
China Automation Group	California Water Service	Meyer Burger	Johnson Matthey
Chroma ATE	Companhia de Saneamento	Nibe Industrier	Ovivo
Hiwin	Sabesp	Northwest Pipe	Pure Technologies
Infigen Energy	Daiseki Co	Novozymes	RPS Group
Lindsay Corp	EDP Renováveis	OSRAM Licht	Spirax-Sarco Engineering
Middlesex Water	Epistar Corp	Polypipe	
Philips	Everlight Electronics Co	Power Integrations	
Rational	Geberit	Shanks Group	
Samsung Electro-Mechanics Co.	Georg Fischer	SMA Solar Technology	
Stagecoach Group	Global PVQ	Stericycle	
Xinji Solar	Hydro International	Transpacific Industries Group	
Yaskawa Electric	Hyflux	Trina Solar Ltd	
	Indutrade	Uponor	
	Infineon Technologies	Vestas Wind Systems	
	Itron	Watts Water Technologies	
	Johnson Controls	Yingli Green Energy	

2.3 Engagement

Engagement houdt in dat ABB ondernemingen vraagt hun beleid en activiteiten duurzamer te maken, en opheldering te geven als er mogelijk sprake is van misstanden. Misstanden betreffen vaak mensenrechten, maar kunnen zich ook voordoen op het gebied van milieu.

Aantallen

In 2015 voerde ABB actief engagement met ondernemingen in het ASN Beleggingsuniversum waarvan het verwacht dat deze inspanningen resultaat opleveren. Het ging om de volgende aantallen:

- 10 ondernemingen uit het universum van het ASN Duurzaam Aandelenfonds,
- 23 ondernemingen uit het universum van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds,
- 1 onderneming uit het universum van het ASN Milieu & Waterfonds.

Doordat ondernemingen zich in het universum van meerdere fondsen kunnen bevinden, ging het in totaal om 31 ondernemingen.

Een belangrijk engagementtraject in 2015 was het engagement met Stora Enso. Uit onderzoek bleek dat Stora Enso genetische modificatie (GMO) testte op eucalyptusbomen in Brazilië. ABB hanteert een duidelijk grens voor GMO. Daarom traden wij met het bedrijf in contact. We vroegen hoe het tests toepast, welke GMO-techniek het gebruikt en wat de plannen voor de toekomst zijn. Uit de gesprekken bleek dat het bedrijf doorgaat met zijn onderzoek om GMO op eucalyptusbomen toe te passen. Tijdens de Selectiecommissievergadering in december heeft ABB de uitkomst van het engagement besproken en besloten het bedrijf af te keuren. Via asnbank.nl vindt u een toelichting op al het engagement dat ABB in 2015 heeft gevoerd met ondernemingen (u klikt onder de tab *Duurzaamheid* op *Duurzaamheidsbeleid* > *Invloed uitoefenen* > *Engagement*).

Farmaceutische sector

ABB gaat de komende jaren actief engagement aan met de farmaceutische sector door gesprekken te voeren en aandeelhoudersvergaderingen te bezoeken. ASN Beleggingsfondsen N.V. belegt al jaren in bedrijven die actief zijn in de farmaceutische sector. Deze bedrijven zijn essentieel voor de gezondheid van mensen. Daarom zien wij deze sector graag vertegenwoordigd in het ASN Beleggingsuniversum. Helaas signaleren wij ook structurele misstanden bij deze bedrijven, zoals omkoping van artsen en verkoop van medicijnen voor de behandeling van ziektes waar ze niet voor bedoeld zijn. ABB wil met engagement een positieve verandering in de sector teweegbrengen. In maart 2015 zijn we daarom een dialoogtraject met de farmaceutische industrie gestart. De eerste twee ondernemingen waarmee ABB in gesprek ging, waren GlaxoSmithKline (GSK) en

AstraZeneca. ABB bezocht de aandeelhoudersvergaderingen van deze bedrijven. Daar stelde ABB kritische vragen over de misstanden en vroeg hoe deze bedrijven ethisch handelen in hun organisatie verankeren. Tevens bracht ABB op deze aandeelhoudersvergaderingen zijn stem uit. Met deze aanpak hoopt ABB te bewerkstelligen dat farmaceutische bedrijven de nodige beleids- en procesveranderingen doorvoeren om toekomstige misstanden te voorkomen.

2.4 Stemmen

De ASN Beleggingsfondsen hebben stemrecht tijdens de aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin zij beleggen. Daardoor kunnen zij invloed uitoefenen op het beleid en management van die ondernemingen. ABB oefent namens de fondsen dit stemrecht uit op basis van zijn missie en duurzaamheidscriteria. De uitgangspunten zijn neergelegd in het duurzame stembeleid van de ASN Beleggingsfondsen. Het aantal ondernemingen waarbij dit stemrecht wordt uitgeoefend, neemt al enkele jaren toe.

In 2015 stemde ABB op 190 aandeelhoudersvergaderingen van 171 ondernemingen wereldwijd volgens dit duurzame stembeleid. De fondsen belegden per 31 december 2015 in 170 ondernemingen. De verschillen ontstaan doordat sommige bedrijven meerdere aandeelhoudersvergaderingen per jaar houden. Bovendien stemde ABB op vergaderingen van bedrijven die zich op 31 december 2015 niet meer in de fondsportefeuille bevonden, en andersom. Ook houden sommige ondernemingen hun aandeelhoudersvergadering in de tweede helft van het jaar.

Tijdens de 190 vergaderingen bracht ABB namens ASN Beleggingsfondsen N.V. een stem uit bij 2.465 voorstellen. ABB stemde bij 2.040 voorstellen voor, bij 421 voorstellen tegen en onthield zich bij 4 voorstellen van stemmen. Tegenstemmen betroffen meestal bestuursbenoemingen. ABB stemde tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur niet gewaarborgd waren. Dit gold in de verslagperiode vooral voor Aziatische bedrijven. Het onderwerp beloning stond op de tweede plaats. ABB wil dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria. Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te stemmen, oefent het druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleert ABB duurzaam gedrag. Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond de inkoop van eigen aandelen. ABB stemde tegen voorstellen om eigen aandelen in te kopen omdat de ondernemingen onvoldoende in duurzaamheid investeren. ABB stemde bij Europese ondernemingen voornamelijk over de beloning en inkoop van eigen aandelen.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN Beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op asnbank.nl als u klikt onder de tab Duurzaamheid op *Duurzaamheidsbeleid > Invloed uitoefenen > Stemmen*.

2.5 Klimaatdoelstelling

CO₂-uitstoot ASN Beleggingsfondsen N.V.

De ASN Bank wil een maximale bijdrage leveren aan de oplossing van het klimaatprobleem. Daarbij wil zij ook een voorbeeld zijn voor andere ondernemingen en financiële instellingen. Daarom heeft zij haar klimaatambitie geformuleerd: zij wil dat alle activiteiten van de ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen in 2030 netto klimaatneutraal zijn. Dat geldt voor zowel de kantoororganisatie als voor alle financieringen en beleggingen op de balans van de ASN Bank en van de zeven ASN Beleggingsfondsen.

De klimaatambitie houdt het volgende in. Tegenover de financieringen en beleggingen die broeikasgassen

uitstoten, staan de financieringen en beleggingen die de uitstoot van broeikasgassen verminderen. Het doel van de ASN Bank is dat de som van de uitstoot en de vermindering van uitstoot in 2030 op nul uitkomt. Er is dan netto geen effect op het klimaat. De kantoororganisatie van de ASN Bank is al klimaatneutraal. In 2016 zal ABB samen met de ASN Bank de strategie om de doelstelling te bereiken verder uitwerken.

Voor ASN Beleggingsfondsen N.V. wordt de CO₂-uitstoot gemeten. Dit gebeurt met behulp van data die worden aangeleverd door twee specialistische bureaus, Ecofys en Trucost. De totale absolute CO₂-uitstoot van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. kwam per 31 december 2015 uit op 175.841 ton CO₂. Dit is 11,1% hoger dan eind 2014. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat het fondsvermogen met 30,4% is toegenomen. Andere oorzaken zijn de CO₂-uitstoot van de bedrijven, de duurzame selectie door ABB en de uitvoering van het beleggingsbeleid door de vermogensbeheerders.

Absolute CO₂-uitstoot in tonnen per fonds op jaarbasis (niet gecorrigeerd voor het fondsvermogen)

Fonds	Verskil met 2014	2015	2014	2013
ASN Duurzaam Aandelenfonds	-2,0%	57.580	58.772	45.372
ASN Milieu & Waterfonds	23,5%	93.618	75.787	51.688
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	5,7%	12.669	11.983	8.911
ASN Duurzaam Mixfonds	-1,2%	9.379	9.497	7.699
ASN Duurzaam Obligatiefonds	16,7%	2.595	2.223	1.401
Geconsolideerd	11,1%	175.841	158.261	115.051

We verbeteren voortdurend de methodiek waarmee we de CO₂-winst-en-verliesrekening opstellen, en de kwaliteit van de data die we daarbij gebruiken. Dat heeft in de loop van 2015 geleid tot aanpassingen van zowel de methodiek als de data.

Voor drie bedrijven hebben we data van Trucost gevonden die niet beschikbaar waren toen we de cijfers over 2014 opstelden. Ook hebben we de uitkomsten van alle fondsen over 2014 opnieuw berekend met behulp van de meest actuele Trucost-gegevens. Deze waren nog niet beschikbaar toen het jaarverslag 2014 uitkwam.

De methodiek is alleen iets veranderd voor het berekenen van de CO₂-uitstoot van staatsobligaties. De oorspronkelijke methode berekende de CO₂-afdruk van een staatslening op basis van het aandeel van de ASN Bank in de scope 1- en scope 2-emissies – dat wil zeggen: de directe en indirecte uitstoot van broeikasgas door eigen activiteiten. De aangescherpte methodiek voegt hier de scope 3-emissies van staatsleningen aan toe – de uitstoot van broeikasgassen in de keten. We hanteren

hierbij het ‘follow the money’-principe. Dit geeft volgens ons een meer realistische, preciezere weergave van de uitstoot die staatsleningen veroorzaken.

Naar aanleiding hiervan zijn de cijfers van het ASN Duurzaam Obligatiefonds en het ASN Duurzaam Mixfonds over 2013 en 2014 aangepast.

ABB meet tevens de CO₂-intensiteit van de ASN Beleggingsfondsen. Dit is de relatieve CO₂-uitstoot per fonds, berekend als de absolute uitstoot gedeeld door het fondsvermogen. De uitkomst geeft aan welke impact de beslissingen van ABB en de beleggingskeuzes van de vermogensbeheerder op het klimaat hebben. De CO₂-intensiteit geeft de trend aan.

De CO₂-intensiteit is de absolute CO₂-uitstoot per fonds, gedeeld door het fondsvermogen. De uitkomst geeft aan welke impact op het klimaat de beslissingen van ABB op het gebied van duurzaamheid hebben, en wat de invloed is van de beleggingskeuzes van de vermogensbeheerder.

De CO₂-intensiteit van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. kwam per 31 december 2015 uit op 100,1. Dat is 14,9% beter dan eind 2014. Het ASN Milieu & Waterfonds deed het in 2015 iets beter dan in 2014. De bedrijven met de grootste CO₂-belasting in het fonds waren Valmont Industries en Trina Solar. Zij namen 35,8% van de CO₂-uitstoot voor hun rekening.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds verbeterden in 2015 hun CO₂-intensiteit fors. De verbetering van het ASN Duurzaam

Aandelenfonds werd vooral veroorzaakt doordat de belangen in Stora Enso werden teruggebracht en die in Bekaert werden verkocht. Smurfit Kappa en Trina Solar stootten samen de meeste CO₂ uit: 19,9%. In het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds veroorzaakte Frigoglass, net als in 2014, de grootste CO₂-belasting. Dit belang is in 2015 deels verkocht, wat een verbetering van de CO₂-intensiteit tot gevolg had. Frigoglass en Huhtamaki namen samen 23,3% van de CO₂-uitstoot voor hun rekening.

CO₂-intensiteit per fonds op jaarbasis (absolute CO₂-uitstoot gedeeld door het fondsvermogen)

Fonds	Verskil met 2014	2015	2014	2013
ASN Duurzaam Aandelenfonds	-28,9%	69,5	97,8	103,9
ASN Milieu & Waterfonds	-1,1%	248,1	250,8	200,4
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-17,1%	156,2	188,4	157,1
ASN Duurzaam Mixfonds	-24,7%	38,4	51,1	54,5
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-0,2%	11,5	11,5	11,7
Geconsolideerd	-14,9%	100,1	117,6	113,6

2.6 Beleid voor derivaten

Wij maken geen gebruik van derivaten en *securities lending* (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding) bij de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. Het is beleid om te beleggen in de 'echte economie', dat wil zeggen in ondernemingen of landen, niet in afgeleide financiële instrumenten.

C Verslag over het beheer

3. ASN Beleggingsfondsen N.V. 2015

3.1 Kerncijfers

Alle fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. behaalden over 2015 positieve rendementen. Wij vergelijken het rendement van elk fonds met

dat van zijn benchmark. Dit is een hulpmiddel om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. In hoofdstuk 5 leest u hoe de rendementen van de verschillende fondsen tot stand kwamen.

Fonds	Rendement fonds*	Rendement benchmark	Verskil met benchmark	Naam benchmark
ASN Duurzaam Aandelenfonds	20,45%	10,40%	10,05%	65% MSCI Europe Index Net EUR, 25% MSCI USA Index Net EUR, 10% MSCI Japan Index Net EUR**
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,30%	1,64%	-1,34%	iBoxx € Sovereign Index (TR)
ASN Duurzaam Mixfonds	9,70%	5,79%	3,91%	55% iBoxx € Sovereign Index (TR), 29,25% MSCI Europe Index Net EUR, 11,25% MSCI USA Index Net EUR, 4,5% MSCI Japan Index Net EUR**
ASN Milieu & Waterfonds	18,73%	10,98%	7,75%	MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	18,65%	24,25%	-5,61%	MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)

* Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

** Per 1 april 2015 is de benchmark van het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Mixfonds gewijzigd. In hoofdstuk 1 wordt deze wijziging nader toegelicht.

Kerncijfers laatste vijf jaar

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (In duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement* inclusief herbelegging (%)	Rendement van de benchmark (%)
2015	839.677	7.859.356	107,17	1,25	20,45	10,40
2014	612.683	6.790.997	90,05	1,00	17,62	13,56
2013	452.668	5.819.941	77,55	1,65	30,51	20,56
2012	316.503	5.153.593	60,87	0,95	13,90	15,17
2011	292.661	5.375.831	54,30	0,55	-6,94	-4,88

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (In duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement* inclusief herbelegging (%)	Rendement van de benchmark (%)
2015	226.340	7.584.183	29,87	0,40	0,30	1,64
2014	194.485	6.452.422	30,18	0,55	12,55	13,05
2013	121.450	4.446.351	27,34	0,90	0,35	2,21
2012	107.583	3.821.077	28,13	0,90	6,96	10,99
2011	114.369	4.216.752	27,18	0,65	2,81	3,37

ASN Duurzaam Mixfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (In duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement* inclusief herbelegging (%)	Rendement van de benchmark (%)
2015	249.180	2.817.932	88,73	1,30	9,70	5,79
2014	188.220	2.292.961	82,09	1,30	14,93	13,32
2013	141.215	1.941.657	72,69	1,95	13,46	10,17
2012	125.931	1.901.965	65,89	1,45	10,58	12,94
2011	124.395	2.035.246	60,95	1,40	-1,72	-0,12

ASN Milieu & Waterfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (In duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement* inclusief herbelegging (%)	Rendement van de benchmark (%)
2015	386.307	13.413.036	28,98	0,15	18,73	10,98
2014	307.325	12.455.495	24,54	0,05	9,84	18,00
2013	257.971	11.500.375	22,39	0,05	26,89	24,38
2012	196.342	10.972.595	17,69	0,05	10,60	15,15
2011	184.549	11.480.762	16,04	0,00	-10,39	-5,34

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Jaar	Ontwikkeling		Rendement			
	Omvang vermogen (In duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement* inclusief herbelegging (%)	Rendement van de benchmark (%)
2015	82.641	2.286.700	36,49	0,35	18,65	24,25
2014	65.065	2.087.637	31,06	0,30	10,99	6,26
2013	56.730	2.003.793	28,28	0,45	28,72	33,48
2012	42.295	1.878.262	22,39	0,30	18,18	24,87
2011	39.080	2.012.820	19,20	0,00	-30,13	-21,88

* Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.

3.2 Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's van ASN Beleggingsfondsen N.V. komen voort uit het vermogensbeheer van de beleggingsportefeuilles. Dit verslag geeft inzicht in:

- de risico's die zich in de loop van de verslagperiode hebben voorgedaan, het beleid ten aanzien van deze risico's en de manier waarop deze risico's zijn beperkt; u vindt deze informatie per fonds in de betreffende paragraaf van hoofdstuk 5;
- de risico's die zich aan het einde van de verslagperiode voordeden; deze informatie staat in de jaarcijfers van de fondsen in paragraaf 6.4.

Voorts biedt hoofdstuk 4 inzicht in de marktontwikkelingen die in de verslagperiode van invloed zijn geweest op de risico's. Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de portefeuille van elke beleggingspool. Dit biedt inzicht in de mate van spreiding van beleggingen over landen

en sectoren, en in de individuele beleggingen. Daarmee bieden deze portefeuilleoverzichten onder meer een indicatie van de markt-, rente- en valutarisico's. Met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen bewaakt ACTIAM dat de fondsen in het algemeen en de beleggingsportefeuilles in het bijzonder voortdurend blijven voldoen aan:

- de randvoorwaarden die in het prospectus zijn vastgelegd;
- de wettelijke kaders;
- de interne uitvoeringsrichtlijnen die op elk individueel fonds van toepassing zijn. Dit zijn richtlijnen voor onder meer de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren, de kwaliteit van marktpartijen waarmee zaken worden gedaan, en de liquiditeit van de beleggingen.

4 Economie en financiële markten in 2015

4.1 Economische ontwikkelingen

De mondiale economie groeide gestaag in 2015. De Amerikaanse economie groeide gematigd (2,5%), vooral dankzij consumptieve bestedingen. Na een stijging van 1,4% in 2014 groeide de Europese economie gestaag met 1,8%. Grote pluspunten waren de lage olieprijs, de goedkope euro en het verder aangezette stimuleringsbeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De Japanse economie, die het leeuwendeel van de regio Azië vertegenwoordigt, groeide in 2015 met 0,4%. De tragere economische groei in China zette in 2015 de uitvoer van Japanse producten duidelijk onder druk. Wel had de Japanse economie baat bij de verzwakking van de yen, die goed was voor de winstgevendheid van exportbedrijven. De groei in de meeste opkomende landen was zwak door de groeivertraging in China en de gedaalde grondstoffenprijzen.

4.2 Financiële markten

Vastrentende markten

De ontwikkelingen op de Europese obligatiemarkten stonden in 2015 sterk in het teken van de nieuwe beleidsstappen van de Europese Centrale Bank (ECB). Die maakte in januari haar intentie bekend om elke maand een bedrag van 60 miljard euro aan (staats)obligaties te kopen. Uiteindelijk koopt de ECB voor 1.140 miljard euro in, totdat de inflatie bij het doel van 2% komt. Half april bereikte de Duitse tienjaarsrente hierdoor een dieptepunt op 0,07%. Deze rente steeg gedurende de eerste weken van juni weer tot boven de 1% door positief economisch nieuws uit Duitsland, de grootste economie in Europa. Ook de verwachting van een renteverhoging door het Amerikaanse stelsel van centrale banken, de Federal Reserve (Fed), stuwde de toonaangevende rente in Europa omhoog. Per saldo steeg de Duitse tienjaarsrente van 0,54% naar 0,63% in 2015.

Aandelenmarkten

In de eerste vijf maanden van het jaar behaalden alle grote internationale aandelenmarkten fraaie koerswinsten. Beurzen profiteerden van de monetaire verruiming van de centrale banken. Ook overname- en fusienieuws dreef de koersen omhoog. In de zomer werd een deel van de koerswinst ingeleverd door de vrees voor een ernstige groeivertraging van de Chinese economie. Na de zomer herstelden de aandelenmarkten. Begin december volgde echter opnieuw een stevige neerwaartse correctie. Deze werd in gang gezet door teleurstelling over de monetaire maatregelen van de ECB. Daarnaast was de aanhoudende daling van de olie- en grondstofprijzen een signaal dat de economische groei afzwakte. De aandelenbeurzen van vrijwel alle regio's behaalden in 2015 in euro's gemeten winst.

De beurzen van opkomende markten waren hierop de uitzondering; zij hadden er last van dat de economische groei tegenviel en lokale valuta's devalueerden.

Valuta's

Het beleid en de toon van de centrale banken liepen in 2015 uiteen. In december werd dit het meest duidelijk toen, geheel volgens verwachting, de Amerikaanse Fed de rente verhoogde terwijl de ECB het niveau van sommige rentes juist lager zette. In de aanloop naar de acties van centrale banken werd de euro goedkoper tegenover de dollar. Over heel 2015 daalde de euro van \$ 1,21 naar \$ 1,09, een daling van 10%. De Chinese yuan verloor over deze periode 5% ten opzichte van de dollar. Deze valutaontwikkelingen waren van invloed op het rendement in euro's van de beleggingsfondsen.

Olie

De prijs van een vat ruwe olie (Brentolie) schommelde gedurende de verslagperiode tussen \$ 36 en \$ 70. Per saldo daalde de prijs van een vat Brentolie van \$ 56 tot \$ 37, het laagste niveau sinds eind 2008. De bewegelijkheid van de olieprijs is te verklaren door onder meer onrust in het Midden-Oosten, de opgevoerde olieproductie in Saoedi-Arabië en de terugkeer van Iran op de oliemarkt veroorzaakten prijsdruk.

Vooruitzichten

Wij verwachten dat de groei van de wereldeconomie aanhoudt, maar op een lager niveau dan de afgelopen jaren. De Amerikaanse economie zal naar verwachting minder hard groeien door de dure dollar en de stijgende arbeidskosten. Het hoge consumentenvertrouwen heeft een positieve invloed op de Amerikaanse economie. De economie van de eurozone kan blijven groeien. Daarbij is vooral positief dat de Franse en Italiaanse economieën zich herstellen. China kampte in 2015 met een groeivertraging, De verwachting is dat de Chinese economie in 2016 minder zal groeien dan in voorgaande jaren.

Eenzijds drukt het monetaire beleid van de centrale banken in 2016 waarschijnlijk een belangrijke stempel op de obligatiemarkten. Anderzijds kunnen economische factoren een grotere rol van betekenis op de obligatiemarkt(en) (gaan) spelen.

01-01-2015 t/m 31-12-2015

MSCI Europe	8,22%
MSCI North America	10,39%
MSCI Pacific	14,69%
MSCI Emerging Markets	-5,23%
MSCI World	10,42%

De getoonde rendementen zijn in euro's op basis van nettoherbeleggingsindices

---

Tienjaarsrente staatsobligaties	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Duitsland	0,63%	0,54%
Nederland	0,74%	0,68%
Italië	1,61%	1,88%
Spanje	1,77%	1,61%

---

5 Portefeuillebeheer en resultaten

5.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt, via de ASN Aandelenpool, wereldwijd in aandelen van voornamelijk beursgenoteerde ondernemingen die zich inspanssen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen én goede financiële vooruitzichten hebben. Tevens belegt het fonds een beperkt deel in durfkapitaalfondsen, via ASN Venture Capital Fonds N.V. Alle ondernemingen moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. ABB selecteert de bedrijven voor het ASN Beleggingsuniversum en stelt het beleggingsbeleid van het fonds op. Binnen de kaders van dit beleid speelt ACTIAM met haar selectie van ondernemingen actief in op verwachte marktontwikkelingen. Dit actieve beleggingsbeleid is gericht op vermogensgroei op lange termijn. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl/beheerder.

Rendement

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds behaalde over 2015 op basis van de beurskoers een rendement van 20,45% (2014: 17,62%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2014 van € 1,25 per aandeel (over 2013: € 1,00). De samengestelde benchmark (65% MSCI Europe Net EUR, 25% MSCI USA Net EUR en 10% MSCI Japan Net EUR) behaalde in dezelfde periode een rendement van 10,40% (2014: 13,56%).

Rendementsbijdragen

De selectie van bedrijven op grond van duurzaamheid leverde opnieuw extra rendement op. Het fonds profiteerde van hoge rendementen op de beleggingen in alternatieve-energiebedrijven, zoals windmolenproducenten. Aandelen in traditionele energiebedrijven, zoals olie- en gasproducenten, daalden daarentegen fors in waarde. Daarin belegt het fonds juist niet op grond van de duurzaamheidscriteria. Verder droeg de sterke vertegenwoordiging van aandelen uit de sectoren farmacie en telecom bij aan het fondsrendement. De selectie van individuele aandelen was eveneens sterk. Dat gold vooral voor de beleggingen in Britse huizenbouwers en windmolenproducenten, die voor goede rendementen zorgden. Het bleek een goede zet extra Japanse aandelen in de portefeuille op te nemen, ondanks hun slechte prestaties in het derde kwartaal.

Het fonds hield onder andere overwogen belangen aan in de volgende bedrijven, wat het rendement ten goede kwam:

- Vestas Wind Systems (ontwikkelaar en producent van windmolens, Denemarken, +115%). Het bedrijf verblijdde de markt met een reeks goede omzet- en winstcijfers. Daarnaast profiteert Vestas Wind Systems van de verlenging van het fiscale stimuleringsprogramma voor windmolens in de Verenigde Staten.
- Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA, ontwikkelaar en producent van persoonlijke-verzorgingsproducten, Zweden, +54%). SCA profiteerde van de kostenbesparingen die voortvloeiden uit een reorganisatie. Het nieuw aangetreden management gaf beleggers vertrouwen in de toekomst. De aandelenkoers kreeg een duw in de rug na de aankondiging dat het bedrijf de Forest Products-divisie afsplitst. Dat veroorzaakte speculatie over een volledige opsplitsing van het bedrijf.
- Technicolor (ontwikkelaar en producent van software en hardware voor de media- en entertainmentsector, Frankrijk, +68%). Het bedrijf heeft een onderdeel van Cisco overgenomen ter waarde van 550 miljoen euro. Hierdoor versterkte Technicolor zijn mondiale marktpositie van set-top boxen, modems en gateways. Ook waren de winstcijfers beter dan verwacht.
- Taylor Wimpey (bouwsector, Verenigd Koninkrijk, +63%). Het bedrijf profiteert sterk van de gunstige marktomstandigheden voor woningbouw in het Verenigd Koninkrijk, waar het bedrijf een leidende positie inneemt.

Negatieve bijdragen kwamen vooral van:

- Pearson (uitgeverij en wereldmarktleider in onderwijs en media, Verenigd Koninkrijk, -33%). De aandelenkoers daalde nadat het bedrijf de winstvooruitzichten naar beneden had bijgesteld. Tegenvallende verkopen van Financial Times en The Economist en negatieve wisselkoerseffecten drukten het resultaat. In oktober verkocht het fonds zijn belang in Pearson.
- Omron (automatiseringsbedrijf voor de maakindustrie en de gezondheidszorg, Japan, -17%). De aandelenkoers van Omron werd gedrukt door berichten over de groeivertraging in China, een belangrijke afzetmarkt voor het bedrijf.
- Dialog Semiconductor (halfgeleiderfabrikant, Duitsland, -36%). De Duitse chipmachinefabrikant Dialog Semiconductor werd afgestraft vanwege zijn mogelijke overname van de Amerikaanse branchegenoot Atmel. De groeiverwachtingen van smartphones, een belangrijke afzetmarkt voor het bedrijf, zijn matig.

Portefeuillebeheer

Het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Aandelenfonds is bottom-up: uit het duurzame beleggingsuniversum

sum worden de aandelen geselecteerd op basis van fundamentele analyse en kwantitatieve factoren. Per 1 april 2015 is de regioverdeling van het ASN Duurzaam Aandelenfonds aangepast. Een toelichting op deze wijziging is te vinden in paragraaf 1.3, *Beleidsontwikkelingen in de verslagperiode*. Heel 2015 had het fonds overwogen belangen in cyclische bedrijven en onderwogen belangen in defensieve bedrijven. Hiermee kon het profiteren van herstel van de economie. Per saldo is het overwogen belang in aandelen van cyclische bedrijven vrijwel niet veranderd ten opzichte van december 2014. Wel is er binnen de portefeuille geschoven. Zo zijn er

meer Japanse bedrijven aan de portefeuille toegevoegd. Zij beschikken over veel kasmiddelen, die ze steeds meer gebruiken om het dividend te verhogen, eigen aandelen in te kopen of investeringen te doen. Ook trekt de Japanse arbeidsmarkt aan, terwijl de lonen stijgen. Het fonds heeft vooral belangen in Japanse bedrijven die een groot deel van hun omzet in Europa behalen en zo kunnen profiteren van de verwachte lichte economisch groei in Europa.

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Rendement in %	Fonds	Benchmark*
2015	20,45	10,40
2014	17,62	13,56
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	22,74	14,76
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	14,41	10,61
Gemiddeld per jaar sinds start (20-4-1993)	8,33	8,40

* Samengesteld: 65% MSCI Europe Index Net EUR, 25% MSCI USA Index Net EUR, 10% MSCI Japan Index Net EUR. Per 1 april 2015 is de benchmark van het ASN Duurzaam Aandelenfonds gewijzigd. In hoofdstuk 1 wordt deze wijziging nader toegelicht.

Kerncijfers in euro's

Koers ultimo 2015	107,17
Koers ultimo 2014	90,05
Hoogste koers in twaalf maanden	112,33
Laagste koers in twaalf maanden	88,82
Intrinsieke waarde per aandeel ultimo 2015 ¹	106,84
Dividend over het boekjaar 2014	1,25

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan

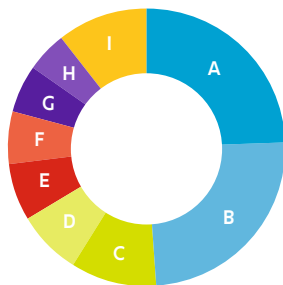
Fondsontwikkeling

	31-12-2015	31-12-2014
Fondsomvang in duizenden euro's	839.677	612.683
Aantal uitstaande aandelen	7.859.356	6.790.997

Geografische verdeling

in % van de portefeuille

A Verenigde Staten	24,5
B Verenigd Koninkrijk	24,5
C Japan	10,1
D Nederland	7,5
E Frankrijk	6,7
F Spanje	5,9
G Zwitserland	5,6
H Denemarken	4,8
I Overige	10,4

Tien grootste belangen

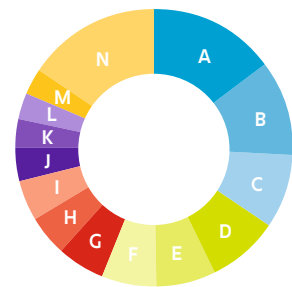
in % van de portefeuille ultimo 2015

Salesforce.com	4,0
Bristol-Myers Squibb	3,2
Merck & Co	2,5
Novo Nordisk	2,5
British Land	2,4
Starbucks	2,4
Verizon Communications	2,3
Hammerson	2,3
Nike	2,2
Novartis	2,2

Sectorverdeling

in % van de portefeuille

A Farmacie & biotechnologie	15,0
B Telecommunicatiediensten	11,1
C Duurzame consumptiegoederen	8,6
D Onroerend goed	8,1
E Software & services	7,1
F Zakelijke dienstverlening	6,3
G Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	5,5
H Halfgeleiders	4,8
I Detailhandel	4,7
J Kapitaalgoederen	3,9
K Basisgoederen	3,4
L Uitgeverijen	3,1
M Consumentendiensten	3,0
N Overige	15,4

Belangen in onder meer de volgende ondernemingen werden uitgebreid of nieuw aan de portefeuille toegevoegd:

- Interface is wereldmarktleider in de productie van modulaire vloerbedekking. Het veroverd markt-aandeel in zowel Europa als Amerika. Dit gaat gepaard met winstgroei, waardoor het bedrijf een interessante belegging is. Bovendien streeft Interface ernaar in het jaar 2020 producten te leveren die geen enkele negatieve invloed op het milieu hebben. Een eerste stap daartoe was beperking van afval, zowel tijdens de productie als het gebruik van de vloerbedekking. Zo levert het bedrijf tapijt dat volledig wordt gemaakt uit gerecyclede stoffen.
- Het fonds kocht aandelen Heineken omdat het structureel goede groeivoorzichten heeft, vooral in de opkomende markten. Ook is er voldoende ruimte voor margeverbetering. Bierbrouwer Heineken heeft een goed mensenrechtenbeleid, de 'Heineken Employees' & Human Rights Policy'. Volgens dit beleid onderschrijft Heineken de Universele verklaring van de Rechten van de Mens en de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het programma 'Green Brewer' bevat de ambities van Heineken voor energieverbruik, uitstoot van broeikasgassen, waterverbruik en afval. Op het gebied van verantwoord alcoholgebruik heeft Heineken een apart programma ontwikkeld.
- NTT DOCOMO is een leidend Japans telecomebedrijf dat netwerkdiensten biedt voor onder meer mobiele telefonie, draadloos internet en communicatie via satelliet. De kasstroom is sterk en de resultaten zijn solide. De fondsbeheerder verwacht daarom dat NTT DOCOMO het dividend gaat verhogen en/ of eigen aandelen gaat inkopen. NTT DOCOMO is een duurzame onderneming. Zo heeft het bedrijf sinds 2011 een 'Global Environment Charter', waarmee NTT DOCOMO het milieu nog meer centraal stelt in de organisatie. Met het recycleprogramma Mobile Recycle Network, dat sinds 1998 bestaat, heeft het al meer dan vier miljoen telefoons ingezameld. Om de privacy van klanten goed te kunnen waarborgen heeft het bedrijf een speciale commissie voor informatie en management ingesteld.
- AkzoNobel is een internationaal vooraanstaande verf- en coatingonderneming en een belangrijke producent van specialistische chemicaliën. AkzoNobel heeft een reorganisatie achter de rug waardoor het optimaal van het Europese economische herstel kan profiteren. Het bedrijf heeft een proactief beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Voordat het bedrijfsactiviteiten in risicolanden opzet, onderzoekt het mogelijke schendingen van arbeidsrechten.

AkzoNobel spant zich ook in om de milieubelasting van zijn bedrijfsactiviteiten te minimaliseren. Dat doet het onder andere door het energieverbruik te verminderen en milieuvriendelijke producten te produceren, zoals biologisch afbreekbare plastic verpakkingen.

Beleggingen in bedrijven met relatief grote belangen in China, zoals Austria Mikro Systeme International, AG (AMS), zijn afgebouwd. De fondsbeheerder is minder positief over de ontwikkeling van de Chinese economie en verwacht dat de groei in China afneemt. Verder verkocht hij aandelen van Adecco, Kesko en, zoals eerder al genoemd, Pearson. De positie in Adecco is teruggebracht omdat het de winstverwachting voor 2016 naar beneden heeft bijgesteld. Het internationale uitzendbureau ervaart onder meer problemen in Duitsland. De winstcijfers van Kesko over het derde kwartaal vielen tegen. Ook stelde het bedrijf de vooruitzichten voor het lopende boekjaar naar beneden bij.

ASN Venture Capital Fonds N.V.

Kleinere ondernemingen die (nog) niet beursgenoteerd zijn, onderscheiden zich vaak op het gebied van innovatie en duurzame ontwikkeling. Durfkapitaal (venture capital) is nodig om dergelijke ondernemingen te stimuleren, omdat hun risico- en rendementsprofiel verschilt van dat van gevestigde ondernemingen. Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt via de ASN Aandelenpool voor maximaal 5% van het vermogen in ASN Venture Capital Fonds N.V. ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt, via duurzame beleggingsfondsen die gespecialiseerd zijn in durfkapitaalinvesteringen (durfkapitaalfondsen), in kleine innovatieve ondernemingen, mede in ontwikkelingslanden. ASN Venture Capital Fonds N.V. maakt gebruik van de expertise en ervaring van externe fondsbeheerders. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. worden zorgvuldig getoetst op duurzaamheidscriteria, verwachte duurzame ontwikkeling en rapportage en rendementsverwachting.

Het fonds belegt in de sectoren duurzame technologie en energie, gezondheidszorg en microkrediet en het midden- en kleinbedrijf in Afrika en Azië. In 2015 heeft ASN Venture Capital Fonds N.V. een nieuwe investering gedaan. De vennootschap kocht aandelen van durfkapitaalfonds ELEVARI. Dit in 2014 opgerichte fonds belegt in inclusive finance in voornamelijk Azië en Zuid-Amerika. Per 31 december 2015 was 0,9% van de ASN Aandelenpool belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V.

Bij de beoordeling van het rendement speelt het volgende mee. Door de aard van de investeringen van ASN Venture Capital Fonds N.V. is geen dagelijkse waardering beschikbaar. Daardoor is een goede beoordeling van de bijdrage van ASN Venture Capital Fonds

N.V. aan het rendement van de ASN Aandelenpool pas mogelijk over een langere periode. Sinds de oprichting van ASN Venture Capital Fonds N.V. is het interne rendement -0,3%. Het rendement van ASN Venture Capital Fonds N.V. in 2015 was 6,6% (inclusief kosten).

Omdat het rendement lager was dan het rendement van ASN Aandelenpool droeg het negatief bij.

De fondsen waarin ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt, brengen kosten in rekening. Deze kosten komen ten laste van het fondsvermogen van de onderliggende fondsen. De gemiddelde kosten van de beleggingsfondsen waarin ASN Venture Capital Fonds N.V. gedurende de verslagperiode heeft belegd, uitgedrukt als percentage van het vermogen dat was belegd in de fondsen, bedroegen circa 2,2%.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Aandelenfonds brengt risico's met zich mee. De risico's die betrekking hebben op het fonds en het aandeeldeel van het ASN Duurzaam Mixfonds worden hierna uiteengezet.

Marktrisico: Het belangrijkste risico is het marktrisico. Als de waarde van onderliggende beleggingen daalt, neemt de intrinsieke waarde van het fonds af en vice versa. De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. Ultimo december 2014 bedroeg de standaarddeviatie 2,1%. Deze is gedurende de verslagperiode gestegen tot 3,2%.

Het actieve beleid dat de fondsbeheerder voert en de duurzame selectie kunnen eveneens de volatiliteit van het fonds beïnvloeden. De mate waarin het rendement van het fonds afwijkt van de benchmark, wordt weergegeven door de *tracking error*. Deze bedroeg ultimo 2015 3,2% (ultimo 2014: 3,4%). De tracking error is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt berekend op jaarbasis over een periode van 36 maanden.

Om de beleggingsrisico's te beperken worden de beleggingen gespreid over diverse landen, sectoren en ondernemingen.

Regionale verdeling: neutrale weging	Regionale verdeling: Bandbreedte
65% Europa	Europa 60-70%
25% VS en Canada	VS en Canada 15-35%
10% Japan	Japan 5-15%
0% rest van de wereld	rest van de wereld 0-5%

Renterisico: Het fonds belegt in aandelen; op grond daarvan is er geen sprake van renterisico.

Valutarisico: Het fonds is blootgesteld aan valutarisico's doordat het belegt in verschillende regio's van de wereld. De ontwikkeling van de valutakoersen waarin de beleggingen luiden, beïnvloedt de waarde van de beleggingen in het fonds. De totale blootstelling aan vreemde valuta's aan het einde van de verslagperiode was 72%. De grootste belangen had het fonds in de Amerikaanse dollar (25%), het Britse pond (23%) en de Japanse yen (10%). Het valutarisico wordt geaccepteerd; vreemde valuta's worden niet afgedekt in euro's. In het beleid zijn restricties vastgelegd over de regio's waarin het fonds belegt. In de verslagperiode is het fonds binnen deze grenzen gebleven.

Kredietrisico: Er is geen sprake van kredietrisico, behalve kredietrisico op vorderingen en liquide middelen.

Liquiditeitsrisico: Zowel het beleggingsfonds als de onderliggende beleggingen zijn zeer liquide, oftewel: ze zijn goed verhandelbaar. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. zijn in principe niet goed verhandelbaar. Dit betekent dat de beleggingen minder snel omgezet kunnen worden in liquide middelen en dat omzetting in liquide middelen hogere kosten met zich mee kan brengen. Rekening houdend met de omvang van de belegging in ASN Venture Capital Fonds N.V. (0,9% van de ASN Aandelenpool) is het liquiditeitsrisico van het fonds beperkt. Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De kasstroom van het fonds was in de verslagperiode ruim voldoende om de in- en uitstroom van aandelen te beheren. Per fonds worden de beschikbare financiële middelen gemonitord en in lijn gehouden met de benodigde financiële middelen in een scenario van onverwachts grote uitstroom. Op deze manier wordt het risico dat beleggingen moeten worden verkocht met onaanvaardbare verliezen verkleind.

5.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt, via de ASN Obligatiepool, uitsluitend in euro-obligaties die zijn uitgegeven door overheden die voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het fonds is uniek omdat ABB de overheden toetst op hun sociale en milieuprestaties. ACTIAM toetst ze bovendien op een fundamenteel financieel criterium, namelijk hun terugbetaalcapaciteit (de verhouding tussen de belastinginkomsten en renteverplichtingen van een land). Hoe beter een land scoort op zowel duurzaamheid als terugbetaalcapaciteit, des te meer het fonds belegt in dit land. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggings-

beleid van het fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl/beheerder.

Rendement

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds behaalde over 2015 op basis van de beurskoers een rendement van 0,30% (2014: 12,55%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2014 van € 0,40 per aandeel (over 2013: € 0,60).

De benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 1,64% (2014: 13,05%). Daarmee bleef het rendement sterk achter bij de benchmark.

Rendementsbijdragen

Het belang in Italiaanse staatsobligaties was in 2015 sterk onderwogen (- 3% ultimo 2015) ten opzichte van de benchmark. Deze onderweging resulteerde in een

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Rendement in %	Fonds	Benchmark*
2015	0,30	1,64
2014	12,55	13,05
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	4,24	5,50
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	4,49	6,15
Gemiddeld per jaar sinds start (31-12-2000)	4,08	5,24

* iBoxx € Sovereign Index (TR) > 1 jaar

Kerncijfers in euro's

Koers ultimo 2015	29,87
Koers ultimo 2014	30,18
Hoogste koers in twaalf maanden	31,53
Laagste koers in twaalf maanden	29,04
Intrinsieke waarde per aandeel ultimo 2015 ¹	29,84
Dividend over het boekjaar 2014	0,40

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde kan er een verschil ontstaan

Fondsontwikkeling

	31-12-2015	31-12-2014
Fondsomvang in duizenden euro's	226.340	194.485
Aantal uitstaande aandelen	7.584.183	6.452.422

Duration

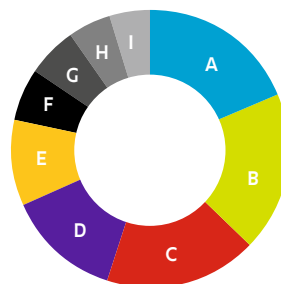
	31-12-2015
Modified duration	7,06
Modified duration van de benchmark	6,98

Vijf grootste belangen in % van de portefeuille

Oostenrijk	18,8
Nederland	18,6
Duitsland	17,7
Frankrijk	13,3
België	10,2

Geografische verdeling in % van de portefeuille

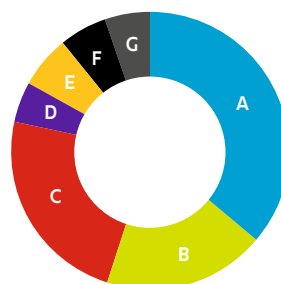
A Oostenrijk	18,8
B Nederland	18,6
C Duitsland	17,7
D Frankrijk	13,3
E België	10,2
F Spanje	6,1
G Italië	5,6
H Portugal	5,2
I Ierland	4,5

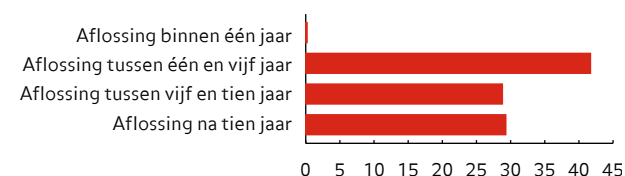
Kredietrating

in % van de portefeuille

A AAA	36,3
B AA+	18,8
C AA	23,5
D A-	4,5
E BBB+	6,1
F BBB	5,6
G BB+	5,2

Aflossing van de beleggingen

relatief negatief rendement. De overwogen positie in Portugal bood hiervoor nauwelijks compensatie. Het algemene renteniveau, dat zich uit in de Duitse tienjaarsrente, eindigde het jaar per saldo licht hoger. Dit had een licht drukkend effect op de obligatiekoersen en hiermee op het fondsrendement. De ontwikkeling van het renteverskil (de spread) tussen Duitsland en andere landen in de eurozone was niet eenduidig. Zo stegen de spreads van Oostenrijk en België, maar daalden die van Italië, Portugal en Ierland duidelijk.

Portefeuillebeheer

Het gewicht van de verschillende landen in de portefeuille wordt bepaald door hun duurzaamheidsscore en terugbetaalcapaciteit. Op basis hiervan verdeelt het fonds de instroom van nieuwe beleggingsgelden en de ontvangen rente over staatsobligaties van de diverse landen. Na de jaarlijkse herbeoordeling van de landengewichten op basis van actuele gegevens is de portefeuille begin oktober aangepast. De belangrijkste wijzigingen waren dat de belangen in Duitsland en Frankrijk werden vergroot, en die in Nederland, Portugal en Ierland verkleind. Hierdoor belegde het fonds vanaf oktober meer in landen met een hogere kredietwaardering. Als gevolg van de herbeoordeling zijn er geen nieuwe landen aan het universum toegevoegd. Wel werden diverse transacties uitgevoerd om de portefeuille af te stemmen op het beleggingsbeleid voor de *duration* (de gewogen gemiddelde looptijd) van het fonds. In de loop van 2015 zijn onder meer Duitse, Spaanse, Oostenrijkse en Franse staatsobligaties 'geruild' in obligaties van deze landen met een latere aflooptdatum. De *duration* van het fonds was ultimo december 2015 licht hoger (0,07 jaar) dan de *duration* van de benchmark. De belangrijkste landen waarin het fonds meer belegt dan de benchmark (overwogen) zijn Nederland, Oostenrijk, Ierland en Portugal. Het fonds belegt minder dan de benchmark (onderwogen) in onder andere Italië, Spanje en Frankrijk.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Obligatiefonds brengt risico's met zich mee. De risico's die betrekking hebben op het fonds en op het obligatiedeel van het ASN Duurzaam Mixfonds worden hierna uiteengezet.

Marktrisico: Het belangrijkste risico is het marktrisico. Als de waarde van onderliggende beleggingen daalt, neemt de intrinsieke waarde van het fonds af en vice versa. De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. Ultimo december 2014 bedroeg de standaarddeviatie 1,0%. Deze is gedurende de verslagperiode gestegen tot 1,2%.

Het actieve beleid dat de fondsbeheerder voert en de duurzame selectie kunnen eveneens de volatiliteit van

het fonds beïnvloeden. De mate waarin het rendement van het fonds afwijkt van de benchmark, wordt weergegeven door de *tracking error*. Deze bedroeg ultimo 2015 0,8% (ultimo 2014: 1,4%). De *tracking error* is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De *tracking error* wordt berekend op jaarbasis over een periode van 36 maanden.

Renterisico: Bij de obligatiebeleggingen is er duidelijk sprake van renterisico. De rente heeft invloed op de koers en, op de langere termijn, op de opbrengsten van een obligatie(fonds). De *modified duration* aan het einde van de verslagperiode bedroeg 7,06 (2014: 7,07). Dit betekent dat een 1% rentedaling (stijging) tot gevolg heeft dat de koersen bij benadering met 7,06% stijgen (dalen) als de overige omstandigheden gelijk blijven. Om de risico's te beperken mag de *modified duration* van het fonds maximaal 3 maanden afwijken van de *duration* van het model waarmee de portefeuille beheerd wordt.

Valutarisico: Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt alleen in staatsobligaties die in euro's luiden. Op grond daarvan is er geen sprake van valutarisico.

Kredietrisico: De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Bij een negatieve ontwikkeling kan een debiteur geheel of gedeeltelijk in gebreke blijven (hij kan zijn renteverplichting en/of aflossingsplicht niet voldoen). Het is ook mogelijk dat de positie van de debiteur zodanig verslechtert dat het resultaat en/of de vermogenspositie daarvan negatieve gevolgen ondervinden. Het kredietrisico geldt ook voor het obligatiegedeelte van het ASN Duurzaam Mixfonds. Het kredietrisico in de portefeuille wordt verkleind door beleggingen te spreiden over diverse landen. De verdeling tussen de verschillende landen is afhankelijk van de gewichten die voortkomen uit de duurzame criteria en terugbetaalcapaciteit van de landen. De volgende tabel toont de ratingverdeling van de portefeuille. In vergelijking met 31 december 2014 is het percentage obligaties met een AAA rating gestegen. Dit is het gevolg van de verhoging van de rating van Nederlandse staatsobligaties. Het kredietrisico is gedurende de verslagperiode niet sterk gewijzigd. Ter beperking van dit risico gelden er specifieke uitgangspunten voor de samenstelling van de portefeuille. Deze uitgangspunten hebben betrekking op de spreiding over verschillende landen op basis van op hun duurzaamheidscriteria en financiële criteria. Er zijn geen restricties voor de kredietrating van obligaties in de portefeuille.

Liquiditeitsrisico: Zowel het beleggingsfonds als de onderliggende beleggingen zijn zeer liquide, oftewel: ze zijn goed verhandelbaar. Het liquiditeitsrisico is beperkt. Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandel-

baarheid. De kasstroom van het fonds was in de verslagperiode ruim voldoende om de in- en uitstroom van aandelen te beheren. Per fonds worden de beschikbare financiële middelen gemonitord en in lijn gehouden met de benodigde financiële middelen in een scenario van onverwachts grote uitstroom. Op deze manier wordt het risico dat beleggingen moeten worden verkocht met onaantvaardbare verliezen verkleind.

5.3 ASN Duurzaam Mixfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds belegt in aandelen (wereldwijd) en euro-obligaties die zijn uitgegeven door ondernemingen en overheden die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. Zij moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. De verdeling over beide beleggingscategorieën is in principe 55% obligaties en 45% aandelen. De fondsbeheerder kan hiervan beperkt afwijken naar aanleiding van actuele marktomstandigheden. De beleggingen vinden plaats via de ASN Mixpool, die op zijn beurt belegt in de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van het fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl/beheerder.

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds behaalde over 2015 op basis van de beurskoers een rendement van 9,70% (2014: 14,93%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2014 van € 1,30 per aandeel (over 2013: € 1,30). De samengestelde benchmark (55% iBoxx Sovereign, 29,25% MSCI Europe Net EUR, 11,25% MSCI USA Net EUR en 4,5% MSCI Japan Net EUR) behaalde in dezelfde periode een rendement van 5,79% (2014: 13,32%).

Rendementsbijdragen

Het hoge absolute rendement is te danken aan de beleggingscategorie aandelen. De beleggingen in obligaties waren nipt positief. De aandelenbeleggingen presteerden veel beter dan hun benchmark, waardoor ook het fonds het beter deed dan zijn benchmark. De informatie over de rendementsbijdragen van de individuele aandelen en de obligaties vindt u in paragraaf 5.1 (ASN Duurzaam Aandelenfonds) respectievelijk paragraaf 5.2 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

Portefeuillebeheer

Het overgrote deel van 2015 hield het fonds een overwogen belang in aandelen aan, ten koste van obligaties. Slechts korte tijd was de weging van beide beleggingscategorieën neutraal. Wij voorzien dat de groei van de wereldeconomie aanhoudt, al ligt het tempo wellicht lager dan eerder verwacht. Tegen de achtergrond van

ASN Duurzaam Mixfonds

Rendement in %	Fonds	Benchmark*
2015	9,70	5,79
2014	14,93	13,32
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	12,67	9,72
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	9,22	8,30
Gemiddeld per jaar sinds start (31-12-2000)	3,86	4,75

* Samengesteld: 55% iBoxx € Sovereign Index (TR), 29,25% MSCI Europe Index Net EUR, 11,25% MSCI USA Index Net EUR, 4,5% MSCI Japan Index Net EUR. Per 1 april 2015 is de benchmark van het ASN Duurzaam Mixfonds gewijzigd. In hoofdstuk 1 wordt deze wijziging nader toegelicht.

Kerncijfers in euro's

Koers ultimo 2015	88,73
Koers ultimo 2014	82,09
Hoogste koers in twaalf maanden	92,75
Laagste koers in twaalf maanden	81,93
Intrinsieke waarde per aandeel ultimo 2015 ¹	88,43
Dividend over het boekjaar 2014	1,30

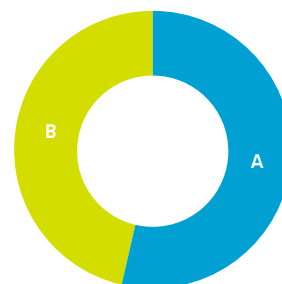
¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde kan er een verschil ontstaan

Fondsontwikkeling

	31-12-2015	31-12-2014
Fondsomvang in duizenden euro's	249.180	188.220
Aantal uitstaande aandelen	2.817.932	2.292.961

Verdeling beleggingscategorieën in % van de portefeuille

A ASN Obligatiepool	53,8%
B ASN Aandelenpool	46,2%

aanhoudende economische groei en een ruimhartig beleid van 's wereld belangrijkste centrale banken blijven we voor 2016 een voorkeur houden voor aandelen versus obligaties.

Informatie over de aan- en verkoop van individuele aandelen vindt u in paragraaf 5.1; de wijzigingen in de obligatieportefeuille in paragraaf 5.2.

Risicobeheer

De informatie over het risicobeheer van de aandelen en de obligaties vindt u in paragraaf 5.1 (ASN Duurzaam Aandelenfonds) respectievelijk paragraaf 5.2 (ASN Duurzaam Obligatiefonds).

5.4 ASN Milieu & Waterfonds

Fondsprofiel

Het ASN Milieu & Waterfonds is een sectorfonds. Via de ASN Milieupool belegt het wereldwijd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die veelal technologisch geavanceerde oplossingen bieden voor milieuproblemen. Het fonds belegt in ondernemingen die actief zijn in de sectoren water, afval en duurzame energie, en voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van het fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl/beheerder.

Rendement

Over 2015 behaalde het ASN Milieu & Waterfonds op basis van de beurskoers een rendement van 18,73% (2014: 9,84%), inclusief herbelegging van het dividend over 2014 van € 0,15 per aandeel (over 2013: € 0,05). De benchmark (MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR) behaalde in dezelfde periode een rendement van 10,98% (2014: 18,00%).

Rendementsbijdragen

Het fonds belegt niet in traditionele energieaandelen. Dat pakte in 2015 goed uit doordat de olie- en gasprijzen daalden. Aandelen in de sectoren waterinfrastructuur en energie-efficiëntie behaalden in de verslagperiode hoge rendementen. Vooral beleggingen in bedrijven die zich richten op energie-efficiëntie voor gebouwen deden het goed doordat overheden in verschillende landen energie-efficiëntie in de bouwsector stimuleren. De omzet van de meeste bedrijven waarin het fonds belegt, nam consistent toe. Ook deze groei droeg positief bij aan het rendement ten opzichte van de benchmark.

Ledverlichting (led staat voor *light-emitting diode*) levert een belangrijke bijdrage aan efficiënter energiegebruik. De ledmarkt stelde teleur doordat investeringen uitbleven. Het onderscheidende vermogen van bedrijven in deze markt verminderde doordat ledverlichting een

standaardproduct geworden is, met lagere marges. Het fonds vermindert daarom de beleggingen in de ledmarkt. De aandelen die het meest bijdroegen aan het resultaat:

- Kingspan Group (energie-efficiëntie in gebouwen, Ierland, +70,9%) presteerde goed door de gunstige marktomstandigheden in het Verenigd Koninkrijk en goede vooruitzichten voor de groeiende activiteiten in de Verenigde Staten.
- SMA Solar Technology (zonne-energieapparatuur, Duitsland, +201,3%) voerde een succesvolle reorganisatie door en verlaagde de kosten. De geprognoseerde verkopen en opbrengsten stegen gedurende de verslagperiode.
- Vestas Wind Systems (ontwikkelaar en producent van windmolens, Denemarken, +115%). Het bedrijf verblijdde de markt met een reeks goede omzet- en winstcijfers. Daarnaast profiteert Vestas Wind Systems van de verlenging van het fiscale stimuleringsprogramma voor windmolens in de Verenigde Staten.
- Acuity Brands (energie-efficiëntie in gebouwen, Verenigde Staten, +86,5%) leverde een sterke omzetgroei. In tegenstelling tot bedrijven die enkel ledverlichting produceren, blijft het profiteren van de transitie van traditionele verlichting naar ledverlichting.
- Uponor (waterinfrastructuur, Finland, +22%) realiseerde sterke resultaten dankzij verbeterde marktomstandigheden in de bouwsector.

De aandelen die de resultaten het meest afzwakten:

- Epistar (energie-efficiëntie voor gebouwen, Taiwan, -59%) en AIXTRON (ledproductieapparatuur, Duitsland, -59%) presteerden ondermaats doordat ze te maken hadden met overcapaciteit in de ledmarkten. Bovendien verdwijnt het onderscheidende vermogen in de markt voor ledverlichting steeds meer.
- Johnson Matthey (milieutechnologie, Verenigd Koninkrijk, -16%) presteerde ondermaats doordat de economische vooruitzichten in China verslechterden en doordat de overgang van dieselmotoren naar schonere energiebronnen mogelijk sneller gaat dan verwacht. Het bedrijf richt zich op de krimpende markt voor dieselmotoren.
- Hiwin Technologies (industriële energie-efficiëntie, Taiwan, -33%) werd in 2015 gekocht om te profiteren van de wereldwijde, sterke groei in de automatiseringsmarkt voor energie-efficiëntie. In tegenstelling tot de verwachting ondervond de aandelenkoers van Hiwin Technologies hinder van een negatieve trend in de automatiseringsmarkt.
- Watts Water Technologies (waterinfrastructuur, Verenigde Staten, -12%) daalde eind 2015 sterk door zorgen over de vertraging van de industriële productie in de Verenigde Staten.

Portefeuillebeheer

De volgende ondernemingen werden aan de portefeuille toegevoegd:

- Advanced Drainage Systems (waterinfrastructuur, Verenigde Staten) produceert kunststofbuizen die zijn gemaakt van gerecyclede materialen. Deze zijn goedkoper dan traditionele betonnen buizen. Het bedrijf kreeg in 2014 een beursnotering waarna de koers van het aandeel steeg. De fondsbeheerder voegde het bedrijf toe aan de portefeuille om van deze stijging te profiteren en vanwege de gunstige waardering en goede vooruitzichten op de lange termijn.
- Xinyi Solar (zonne-energieapparatuur, China) en SunPower Corporation (zonne-energieapparatuur, Verenigde Staten) werden gekocht om de beleg-

gingen in zonne-energie uit te breiden.

- Hiwin Technologies (industriële energie-efficiënte, Taiwan) werd in 2015 gekocht om te profiteren van de wereldwijde, sterke groei in de automatiseringsmarkt voor energie-efficiëntie. Zoals in vorige paragraaf is beschreven viel het rendement van deze belegging tegen (- 33%).
- Murata Manufacturing (energie-efficiëntie, Japan) is een vooraanstaande leverancier van energiebesparende onderdelen voor consumentenelektronica. Na een koersdaling waren de aandelen van dit bedrijf aantrekkelijk geprijsd, waarop de fondsbeheerder Murata Manufacturing kocht.
- Brambles (logistiek, Australië) is wereldwijd actief in logistieke dienstverlening, vooral op het gebied van pallets, kratten en containers. Het bedrijf

ASN Milieu & Waterfonds

Rendement in %	Fonds	Benchmark*
2015	18,73	10,98
2014	9,84	18,00
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	18,28	17,66
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	10,40	12,17
Gemiddeld per jaar sinds start (31-12-2000)	1,11	4,17

* MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR

Kerncijfers in euro's

Koers ultimo 2015	28,98
Koers ultimo 2014	24,54
Hoogste koers in twaalf maanden	30,18
Laagste koers in twaalf maanden	24,43
Intrinsieke waarde per aandeel ultimo 2015 ¹	28,80
Dividend over het boekjaar 2014	0,15

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde kan er een verschil ontstaan

Fondsontwikkeling

	31-12-2015	31-12-2014
Fondsomvang in duizenden euro's	386.307	307.325
Aantal uitstaande aandelen	13.413.036	12.455.495

Tien grootste belangen

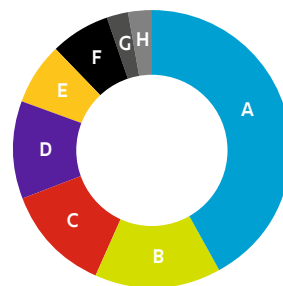
in % van de portefeuille

EDP Renováveis	4,50
Georg Fischer	4,10
Spirax-Sarco Engineering	4,10
DS Smith	3,63
Watts Water Technologies	3,60
Itron	3,45
United Utilities Group	3,43
Severn Trent	3,43
Brambles	3,09
Valmont Industries	3,04

Sectorverdeling

in % van de portefeuille*

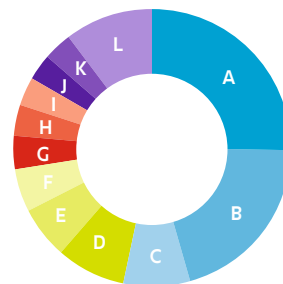
A Kapitaalgoederen	42,0
B Nutsbedrijven	14,8
C Zakelijke dienstverlening	12,6
D Halfgeleiders	11,4
E Basisgoederen	7,2
F Energie	6,8
G Technologie	2,6
H Duurzame consumptiegoederen	2,6

Geografische verdeling

in % van de portefeuille

A Verenigde Staten	25,3
B Verenigd Koninkrijk	20,3
C Japan	8,0
D Zwitserland	8,0
E China	5,9
F Spanje	5,1
G Zweden	4,0
H Duitsland	3,5
I Finland	3,3
J Denemarken	3,2

K Australië	3,2
L Overige	10,2

werd toegevoegd omdat het bedrijf ook goed blijft presteren in een wat zwakkere economische omgeving. Brambles vermindert het afval in de logistieke keten door processen zo efficiënt mogelijk in te richten.

Het aandeel Waterlogic (waterbehandeling, Verenigd Koninkrijk) maakt geen deel meer uit van de fondsportefeuille omdat de onderneming is overgenomen. De volgende ondernemingen zijn in de verslagperiode verkocht omdat zij niet meer voldeden aan de duurzaamheids-criteria:

- Badger Meter (waterinfrastructuur, VS)
- Pure Technologies (waterinfrastructuur, Canada)
- Horiba (analytische en meetinstrumenten voor het milieu, Japan)
- Clean Harbors (beheer van gevaarlijk afval, VS)

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Milieu & Waterfonds brengt risico's met zich mee. De risico's die betrekking hebben op het fonds worden hierna uiteengezet.

Marktrisico: Het belangrijkste risico is het marktrisico. Als de waarde van onderliggende beleggingen daalt, neemt de intrinsieke waarde van het fonds af en vice versa. De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. Ultimo december 2014 bedroeg de standaarddeviatie 2,4%. Deze is gedurende de verslagperiode gestegen tot 3,3%. Het actieve beleid dat de fondsbeheerder voert en de duurzame selectie kunnen eveneens de volatiliteit van het fonds beïnvloeden. De mate waarin het rendement van het fonds afwijkt van de benchmark, wordt weergegeven door de tracking error. Deze bedroeg ultimo 2015 4,0% (ultimo 2014: 3,5%). De tracking error is een risicomatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt berekend op jaarbasis over een periode van 36 maanden. Om de beleggingsrisico's te beperken worden de beleggingen gespreid over diverse landen, milieusectoren en ondernemingen.

Valutarisico: Het fonds is blootgesteld aan valutarisico's doordat het belegt in verschillende regio's van de wereld. De ontwikkeling van de valutakoersen waarin de beleggingen luiden, beïnvloedt de waarde van de beleggingen in het fonds. De totale blootstelling aan vreemde valuta's aan het einde van de verslagperiode was 83%. De grootste belangen had het fonds in de Amerikaanse dollar (30%), het Britse pond (20%) en de Japanse yen (8%). Het valutarisico wordt geaccepteerd; vreemde valuta's worden niet afgedekt in euro's. In het beleid zijn restricties vastgelegd over de regio's waarin het fonds

belegt. In de verslagperiode is het fonds binnen deze grenzen gebleven.

Renterisico: Het fonds belegt in aandelen; op grond daarvan is er geen sprake van renterisico.

Kredietrisico: Er is geen sprake van kredietrisico, behalve kredietrisico op vorderingen en liquide middelen.

Liquiditeitsrisico: Zowel het beleggingsfonds als de onderliggende beleggingen zijn redelijk liquide, oftewel: ze zijn redelijk verhandelbaar. Het fonds belegt voornamelijk in small- en midcapaandelen. Dit zijn bedrijven met een kleine marktkapitalisatie. Zij zijn veelal minder goed verhandelbaar dan bedrijven met een grote marktkapitalisatie. Er is derhalve sprake van liquiditeitsrisico. Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De kasstroom van het fonds was in de verslagperiode ruim voldoende om de in- en uitstroom van aandelen te beheren. Per fonds worden de beschikbare financiële middelen gemonitord en in lijn gehouden met de benodigde financiële middelen in een scenario van onverwachts grote uitstroom. Op deze manier wordt het risico dat beleggingen moeten worden verkocht met onaantoonbare verliezen verkleind.

5.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt, via de ASN Small & Midcappool, in aandelen van kleine tot middelgrote beursgenoteerde Europese ondernemingen die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. De bedrijven in het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds zijn getoetst aan de duurzaamheids-criteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van het fonds. U vindt dit prospectus op actiam.nl/fondsbeheer en op asnbank.nl/beheerder.

Rendement

Over 2015 behaalde het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds op basis van de beurskoers een rendement van 18,65% (2014: 10,99%), inclusief herbelegging van het dividend over 2014 van € 0,35 per aandeel (over 2013: € 0,30). De benchmark (MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)) behaalde in dezelfde periode een rendement van 24,25% (2014: 6,26%).

Rendementsbijdragen

Het rendement van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds was slechter dan dat van de benchmark. Dit was vooral te wijten aan de resultaten bij twee specifieke ondernemingen. Ook de overweging van beleggingen

in het Verenigd Koninkrijk droeg hieraan bij, want de Britse aandelen bleven achter bij de benchmark. De belegging in Opera Software (-50% in de verslagperiode) had de grootste negatieve impact, namelijk - 2,8% op portefeuilleniveau. De belegging in SIG (- 35% in de verslagperiode) had een impact van - 0,67%.

Italië en Ierland waren de best presterende landen; Noorwegen en Spanje bleven achter. Bedrijven in de sectoren gezondheidszorg en technologie presteerden het beste. De sector telecommunicatie en de energie-sector presteerden het minst. Kwaliteitsaandelen – aandelen van bedrijven van hoge kwaliteit met goede langetermijnvooruitzichten en een goed management-team – presteerden beter dan de benchmark. Omdat

het fonds overwogen is in kwaliteitsaandelen, droeg dit positief bij aan het rendement.

De aandelen die het meest bijdroegen aan het resultaat:

- Het best presterende aandeel was Taylor Wimpey (bouwsector, Verenigd Koninkrijk, +63%). Het bedrijf profiteerde sterk van de gunstige marktomstandigheden voor de woningbouw in het Verenigd Koninkrijk, waar het bedrijf een leidende positie inneemt.
- Dignity (uitvaartonderneming, Verenigd Koninkrijk, +42%) deed het eveneens goed. Het bedrijf won ook in 2015 aan marktaandeel en profiteerde van prijsstijgingen.

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Rendement in %	Fonds	Benchmark*
2015	18,65	24,25
2014	10,99	6,26
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	19,23	20,79
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	6,96	11,45
Gemiddeld per jaar sinds start (9-5-2006)	5,31	4,44

* MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen))

Kerncijfers in euro's

Koers ultimo 2015	36,49
Koers ultimo 2014	31,06
Hoogste koers in twaalf maanden	37,69
Laagste koers in twaalf maanden	30,74
Intrinsieke waarde per aandeel ultimo 2015 ¹	36,14
Dividend over het boekjaar 2014	0,35

¹ Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde kan er een verschil ontstaan

Fondsontwikkeling

	31-12-2015	31-12-2014
Fondsomvang in duizenden euro's	82.641	65.065
Aantal uitstaande aandelen	2.286.700	2.087.637

Tien grootste belangen

in % van de portefeuille

Dignity	5,3
Huhtamaki	4,8
Jungheinrich	4,7
Dunelm Group	4,5
Nolato	4,3
Axfood	3,9
Taylor Wimpey	3,9
Krones	3,7
BE Semiconductor Industries	3,6
Amer Sports	3,6

Sectorverdeling

in % van de portefeuille

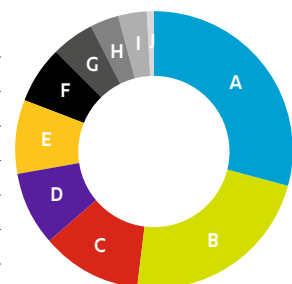
A Kapitaalgoederen	26,1
B Detailhandel	13,6
C Duurzame consumptiegoederen	7,6
D Detailhandelsvoeding	7,2
E Halfgeleiders	6,8
F Technologie	5,5
G Consumentendiensten	5,4
H Basisgoederen	4,9
I Onroerend goed	4,7
J Voeding en dranken	3,5
K Zakelijke dienstverlening	3,4
L Overige	11,3

Geografische verdeling

in % van de portefeuille

A Verenigd Koninkrijk	29,4
B Duitsland	22,6
C Zweden	11,8
D Zwitserland	8,6
E Finland	8,6
F Nederland	6,6
G Frankrijk	5,0
H Spanje	3,5
I Oostenrijk	3,3
J Griekenland	0,6

De aandelen die de resultaten het meest afzwakten:

- Opera Software (softwaresector, Noorwegen, -50%). Opera Software ontwikkelt internet-browsers voor telefoon, laptop en tablet, en apps. Het aandeel presteerde slecht na een winstwaarschuwing voor 2015. De winstwaarschuwing, die de markt verraste, hing samen met de zwakke resultaten van de activiteiten in Rusland. De sterke koersdaling had een impact van -2,8% op het absolute rendement en -3,2% op het rendement in vergelijking met de benchmark.
- SIG (bouwsector, Verenigd Koninkrijk, -35%) was in 2015 nieuw in de portefeuille. Het rendement van het aandeel bleef vanaf augustus achter doordat de bedrijfsactiviteiten tegenvielen.

Portefeuillebeheer

Het fonds voegde acht aandelen uit vier verschillende landen toe aan de portefeuille. Zeven van deze aandelen die zijn toegevoegd aan de portefeuille omdat de bedrijven goede langetermijnvooruitzichten en een goed managementteam hebben.

- Het Zwitserse LEM is marktleider in elektrische onderdelen voor treinen, trams en trolleybussen, zoals sensoren om hoge stroomspanning te meten en testapparatuur voor halfgeleiders.
- Beter Bed is een Nederlandse winkelketen in bedden en matrassen, die vooral actief is in Nederland en Duitsland.
- Greggs is de grootste bakkersketen in het Verenigd Koninkrijk.
- Het Britse Shaftesbury is een vastgoedonderneming die actief is in commercieel vastgoed in het Londense West End.
- Het Zweedse bedrijf Addtech is een wereldwijd opererende leverancier van industriële technologie.
- Logitech maakt randapparatuur voor computers en is gevestigd in Zwitserland.
- SIG plc is een internationaal opererende Britse leverancier van isolatie, dakbedekking en gespecialiseerde producten voor de bouw.

Het fonds kocht het aandeel Amer Sports omdat de fondsbeheerder verwacht dat de koers zal stijgen door recente ontwikkelingen bij het bedrijf. Amer Sports ondergaat een grote herstructurering. De verwachting is dat de resultaten van het bedrijf zullen verbeteren. Het fonds verkocht de aandelen van de volgende ondernemingen:

- De marktkapitalisatie van de Spaanse beheerder van elektriciteitsnetwerken Red Eléctrica de España werd te groot voor het fonds.
- Domino Printing is overgenomen door het Japanse Brother Industries. Het fonds verkocht het aandeel voor het overnamebod. Het aandeel (+51%) leverde 1,6% rendement op voor het fonds.

- Drie aandelen werden in de verslagperiode verkocht omdat de langetermijnvooruitzichten niet goed meer zijn: het Noorse software bedrijf Opera Software, het Spaanse spoorwegbedrijf CAF en de Duitse moderetailer Tom Tailor.
- Twee Britse bedrijven voldeden niet meer aan de duurzaamheidscriteria en werden daarom verkocht: distributiebedrijf Bunzl en Ashtead, dat gereedschap verhuurt.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds brengt risico's met zich mee. De risico's die betrekking hebben op het fonds worden hierna uiteengezet.

Marktrisico: Het belangrijkste risico is het marktrisico.

Als de waarde van onderliggende beleggingen daalt, neemt de intrinsieke waarde van het fonds af en vice versa. De volatiliteit van het fonds wordt uitgedrukt in de standaarddeviatie. Deze wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden. Ultimo december 2014 bedroeg de standaarddeviatie 3,3%. Deze is gedurende de verslagperiode gedaald tot 3,1%.

Het actieve beleid dat de beheerder voert en de duurzame selectie kunnen eveneens de volatiliteit van het fonds beïnvloeden. De mate waarin het rendement van het fonds afwijkt van de benchmark, wordt weergegeven door de tracking error. Deze bedroeg ultimo 2015 4,9% (ultimo 2014: 5,8%). De tracking error is een risicomaatstaf die aangeeft in welke mate het rendement van de portefeuille afweek van het rendement van de benchmark. De tracking error wordt berekend op maandbasis over een periode van 36 maanden.

Renterisico: Het fonds belegt in aandelen; op grond daarvan is er geen sprake van renterisico.

Valutarisico: Het fonds is blootgesteld aan valutarisico's doordat het belegt in ondernemingen in diverse Europese landen, waaronder niet-eurolanden. De ontwikkeling van de valutakoersen waarin de beleggingen luiden, beïnvloedt de waarde van de beleggingen in het fonds. De totale blootstelling aan vreemde valuta's aan het einde van de verslagperiode was 49%. De grootste belangen had het fonds in de euro (51%), het Britse pond (29%) en de Zweedse kroon (12%). Het valutarisico wordt geaccepteerd; vreemde valuta's worden niet afgedekt in euro's.

Kredietrisico: Er is geen sprake van kredietrisico, behalve kredietrisico op vorderingen en liquide middelen.

Liquiditeitsrisico: Zowel het beleggingsfonds als de onderliggende beleggingen zijn redelijk liquide, oftewel ze zijn redelijk verhandelbaar. Het fonds belegt in small- en midcapaandelen. Dit zijn aandelen van bedrijven met

een kleine marktkapitalisatie. Zij zijn vaak minder goed verhandelbaar dan aandelen van bedrijven met een grote marktkapitalisatie. Er is derhalve sprake van liquiditeitsrisico. Gedurende de verslagperiode hebben zich geen problemen voorgedaan met betrekking tot de verhandelbaarheid. De kasstroom van het fonds was in de verslagperiode ruim voldoende om de in- en uitstroom van aandelen te beheren. Per fonds worden de beschikbare financiële middelen gemonitord en in lijn gehouden met de benodigde financiële middelen in een scenario van onverwachts grote uitstroom. Op deze manier wordt het risico dat beleggingen moeten worden verkocht met onaanvaardbare verliezen verkleind.

Den Haag, 17 maart 2016

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Diane Griffioen
ASN Bank N.V., vertegenwoordigd door:
Ewoud Goudswaard
Jeroen Jansen

Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de AIF-beheerder

Algemeen

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) heeft ACTIAM N.V. (ACTIAM) met ingang van 22 juli 2014 aangesteld als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V. ACTIAM heeft vanaf 22 juli 2014 het AIF-beheer van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. uitgevoerd conform de daartoe geldende wettelijke eisen en het door ABB vastgestelde beleggings- en duurzaamheidsbeleid. Met betrekking tot de uitvoering van het AIF-beheer geven wij de hierna volgende verklaring omtrent de bedrijfsvoering.

Verklaring omtrent de bedrijfsvoering

Wij beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgfo).

Wij hebben gedurende de verslagperiode verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij onze werkzaamheden hebben wij geen constatering gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving. Op grond hiervan verklaren wij als AIF-beheerder voor ASN Beleggingsfondsen N.V. te beschikken over een beschrijving van de bedrijfsvoering zoals bedoeld in artikel 121 Bgfo, die voldoet aan de eisen van het Bgfo.

Wij hebben niet geconstateerd dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende de verslagperiode effectief en overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Utrecht, 17 maart 2016

ACTIAM N.V.

Erik Jan van Bergen
George Coppens
Rob Verheul

RDAM

RONEX

D Jaarrekening ASN Beleggingsfondsen N.V.

6.1 Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	Ref.*	31-12-2015	31-12-2014
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		1.785.557	1.368.863
Vorderingen	(B)	1.833	2.637
Kortlopende schulden	(C)	3.245	3.722
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-1.412	-1.085
Activa min kortlopende schulden		1.784.145	1.367.778
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		169.807	150.398
Agio		1.085.278	878.083
Overige reserves		321.451	175.140
Onverdeeld resultaat		207.609	164.157
Totaal		1.784.145	1.367.778

*De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten. U vindt deze toelichting in de paragrafen 6.5 respectievelijk 6.6. Dergelijke referenties staan ook in de hoofdstukken 7 en 8.

6.2 Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(E)	10.187	4.132
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	212.908	171.582
Som van de bedrijfsopbrengsten		223.095	175.714
Bedrijfslasten	(G)		
Fondskosten		15.486	11.557
Som van de bedrijfslasten		15.486	11.557
Resultaat		207.609	164.157

6.3 Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	207.609	164.157
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-10.187	-4.132
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-212.908	-171.582
Aankoop van beleggingen	-299.394	-237.234
Verkoop van beleggingen	105.795	75.298
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	804	1.681
Kortlopende schulden	-477	-1.775
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	-208.758	-173.587
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	316.581	252.529
Inkoop van aandelen	-89.977	-65.714
Uitgekeerd dividend	-17.846	-13.228
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	208.758	173.587
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

6.4 Toelichting op de jaarrekening

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal, statutair gevestigd te Den Haag aan de Bezuidenhoutseweg 153. De vennootschap is opgericht op 2 januari 2001. Aandelen van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. worden verhandeld via Euronext Fund Service (EFS). Dit is het handelssysteem voor open-end beleggingsinstellingen die in Nederland zijn geregistreerd en aan NYSE Euronext in Amsterdam zijn genoteerd. De verslagperiode van de vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar. Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. Deze jaarrekening is opge maakt op 17 maart 2016.

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een open-end beleggingsinstelling en is opgezet volgens een paraplustructuur. De gewone aandelen van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn onderverdeeld in verschillende series aandelen (de 'fondsen'), waaraan het vermogen van de beleggingsmaatschappij wordt toegerekend en waarin afzonderlijk kan worden belegd. Als ACTIAM N.V. (ACTIAM) als AIF-beheerder van mening is dat bijzondere omstandigheden daartoe noodzaken, kan het in het belang van ASN Beleggingsfondsen N.V. en zijn aandeelhouders de uitgifte of inkoop van aandelen beperken of tijdelijk opschorten.

Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risico-profiel en koersvorming. Ook de administratie van elk fonds is gescheiden door het gebruik van separate rekeningen. Het kapitaal wordt in een afzonderlijk fonds gestort en afzonderlijk belegd. Zowel de kosten als de opbrengsten worden per fonds afzonderlijk verantwoord. Waardestijgingen en waardedalingen in de portefeuille van een fonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de desbetreffende serie aandelen. Conform de Wet op het financieel toezicht (Wft) is er sprake van

afgescheiden vermogens tussen de verschillende fondsen. De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van één en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen N.V. De fondsen beleggen het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. in zogenaamde beleggingspools. In deze beleggingspools vindt de uitvoering van het beleggingsbeleid feitelijk plaats. De beleggingspools zijn besloten fondsen voor gemene rekening. De beleggingspools hebben geen rechtspersoonlijkheid: de juridische eigendom van het vermogen van de beleggingspools berust bij Pettelaar Effectenbewaardbedrijf N.V. (Pettelaar).

Meer uitleg over deze structuur is te vinden in hoofdstuk 9 van het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V.

De beleggingspools worden beheerd door de bepalingen in de voorwaarden van beheer. Deze voorwaarden regelen de rechtsverhouding tussen ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), Pettelaar en de participanten in de beleggingspools. De enige participanten in de beleggingspools zijn ASN Beleggingsfondsen N.V., respectievelijk ASN Mixpool waarin ASN Beleggingsfondsen N.V. belegt, en ASN Bank N.V. (de ASN Bank). De voorwaarden van beheer van de beleggingspools kunnen worden gewijzigd door ABB en Pettelaar gezamenlijk.

Aan de jaarrekening 2015 van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn toegevoegd de jaarrekeningen 2015 van de besloten fondsen voor gemene rekening (beleggingspools), waarin de vennootschap haar vermogen heeft belegd. Deze worden geacht onderdeel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V.

De lopendekostenfactor (LKF) per beleggingsfonds (verklaring: zie paragraaf 1.6):

	LKF	
	2015	2014
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,86%	0,87%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,56%	0,56%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,71%	0,71%
ASN Milieu & Waterfonds	1,36%	1,37%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,57%	1,57%

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wft en uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. ACTIAM is in het bezit van een vergunning op grond van artikel 2:65 Wft.

ABB, dat de directie voert over de vennootschap, is een 100%-deelneming van ASN Bank N.V., die statutair is gevestigd te Den Haag. ASN Bank N.V. is een volledige dochter van SNS Bank N.V. De aandelen van SNS Bank N.V. worden (indirect) gehouden door stichting administratiekantoor beheer financiële instellingen

(NLF) die deze beheert namens de Nederlandse Staat.

ACTIAM is statutair gevestigd en houdt kantoor aan de Croeselaan 1 in Utrecht. ACTIAM is een 100% deelneming van VIVAT N.V., een dochteronderneming van Anbang Insurance Group Co. Ltd. (Anbang) te Beijing.

Op onderdelen zijn in deze jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen voor beleggingsinstellingen zoals voorgeschreven in het Besluit modellen jaarrekening, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in duizenden euro's en worden de posten die in de balans zijn opgenomen, gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vreemde valuta

De rapportage- en functionele valuta van de vennootschap is de euro. Activa en passiva in vreemde valuta's zijn omgerekend tegen de koersen per balansdatum.

Uitmoet verslagperiode werden de volgende wisselkoersen gehanteerd (World Market/Reuters closing spot rates):

Valutakoers t.o.v. de euro	31-12-2015	31-12-2014
Amerikaanse dollar	1,0863	1,2101
Australische dollar	1,4931	1,4786
Britse pond	0,7370	0,7760
Canadese dollar	1,5090	1,4015
Deense kroon	7,4627	7,4463
Hongkong dollar	8,4190	9,3838
Japanse yen	130,6765	145,0789
Noorse kroon	9,6152	9,0724
Singaporese dollar	1,5411	1,6034
Taiwanese dollar	35,6817	38,2400
Zweedse kroon	9,1582	9,4726
Zwitserse frank	1,0874	1,2024

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst-en-verliesrekening in vreemde valuta geldt eveneens de transactiekoers. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Criteria voor opname in de balans

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen zodra het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen hieruit naar de vennootschap zullen vloeien. De reële waarde van een financieel

instrument bij eerste opname is gelijk aan de kostprijs van een financieel instrument.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het financiële instrument aan een derde worden overgedragen.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen, en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De rentebaten en rentelasten die samenhangen met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen, worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Beleggingen

Participaties in beleggingspools

De beleggingen van de fondsen bestaan uit participaties in de beleggingspools. De participaties in de beleggingspools worden gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde (net asset value ofwel NAV) per einde verslagperiode. Deze komt overeen met de reële waarde. De participaties worden op dagbasis aangekocht of verkocht tegen de vastgestelde intrinsieke waarde. De beleggingen zijn als liquide te beschouwen. De intrinsieke waarde van alle beleggingspools wordt één keer per jaar gecontroleerd door de externe accountant in het kader van de jaarlijkse controle van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Indirecte beleggingen

Aangezien ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn vermogen belegt in onderliggende beleggingspools, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), artikel 122, lid 1, onderdeel g – de jaarcijfers van de onderliggende pools opgenomen in de jaarrekening.

Als een beleggingsinstelling 85 procent of meer belegt in een andere beleggingsinstelling, zijn artikel 122, lid 1a tot en met 1e, artikel 123, lid 1m, 5 en 6 en artikel 124, lid 1i en 1j ook van toepassing op de beleggingsinstelling, waarin belegd wordt, zijnde de onderliggende pools. Artikel 122 tot en met 124 Bgfo vragen een nadere toelichting op de balans en de winst-en-verliesrekening met als doel onder andere een beter inzicht in de beleggingen en in de kosten. De jaarcijfers van de pools worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Bepaling reële waarde beleggingen in de onderliggende beleggingspools

In overeenstemming met RJ 290.916 (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over financiële instrumenten die in deze jaarrekening tegen reële waarde worden gewaardeerd. Deze financiële instrumenten worden geclassificeerd en beschreven op de volgende niveaus (categorieën):

Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen.

Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties.

Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW) of een andere geschikte methode.

De beleggingen van ASN Venture Capital Fonds N.V., waarin ASN Aandelenpool belegt, hebben het karakter van duurzaam durfkapitaal en zijn veelal niet-beursgenoteerd. Ten behoeve van de dagelijkse berekening van de intrinsieke waarde van de ASN Aandelenpool wordt voor ASN Venture Capital Fonds N.V. dagelijks een intrinsieke waarde berekend op basis van op dat moment beschikbare informatie. Door het ontbreken van gecontroleerde jaarcijfers van de fondsen waarin ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt, resteert er enige onzekerheid over de waardering per balansdatum. Deze onzekerheid is inherent aan de aard van de beleggingen. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen in de portefeuille van ASN Venture Capital Fonds N.V. geven de beheerders van deze fondsen doorgaans eens per kwartaal een waardering af per het einde van het voorgaande kwartaal.

Hierna ziet u de verdeling van de beleggingen van de ASN Beleggingspools.

Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde (in duizenden euro's)	31 december 2015	Categorie 1 Ter beurze genoteerde marktprijzen	Categorie 2 Onafhankelijke taxaties	Categorie 3 NCW of andere methode
ASN Aandelenpool	946.907	938.369	-	8.538
ASN Obligatiepool	354.215	354.215	-	-
ASN Mixpool	249.328	249.328	-	-
ASN Milieupool	374.519	374.519	-	-
ASN Small & Midcappool	80.587	80.587	-	-
Totaal	2.005.556	1.997.018	-	8.538

Transactiekosten

Transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd.

Het totaalbedrag aan transactiekosten van beleggingen over de verslagperiode wordt, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn, toegelicht in de jaarrekening van de beleggingspools, omdat de feitelijke aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden via de beleggingspools. Aan de aan- en verkopen van participaties in de beleggingspools door de fondsen zijn geen kosten verbonden.

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen omdat zij in de aan- en verkoopkoers zijn

opgenomen en niet separaat worden vastgelegd. De totale hoogte van de transactiekosten voor vastrentende waarden is derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De omloopsnelheid van de portefeuille, die in de jaarcijfers van elke beleggingspool wordt vermeld, is een indicatie voor de relatieve transactiekosten.

Beleggingen met een beursnotering

Aandelen genoteerd aan een effectenbeurs worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de meest recente slotkoers in de verslagperiode. Als financiële instrumenten op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de AIF-beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen.

De vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er sprake is van een actieve markt, wordt gebruikgemaakt van de relevante biedkoersen

of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante middenkoersen of slotkoersen. Wanneer er geen actieve markt beschikbaar is voor een vastrentende belegging, wordt gebruikgemaakt van een koers die is afgeleid van quoteringen van vergelijkbare beleggingen, of van een koers op basis van een (indicatieve) quotering die is verkregen van derde partijen die een markt onderhouden in de betreffende beleggingen. Als dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Beleggingen zonder beursnotering

Niet aan een effectenbeurs genoteerde of verhandelde beleggingen en eventuele incurante beleggingen worden gewaardeerd op basis van een indicatieve waardering van externe partijen. Als deze niet beschikbaar is, wordt de waardering modelmatig bepaald. De ALF-beheerder zal alles in het werk stellen om een zo accuraat en recent mogelijke waardering toe te kennen. Dit betekent dat de waardering gedateerd kan zijn. Als na vaststelling van de intrinsieke waarde van het fonds, maar voorafgaand aan publicatie van het jaarverslag, informatie beschikbaar komt die leidt tot een materieel ander inzicht in de intrinsieke waarde die in het jaarverslag wordt gepubliceerd, zal dit in het verslag worden verwerkt en toegelicht. De nadere informatie zal worden verwerkt bij de eerstvolgende vaststelling van de intrinsieke waarde. Van waarderingen die modelmatig zijn bepaald, wordt het model door een onafhankelijke accountant getoetst.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Verwerking van plaatsing en inkoop van aandelen

De kosten van toe- en uittreding worden geheel verwerkt in het geplaatste kapitaal en het agio van het desbetreffende fonds.

Op- en afslag bij toe- en uittredingen

Bij de uitgifte van aandelen van het fonds wordt de uitgifteprijs van de aandelen ten opzichte van de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag; bij de inkoop van aandelen wordt de inkoopprijs verlaagd met een afslag. Aandelen worden uitgegeven tegen de alsdan berekende intrinsieke waarde vermeerderd met een opslag, dan wel ingenomen tegen de alsdan berekende intrinsieke waarde verminderd met een afslag. Daardoor komen deze op- en afslagen geheel ten goede aan het fonds. Deze op- en afslagen dienen vooral om transactiekosten te dekken die bij het fonds in rekening worden gebracht over de beleggingstransacties van het fonds. Deze transactiekosten bestaan uit vergoedingen voor onder andere brokerkosten, researchkosten, settlementkosten, valutaverschillen en

vergoedingen voor marktimpact. Jaarlijks worden de op- en afslagen vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. Voor de actuele op- en afslagen kunt u het prospectus raadplegen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt voornamelijk bepaald door de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen gedurende de verslagperiode, onder aftrek van de kosten die aan de verslagperiode zijn toe te rekenen.

Daarnaast bestaat het resultaat in de beleggingspools uit de directe beleggingsopbrengsten, zoals interest en dividend. Het dividend is het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet-terugvorderbare dividendbelasting. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. De interestbaten zijn de bruto ontvangen rente op obligaties onder aftrek van een eventuele provisie. De rente wordt verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat door middel van aanpassingen hierop tot kasstromen herleid. Deze aanpassingen betreffen onder andere correcties op de overlopende posten.

De liquide middelen in de fondsen hebben een beginstand en eindstand van nihil. De gelden die van klanten worden ontvangen, worden namelijk direct belegd in participaties van de beleggingspools. Het beleid van

de fondsen is erop gericht het beschikbare vermogen volledig te beleggen.

Fiscale aspecten

Hieronder worden de belangrijkste fiscale aspecten van ASN Beleggingsfondsen N.V. behandeld die voor beleggers in ASN Beleggingsfondsen N.V. van belang kunnen zijn. Deze informatie vormt geen advies voor de specifieke persoonlijke situatie van beleggers. Het verdient aanbeveling daarvoor een belastingadviseur te raadplegen. De beschrijving van de fiscale aspecten is gebaseerd op de stand van de Nederlandse wetgeving en jurisprudentie van 31 december 2015, met uitzondering van maatregelen die met terugwerkende kracht worden ingevoerd.

Vennootschapsbelasting

ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft gekozen voor de status van fiscale beleggingsinstelling in de zin van artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals dit nader uitgewerkt is in het Besluit beleggingsinstellingen. Dit houdt in dat ASN Beleggingsfondsen N.V. geen vennootschapsbelasting verschuldigd is (0%tarief), als zij voldoet aan de voorwaarden die in de wet en het besluit worden genoemd. Als ASN Beleggingsfondsen N.V. niet aan de voorwaarden voldoet, vervalt de status van fiscale beleggingsinstelling. Op grond van deze voorwaarden worden er eisen gesteld aan de aandeelhouders. Dit houdt onder andere in dat het belang van één enkele natuurlijke persoon in ASN Beleggingsfondsen N.V. kleiner moet zijn dan 25%. Als de bestuursleden en meer dan de helft van de leden van de Raad van Commissarissen van ASN Beleggingsfondsen N.V. ook in dienstbetrekking staan of commissaris zijn bij een lichaam of meerdere verbonden lichamen, dan moeten de belangen van dat lichaam en de verbonden lichamen samen kleiner zijn dan 25%. Daarnaast mag ten hoogste 45% van het totale aantal aandelen in handen zijn van één belastingplichtig lichaam (of meerdere verbonden lichamen). Als de participaties worden gehouden door tussenkomst van een buitenlands fonds voor gemene rekening of een buitenlandse vennootschap, dan mag het belang niet voor 25% of meer bij een in Nederland gevestigd lichaam berusten. Verder mag een fiscale beleggingsinstelling haar beleggingen niet onbepaald met vreemd vermogen financieren. Indien schulden worden aangegaan, mogen deze niet meer bedragen dan 20% van de fiscale boekwaarde van de beleggingen.

Een andere belangrijke voorwaarde voor de status van fiscale beleggingsinstelling is dat ASN Beleggingsfondsen N.V. de winst die voor uitdeling beschikbaar is, met inachtneming van de afrondingsreserve, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar aan de aandeelhouders uitkeert (de doorstootverplichting). ACTIAM en ABB zien erop toe, voor zover dat in hun vermogen ligt, dat ASN Beleggingsfondsen N.V. altijd

voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen en behouden van de status van fiscale beleggingsinstelling. Als ASN Beleggingsfondsen N.V. op enig moment niet aan een of meerdere voorwaarden voldoet, verliest het zijn status van fiscale beleggingsinstelling met terugwerkende kracht tot het begin van het desbetreffende boekjaar. Als ASN Beleggingsfondsen N.V. niet (tijdig) voldoet aan de doorstootverplichting, verliest het deze status reeds met ingang van het jaar waarop de doorstootverplichting betrekking heeft. Het verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling heeft tot gevolg dat het ASN Beleggingsfondsen N.V. met ingang van het betreffende jaar normaal belastingplichtig wordt voor toepassing van de Nederlandse vennootschapsbelasting.

Dividendbelasting

Op dividenduitkeringen aan haar aandeelhouders dient ASN Beleggingsfondsen N.V. in beginsel 15% dividendbelasting in te houden en af te dragen aan de Belastingdienst. ASN Beleggingsfondsen N.V. kan op de dividendbelasting die zij moet afdragen (die is ingehouden op dividenduitkeringen door ASN Beleggingsfondsen N.V.) een afdrachtvermindering toepassen. Deze afdrachtvermindering is in beginsel de dividendbelasting/bronbelasting die ten laste van haar is ingehouden op door haar ontvangen dividenduitkeringen.

Buitenlandse bronbelasting

Veel landen houden een bronbelasting in op dividenden uitgekeerd op buitenlandse beleggingen. Als Nederland met het bronland een verdrag heeft gesloten om dubbele belasting te voorkomen, kan het bronbelastingtarief op grond van het belastingverdrag mogelijk worden verlaagd. Afhankelijk van het betreffende belastingverdrag vraagt het ASN Beleggingsfondsen N.V. in beginsel bij de buitenlandse belastingautoriteiten om een (gedeeltelijke) teruggaaf van de ingehouden bronbelasting (tot aan het verdragstarief). Voor de resterende buitenlandse bronbelasting (het verdragstarief) kan gebruik worden gemaakt van de afdrachtvermindering voor de dividendbelasting. Deze afdrachtvermindering mag ASN Beleggingsfondsen N.V. niet toepassen ter zake van buitenlandse bronbelasting voor zover er vrijgestelde (pensioen)lichamen deelnemen in ASN Beleggingsfondsen N.V. Dit heeft mogelijk een negatieve impact op het rendement van ASN Beleggingsfondsen N.V. De grootte van de impact is afhankelijk van het percentage vrijgestelde (pensioen)lichamen die beleggen in het Fonds.

Omzetbelasting

Alle vermelde kosten en vergoedingen zullen worden vermeerderd met de wettelijk verschuldigde btw, voor zover van toepassing en voor zover deze kosten en vergoedingen niet overigens onder een vrijstelling vallen.

Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van ASN Beleggingsfondsen N.V. kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verschillende aard met zich meebrengen. Deze risico's komen voort uit het beheer van beleggingsportefeuilles. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren belegt elk fonds in participaties van een pool, dan wel (indirect) in participaties van een combinatie van pools waarin de beleggingsportefeuilles zijn ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin dit fonds belegt.

Deze belangrijkste financiële risico's bestaan uit, marktrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en uitbestedingsrisico. Het beleid dat de directie van de vennootschap voert ten aanzien van deze risico's wordt hieronder uiteengezet. De omvang van de hierna aangegeven risico's wordt nader uitgewerkt in de toelichting op de jaarrekening van de beleggingspools.

Marktrisico

De waarde van financiële instrumenten kan toe- of afnemen als gevolg van marktrisico. Marktrisico's voor beleggingen in aandelen en obligaties worden beïnvloed door diverse factoren. Daaronder zijn de vooruitzichten voor de economische groei, het inflatietempo, de prijsontwikkeling op de goederenmarkten (zoals energieprijzen) en op de valutamarkten. Hoe sterker deze factoren fluctueren, des te groter is het marktrisico. Marktrisico's kunnen verschillen per categorie belegging, bijvoorbeeld per deelmarkt, sector, land, regio en debiteur. Naarmate de spreiding van een fonds over regio's en sectoren afneemt, neemt het marktrisico toe. Ook de mate van ontwikkeling van het land waarin een fonds belegt, is van invloed op de omvang van het marktrisico. In zogenoemde opkomende landen met een minder stabiele regering en minder financieel ontwikkelde markten is het marktrisico groter dan in meer ontwikkelde landen. Het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Aandelenfonds en van het ASN Milieu & Waterfonds biedt enige ruimte voor beleggingen in opkomende landen en regio's.

Het beleid is gericht op de beheersing van het risico door een limiet te stellen aan het maximale percentage van het vermogen dat fondsen beleggen in één bedrijf of instelling. Voor de fondsen gelden de volgende beperkingen:

Fonds	Maximumpercentage in één bedrijf
ASN Duurzaam Aandelenfonds	5%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	10%*
ASN Milieu & Waterfonds	5%

* Wanneer het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds aandelen in een onderneming koopt, mogen deze op het moment van aankoop:

- maximaal 5% van het aandelenkapitaal van deze onderneming uitmaken;
- maximaal 5% van het eigen vermogen uitmaken; wanneer dit belang toeneemt tot 10% dient het belang te worden afgebouwd tot beneden de 10%.

De totale waarde van alle aandelen van ondernemingen samen die individueel een grotere waarde in het fonds hebben dan 5%, mag niet meer dan 40% van het fondsvermogen bedragen.

In de jaarrekening van de pool waarin de desbetreffende fondsen beleggen, is de landenverdeling en sectorverdeling van de beleggingsportefeuille opgenomen.

Renterisico

Renterisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument wijzigt als gevolg van veranderingen in de marktrente. Dit risico betreft voornamelijk de beleggingen in vastrentende waarden. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds (en ook het ASN Duurzaam Mixfonds) belegt via de ASN Obligatiepool in vastrentende waarden en is daarom blootgesteld aan renterisico.

Een belangrijke factor die marktrentes beïnvloedt, is de marktverwachting van de wijziging van het inflatietempo. Als de kapitaalmarktrente stijgt ten opzichte van de (vaste) couponrente van een obligatie, dan daalt de waarde van deze obligatie en andersom. Hoe langer de gemiddelde resterende rentetypische looptijd (duration) van een portefeuille vastrentende waarden, des te groter is de invloed van een rentewijziging op de waarde van de portefeuille. Om dit risico te beperken mag de duration van de portefeuille van het ASN Duurzaam Obligatiefonds maximaal drie maanden afwijken van de duration van de benchmark. De *modified duration* is een maatstaf voor de rentegevoeligheid. Bij een *modified duration* van bijvoorbeeld 3 geldt bij benadering dat de koers 3% stijgt als de rente 1% daalt, en vice versa. De *modified duration* van het ASN Duurzaam Obligatiefonds was:

	31-12-2015	31-12-2014
Modified duration	7,06	7,11
Modified duration benchmark	6,98	6,96

In de toelichting op de jaarrekening van de ASN Obligatiepool in paragraaf 8.2 zijn de renteherzieningsdata van de verschillende beleggingen opgenomen.

Valutarisico

De ontwikkeling van de valutakoersen waarin de beleggingen in een fonds luiden, voor zover dit niet in euro is, beïnvloedt de waarde van de beleggingen in het fonds. De waarde van een valuta ten opzichte van de euro kan de waarde van de beleggingen positief en negatief beïnvloeden.

Bij geen van de fondsen wordt het valutarisico afgedekt. Derivaten in de fondsen zijn niet toegestaan. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt uitsluitend in obligatieleningen die in euro's noteren, waardoor dit fonds geen valutarisico heeft.

De beleggingspools belegden ultimo 2015 de volgende bedragen in euro's en vreemde valuta's:

In duizenden euro's	Beleggingen in euro's	Beleggingen in vreemde valuta's
ASN Aandelenpool	266.866	680.041
ASN Obligatiepool	354.215	-
ASN Mixpool*	249.328	-
ASN Milieupool	57.840	316.679
ASN Small & Midcappool	40.455	40.132

* Bij de ASN Mixpool is er indirect wel sprake van beleggingen in vreemde valuta's doordat de ASN Mixpool belegt in de ASN Aandelenpool.

In de jaarcijfers van de pools waarin de desbetreffende fondsen beleggen, staat een specificatie van de beleggingen waaruit blijkt in welke valuta's is belegd (zie hoofdstuk 8).

Kredietrisico

De waarde van beleggingen in vastrentende waarden wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de uitgevende instellingen (overheid) ofwel debiteuren. Het kredietrisico wordt wel aangeduid als debiteurenrisico.

De kredietwaardigheid kan zich positief en negatief ontwikkelen. Bij een negatieve ontwikkeling kan een debiteur geheel of gedeeltelijk in gebreke blijven (hij kan zijn renteverplichting of aflossingsplicht niet voldoen). Het is ook mogelijk dat de positie van de debiteur zodanig verslechtert dat het resultaat en/of de vermogenspositie negatieve gevolgen ondervindt. Verschillende *rating agencies* beoordelen de kredietwaardigheid van debiteuren en overheden. De inschat-

ting van de kredietwaardigheid van de debiteur wordt beïnvloed door zowel factoren die gelden voor een bepaalde onderneming, als door factoren die op een bepaalde bedrijfstak van toepassing zijn. Minder gunstige winstvooruitzichten voor een sector kunnen een negatieve invloed hebben op de inschatting van de kredietwaardigheid van alle ondernemingen in die sector.

Het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Obligatiefonds (en het obligatiegedeelte van het ASN Duurzaam Mixfonds) is erop gericht om uitsluitend te beleggen in staatsobligaties. Voor dit fonds geldt geen eis voor de minimale rating per obligatielening en geen restrictie voor een minimale rating van de portefeuille. Er is ook geen restrictie op de omvang van een lening.

ABB bepaalt het universum van landen in de staatsobligaties waarvan het ASN Duurzaam Obligatiefonds (en het obligatiegedeelte van het ASN Duurzaam Mixfonds) beleggen. De portefeuille is ingericht op basis van de scores die landen behalen op het gebied van duurzaamheid en terugbetaalcapaciteit (de verhouding tussen belastinginkomsten en renteverplichtingen). Hoe beter een land scoort op beide criteria, des te groter is het belang van het land in de portefeuille.

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds (en het obligatiegedeelte van het ASN Duurzaam Mixfonds) heeft geen restricties voor de kredietrating. De leningen in de portefeuille van de ASN Obligatiepool waren als volgt verdeeld over de gemiddelde kredietratings:

Kredietratings in % van de portefeuille	31-12-2015	31-12-2014
AAA	36,3%	15,8%
AA+	18,8%	-
AA	23,5%	63,1%
A-	4,5%	-
BBB+	6,1%	-
BBB	5,6%	15,7%
BB+	5,2%	5,4%
Totaal	100,0%	100,0%

Om tot de gemiddelde kredietrating te komen wordt gebruik gemaakt van *credit rating agencies* S&P, Moody's of Fitch. De gemiddelde rating wordt berekend als het gemiddelde van de rating die de verschillende rating agencies hebben toegekend.

Noot: Gedurende de verslagperiode is gestart met het gebruik van *gemiddelde kredietratings* in plaats van *laagste kredietratings*, zoals voorheen. De cijfers per 31 december 2014 zijn hierdoor minder goed te vergelijken met die per 31 december 2015.

Ook bij de andere fondsen is er sprake van een kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, want de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico wordt bepaald door de som van de liquide middelen, de vorderingen en de waarde van de vastrentende beleggingen. Het maximale kredietrisico per pool aan het einde van de verslagperiode was als volgt:

<i>Pool</i>	<i>Maximaal kredietrisico in miljoenen euro's</i>
ASN Aandelenpool	9,94
ASN Obligatiepool	362,36
ASN Mixpool	0,27
ASN Milieupool	12,23
ASN Small & Midcappool	2,16

Liquiditeitsrisico

De mate van verhandelbaarheid van de aandelen van de fondsen hangt voornamelijk samen met de mate van verhandelbaarheid van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen. Alle fondsen beleggen (via de beleggingspools) hoofdzakelijk in financiële instrumenten die zijn genoteerd aan een officiële, reglementeerde markt in financiële instrumenten, merendeels in zogenoemde ontwikkelde landen. In het algemeen is er dan ook sprake van een zodanige verhandelbaarheid dat aan- en verkopen tijdig kunnen worden uitgevoerd. Voor zover de fondsen mogen beleggen in niet-beursgenoteerde instrumenten, kan de verhandelbaarheid van de belegging in het fonds afnemen en bestaat het risico dat een positie niet tijdig kan worden verkocht of tegen een minder gunstige koers moet worden verkocht.

De mate van verhandelbaarheid van de financiële instrumenten waarin wordt belegd, hangt onder meer samen met de transactievolumes hiervan op de markt in financiële instrumenten. De verhandelbaarheid is van invloed op de hoogte van de feitelijke aankoop- en verkoopkoersen. Om de verhandelbaarheidsrisico's te beperken wordt in het algemeen belegd in goed verhandelbare, financiële instrumenten, die zijn genoteerd aan een markt in financiële instrumenten. Bij beleggingsbeslissingen wordt onder meer de omzet op de markt in financiële instrumenten meegewogen. Bij beleggingen in aandelen wordt tevens de omvang van het vrij verhandelbare aandelenkapitaal (*free float*) meegewogen. Bij beleggingen in obligaties wordt de omvang van de uitstaande lening meegewogen. Deze hoge mate van verhandelbaarheid maakt het tevens mogelijk dat ASN Beleggingsfondsen N.V. tijdig de uitkering bij

inkoop van eigen aandelen kan realiseren. De fondsen zijn hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

Het is mogelijk dat een fonds in bijzondere omstandigheden voor korte of langere tijd geen aandelen kan uitgeven of inkopen. Dit kan onder meer worden veroorzaakt doordat de beurs waaraan het fonds is genoteerd, Euronext Amsterdam, niet functioneert (bijvoorbeeld door computerstoringen), of doordat een of meer effectenbeurzen waaraan de beleggingen van het fonds zijn genoteerd, disfunctioneren.

Uitbestedingsrisico en monitoring van risico's

De AIF-beheerder heeft het portefeuillebeheer van de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool uitbesteed aan externe vermogensbeheerders. Een overzicht hiervan is opgenomen in paragraaf 6.6. Met deze partijen is een overeenkomst gesloten waarin de beleggingsrichtlijnen en -restricties zijn vastgelegd. Deze zijn een gedetailleerde, concrete uitwerking van het beleggingsbeleid dat in het prospectus is vermeld. De externe vermogensbeheerders bewaken door middel van hun risicobeheersysteem de beleggingsportefeuilles, zodat deze steeds voldoen aan dit beleid.

Op basis van de rapportages van de vermogensbeheerders wordt getoetst of zij voldoen aan de overeengekomen beleggingsrestricties. Hiervoor worden onder andere ISAE 3402 Type II-verklaringen gebruikt. Tevens wordt bewaakt of de vermogensbeheerder voldoet aan wet- en regelgeving en aan beursvoorschriften. Er vindt periodiek overleg plaats tussen ACTIAM en Juridische Zaken en Fiscale Zaken van VIVAT. Daarnaast rapporteert de Compliance Officer van ACTIAM elk kwartaal over de voortgang van de implementatie van nieuwe wetten en regels. Gedurende de verslagperiode zijn er geen overtredingen geconstateerd op dit vlak.

6.5 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	1.368.863	1.031.213
Aankopen	299.394	237.234
Verkopen	-105.795	-75.298
Gerealiseerde waardeveranderingen	10.187	4.132
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	212.908	171.582
Stand ultimo periode	1.785.557	1.368.863

Aangezien de vennootschap haar vermogen belegt in onderliggende beleggingspools, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van de onderliggende beleggingspools opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van de vennootschap.

Participaties per beleggingspool

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
ASN Aandelenpool	840.284	613.126
ASN Obligatiepool	226.445	194.576
ASN Mixpool	249.328	188.332
ASN Milieupool	386.750	307.678
ASN Small & Midcappool	82.750	65.151
Totaal	1.785.557	1.368.863

(B) Vorderingen

Onder de kortlopende vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te vorderen van beleggingspools	57	270
Te vorderen van aandeelhouders	1.776	2.367
Totaal	1.833	2.637

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder de kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
Te betalen aan beleggingspools	1.775	2.367
Te betalen aan aandeelhouders	57	270
Te betalen fondskosten	1.413	1.085
Totaal	3.245	3.722

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt over de fondsen verdeeld:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
ASN Duurzaam Aandelenfonds	839.677	612.683
ASN Duurzaam Obligatiefonds	226.340	194.485
ASN Duurzaam Mixfonds	249.180	188.220
ASN Milieu & Waterfonds	386.307	307.325
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	82.641	65.065
Totaal	1.784.145	1.367.778

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in (twintig series van in totaal) 78.749.999 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel van nominaal € 5,00. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt dus € 393.750.000 en is ongewijzigd ten opzichte van ultimo 2014.

Verloop aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode:

	<i>Stand per 1 januari</i>	<i>Uitgegeven aandelen</i>	<i>Ingekochte aandelen</i>	<i>Stand per 31 december</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6.790.997	1.503.586	-435.227	7.859.356
ASN Duurzaam Obligatiefonds	6.452.422	1.832.939	-701.178	7.584.183
ASN Duurzaam Mixfonds	2.292.961	581.634	-56.663	2.817.932
ASN Milieu & Waterfonds	12.455.495	1.482.210	-524.669	13.413.036
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	2.087.637	323.123	-124.060	2.286.700
Prioriteitsaandeel	1	-	-	1
Totaal	30.079.513	5.723.492	-1.841.797	33.961.208

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	150.398	128.561
Uitgegeven aandelen	28.617	30.299
Ingekochte aandelen	-9.208	-8.462
Stand ultimo periode	169.807	150.398
Agio		
Stand per 1 januari	878.083	713.105
Uitgegeven aandelen	287.964	222.230
Ingekochte aandelen	-80.769	-57.252
Stand ultimo periode	1.085.278	878.083
Overige reserves		
Stand per 1 januari	175.140	13.971
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	146.311	161.169
Stand ultimo periode	321.451	175.140
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	164.157	174.397
Toevoeging aan overige reserves	-146.311	-161.169
Uitgekeerd dividend	-17.846	13.228
Resultaat over de verslagperiode	207.609	164.157
Stand ultimo periode	207.609	164.157
Totaal eigen vermogen	1.784.145	1.367.778

Voor het vijfjarenoverzicht verwijzen wij naar de toelichtingen op de afzonderlijke fondsen.

6.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

Opbrengsten uit beleggingen

(E) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door de boekwaarde in mindering te brengen op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten).

Gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	7.144	1.824
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-178	463
ASN Duurzaam Mixfonds	432	315
ASN Milieu & Waterfonds	2.176	1.193
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	613	337
Totaal	10.187	4.132

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen van de beleggingspools, per soort belegging.

Gerealiseerde waardeveranderingen aandelen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Winsten</i>	<i>Verliezen</i>	<i>Totaal</i>
ASN Aandelenpool	42.958	-14.999	27.959
ASN Mixpool	3.074	-20	3.054
ASN Milieupool	24.486	-9.764	14.722
ASN Small & Midcappool	2.191	-2.706	-515
Totaal	72.709	-27.489	45.220

Gerealiseerde waardeveranderingen obligaties

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Winsten</i>	<i>Verliezen</i>	<i>Totaal</i>
ASN Obligatiepool	408	-1.742	-1.334
Totaal	408	-1.742	-1.334

(F) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van het boekjaar in mindering te brengen, dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	124.329	90.849
ASN Duurzaam Obligatiefonds	987	18.972
ASN Duurzaam Mixfonds	19.237	23.660
ASN Milieu & Waterfonds	56.423	30.849
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	11.932	7.252
Totaal	212.908	171.582

In overeenstemming met RJ 615.405a (RJ = Richtlijn voor de jaarverslaggeving) volgt hierna informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen van de beleggingspools, per soort belegging.

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen aandelen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Winsten</i>	<i>Verliezen</i>	<i>Totaal</i>
ASN Aandelenpool	125.318	-22.851	102.467
ASN Mixpool	16.615	-	16.615
ASN Milieupool	47.884	-10.304	37.580
ASN Small & Midcappool	12.403	-1.583	10.820
Totaal	202.220	-34.738	167.482

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen obligaties

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Winsten</i>	<i>Verliezen</i>	<i>Totaal</i>
ASN Obligatiepool	360	-8.020	-7.660
Totaal	360	-8.020	-7.660

(G) Bedrijfslasten

De fondskosten worden dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van de fondsen. Dit gebeurt naar rato van de percentages op jaarbasis die in het prospectus zijn genoemd. De vergoeding wordt berekend op basis van één twaalfde deel van het percentage over het totale fondsvermogen aan het einde van iedere maand. De beheerder brengt vervolgens aan het eind van iedere maand het maand-totaal van de aldus berekende en gereserveerde fondskosten in rekening bij het fonds. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten op dagbasis berekend en gereserveerd in plaats van op maandbasis.

Fondskosten

De vennootschap betaalt maandelijks een vergoeding aan ABB. Deze kostenvergoeding wordt maandelijks berekend als één twaalfde deel van de fondskosten over het totale vermogen van de fondsen aan het einde van iedere maand. De fondskosten dienen om alle kosten van de fondsen en de pools te dekken, inclusief de vergoeding aan de vermogensbeheerders van de pools, de kosten voor de AIF-beheerder, de bewaarder, de custodian, de fund agent, het duurzaamheidsonderzoek, Pettelaar, de accountant, het toezicht, fiscaal en juridisch advies, alsmede de settlementskosten, de marketingkosten, de kosten van diensten van derden en de beloning van de raad van commissarissen.

Een uitzondering hierop zijn de transactiekosten. Dit zijn de directe kosten die samenhangen met de aankoop en verkoop van beleggingen. Deze kosten worden gedekt uit een opslag op de intrinsieke waarde bij een (per saldo) uitgifte van aandelen in ASN Beleggingsfondsen N.V., dan wel een afslag van de intrinsieke waarde bij een (per saldo) inkoop.

Uitgangspunt bij de vaststelling van de hoogte van de opslag en afslag is dat ASN Beleggingsfondsen N.V. de transactiekosten dekt die het gemiddeld op lange termijn maakt bij inkoop of uitgifte van eigen aandelen. Uitgangspunt van transparantie en eenvoud wordt de opslag of afslag uitgedrukt in een vast percentage van de intrinsieke waarde. De hoogte wordt bepaald op basis van reële aan- en verkoopkosten van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen. ACTIAM kan het betreffende percentage aanpassen als het langetermijngemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd. ACTIAM evalueert jaarlijks de kosten van de opslag en afslag. De opslag of afslag komt geheel ten goede aan ASN Beleggingsfondsen N.V. Dit kan daarmee de aankoopkosten en verkoopkosten van de onderliggende financiële instrumenten voldoen. Dit beschermt zittende beleggers in de fondsen tegen de kosten die ASN Beleggingsfondsen N.V. moet maken om eigen aandelen uit te geven of in te kopen.

Fondskosten per beleggingsfonds:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6.571	4.546
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.222	902
ASN Duurzaam Mixfonds	1.615	1.151
ASN Milieu & Waterfonds	4.877	3.977
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.201	981
Totaal	15.486	11.557

Op grond van artikel 123 lid 1j Bgfo dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de echte kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt. Onderstaand overzicht

toont de kosten die volgens het prospectus in rekening gebracht worden, en de kosten die in de jaarrekening zijn opgenomen. In de tabel is per fonds het gemiddelde fondsvermogen vermeld dat als basis heeft gediend voor de berekening van de normatieve kosten.

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Kosten op jaarbasis op basis van het percentage fondskosten uit het prospectus</i>	<i>In jaarrekening opgenomen kosten</i>	<i>Gemiddeld fondsvermogen gedurende het jaar 2015</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	6.491	6.571	763.640
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.210	1.222	219.974
ASN Duurzaam Mixfonds	1.595	1.615	227.897
ASN Milieu & Waterfonds	4.832	4.877	357.922
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.187	1.201	76.609
Totaal	15.315	15.486	1.646.042

Lopendekostenfactor (LKF)

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen, weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode.

Behalve de fondskosten worden geen andere kosten aan de fondsen in rekening gebracht. De lopende kosten kunnen afwijken van de fondskosten door fluctuaties in het vermogen en de gehanteerde berekeningsystematiek van de lopende kosten.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille. Een negatieve omloopfactor geeft aan dat de dekking vanuit de op- en afslag hoger is dan de transactiekosten van het fonds.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

$$[(\text{Totaal 1} - \text{Totaal 2}) / X] * 100$$

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de belegging-sinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De aan- en verkopen van beleggingen in de fondsen vinden plaats via de corresponderende belegging-spools. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op de jaarrekening per beleggingspool in hoofdstuk 9.

Transactiekosten

Bij aan- en verkooptransacties door de vennootschap in de beleggingspools worden geen transactiekosten in rekening gebracht.

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Zij komen indirect ten laste van de vennootschap. Een opgave van de transactiekosten is opgenomen in de toelichting per beleggingspool in hoofdstuk 9.

Vijfjarenoverzicht

Het vijfjarenoverzicht is per fonds opgenomen in de toelichting op de jaarcijfers van de fondsen.

Accountantskosten

ABB brengt fondskosten per fonds in rekening. ABB betaalt de accountantskosten uit deze fondskosten. De kosten die de accountant over 2015 bij ABB in rekening heeft gebracht, bedroegen € 63.500 exclusief btw (2014: € 63.000). Dit waren accountantskosten voor het onderzoek van het halfjaarbericht en de jaarrekening. De accountant heeft over 2015 geen kosten in rekening gebracht voor onderzoek van het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. (2014: € 8.894, exclusief btw) De accountantskosten zijn niet te kwantificeren per fonds en worden daarom niet verder toegelicht in de jaarcijfers van de fondsen.

<i>In euro's, exclusief btw</i>	01-01-2015	01-01-2014
	<i>t/m 31-12-2015</i>	<i>t/m 31-12-2014</i>
Controle jaarverslag en beoordeling halfjaarbericht	63.500	63.000
Overige werkzaamheden, waaronder controle prospectus	-	8.894
Totaal	63.500	71.894

Werknemers

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst.

Beloning raad van commissarissen

De leden van de raad van commissarissen ontvangen voor hun werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen N.V. ieder een jaarlijkse vergoeding van € 5.000, de voorzitter en vicevoorzitter € 7.500. Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. In 2015 vergaderde de raad vier maal en kwam de auditcommissie drie keer bij elkaar.

Overige toelichtingen

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met partijen die aan ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn gelieerd. Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader als gelieerde partijen aangemerkt: alle partijen die behoren tot de groep van SNS Bank N.V. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn verbonden. Voor ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn de gelieerde partijen onder andere ACTIAM, ASN Bank, ABB, de Beleggersgiro en Pettelaar. Het kan gaan om de volgende transactiesoorten: valutatransacties, bancaire diensten en bemiddelingsdiensten. Als ASN Beleggingsfondsen N.V. transacties verricht met gelieerde partijen, vinden deze onder marktconforme voorwaarden plaats. Aan een transactie met een gelieerde partij buiten een gereguleerde markt, effectenbeurs of een andere

geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, moet altijd een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen.

Softdollararrangementen en retourprovisies

Er kan gebruik worden gemaakt van softdollararrangementen. Deze arrangementen betreffen diensten en producten van financiële dienstverleners die aan vermogensbeheerders ter beschikking worden gesteld in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in de pools. Deze diensten en producten worden bekostigd uit de opbrengsten van transacties in financiële instrumenten. In de verslagperiode hebben de betreffende vermogensbeheerders geen retourprovisies ontvangen van partijen die effectentransacties hebben uitgevoerd.

Uitbesteding werkzaamheden

Ingevolge artikel 124 lid 1 sub g Bgfo wordt hierna een overzicht gegeven van de werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen N.V. die zijn uitbesteed. In de overeenkomsten met de hierna genoemde partijen zijn onder meer voorschriften opgenomen voor de prestatienorm, de onderlinge informatieverschaffing, de (formele) opzegtermijn en de vergoeding. ACTIAM houdt toezicht op de uitbesteede werkzaamheden. De procedures hiervoor staan in de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). De vergoeding voor uitbesteede werkzaamheden komt volledig ten laste van ACTIAM.

Kerntaak

Uitvoeren van het vermogensbeheer van de ASN Milieupool
Uitvoeren van het vermogensbeheer van de ASN Small & Midcappool

Partij

Impax Asset Management Ltd. te Londen (V.K.)
Kempen Capital Management (UK) Ltd. te Edinburgh (V.K.)

ACTIAM is altijd bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen of zelf ter hand te nemen. ACTIAM consulteert eerst ABB hierover.

6.7 Beloningsbeleid van de AIF-beheerder

Beloningsbeleid

In deze paragraaf is een beknopte beschrijving van het beloningsbeleid van ACTIAM opgenomen. Daarnaast wordt toegelicht hoe dit beleid in de praktijk wordt geïmplementeerd.

ACTIAM voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid, in lijn met de door ACTIAM gehanteerde strategie, risicobereidheid doelstellingen en waarden. Daarbij wordt tevens rekening gehouden met wet- en regelgeving die van toepassing is, en met maatschap-

pelijke ontwikkelingen. Uitgangspunt bij het geformuleerde beloningsbeleid is dat het niet aanmoedigt tot het nemen van meer risico's dan verantwoord is in het kader van het optimaal behartigen van belangen van klanten en/ of beleggers in door ACTIAM beheerde fondsen.

De kaders voor het beloningsbeleid zijn vastgelegd door VIVAT. Dit beleid is van toepassing op alle bedrijfs-onderdelen en medewerkers VIVAT. Het beloningsbeleid is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke vereisten.

Het beloningsbeleid wordt voor de relevante medewerkers jaarlijks geëvalueerd, waarbij een risicoanalyse op het bestaande beloningsbeleid wordt uitgevoerd. Met de bevindingen van de evaluatie wordt rekening gehouden wanneer het beloningsbeleid jaarlijks opnieuw wordt vastgesteld. De vaststelling en uitvoering van

het beloningsbeleid en de controle op dit beleid vindt plaats op het niveau van VIVAT door middel van een daartoe opgesteld governance raamwerk, op basis van een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden. Apart hiervan participeert ACTIAM jaarlijks in het marktonderzoek van Hay Group. In dit onderzoek wordt het beloningsbeleid van vergelijkbare vermogensbeheerorganisaties onderzocht. ACTIAM gebruikt de uitkomsten van het onderzoek om een beeld te verkrijgen van de marktconformiteit van het gehanteerde beloningsbeleid en om het beloningsbeleid te toetsen op best practices uit de markt.

Beloningselementen

De beloning van de medewerkers van ACTIAM bestaat uit de volgende elementen: het vaste jaarinkomen, variabele beloning, een pensioenregeling en andere secundaire arbeidsvoorwaarden.

Variabele beloning

Voor de variabele beloning geldt dat voorafgaand aan de prestatieperiode heldere en meetbare kritische prestatie-indicatoren (KPI's) worden opgesteld. Het behalen van deze KPI's is een voorwaarde voor toekenning van de al dan niet uitgestelde variabele beloning. Bij de vaststelling van de KPI's voor de variabele beloning worden, indien relevant en mogelijk, de volgende stakeholders van ACTIAM in aanmerking genomen:

- klanten en/ of beleggers in door ACTIAM beheerde fondsen;
- medewerkers;
- VIVAT en haar aandeelhouder(s);
- de maatschappij.

De variabele beloning wordt uitgekeerd op basis van vaststelling van de gerealiseerde KPI's. Daarbij worden de resultaten en de onderbouwing centraal vastgelegd. Als de variabele beloning is uitgekeerd op basis van

onjuiste informatie over het bereiken van de doelen die aan de variabele beloning ten grondslag liggen, of over de omstandigheden waarvan de variabele beloning afhankelijk was gesteld, dan kan de variabele beloning geheel of deels worden teruggevorderd, ook nadat deze onvoorwaardelijk is toegekend en uitgekeerd. Het terugvorderen van variabele beloning wordt ook wel claw back genoemd.

Identified staff

Voor wat betreft de variabele beloning is een andere regeling van toepassing voor identified staff. Hieronder vallen medewerkers die het risicoprofiel van VIVAT Verzekeringen, ACTIAM of de fondsen die ACTIAM beheert materieel beïnvloeden. De variabele beloning voor identified staff wordt deels in contanten en deels in (equivalenten van) aandelen betaald. Deze variabele beloning wordt deels direct betaald en deels uitgesteld betaald. Het uitgestelde deel van de variabele beloning wordt pas uitgekeerd na uitvoering van een risicoanalyse. In deze risicoanalyse wordt bepaald of eventuele handelingen van identified staff die zich in de uitstelperiode voordoen, een nieuw beeld werpen op de handelingen in de beoordelingsperiode. Aan de hand hiervan wordt bepaald of de variabele beloning onvoorwaardelijk wordt toegekend of neerwaarts aangepast moet worden.

Beloning in de verslagperiode

In 2015 betaalde ACTIAM in totaal € 15,2 miljoen aan beloning aan haar medewerkers. Hiervan was € 14,4 miljoen vaste beloning en € 0,8 miljoen variabele beloning. In de verslagperiode had ACTIAM gemiddeld 135 medewerkers in dienst. In de tabel is de betaalde beloning in het verslagjaar opgenomen. Hiermee blijft er aansluiting bestaan met onder andere de salarisadministratie.

In duizenden euro's	Aantal begunstigen in 2015 ¹	Vaste beloning in 2015 ²	Variabele beloning in 2015
directie	4	1.472	0
Identified staff	37	4.491	399
Overige medewerkers	140	8.495	362
Totaal	181	14.458	761

¹ Door in- en uitstroom van medewerkers is het aantal begunstigen hoger dan het gemiddelde aantal medewerkers.

² Inclusief sociale premies, pensioenpremie's en overige beloningen, zoals beëindigingsvergoedingen, voordeel privégebruik lease auto en premie AOV & ORV.

In verband met artikel 1:120 lid 2 onder a Wft melden wij het volgende: geen enkele persoon heeft een beloning ontvangen van meer dan € 1 miljoen.

Geen carried interest

De beheerder deelt niet in het beleggingsresultaat als vergoeding voor het beheer van de beleggingsinstel-

lingen waarover verslag wordt gedaan. Dit betekent dat er geen carried interest van toepassing is.

6.8 Beloning van ABB

ABB vormt de directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. Werknemers van de ASN Bank. en SNS Bank N.V. voeren de werkzaamheden van ABB uit. ABB heeft zelf

geen medewerkers in dienst. De medewerkers van de ASN Bank die werkzaamheden voor ABB verrichten, werken bij de directie van de ASN Bank en bij de afdelingen Beleggen, Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek, Marketing & Communicatie, Controlling & Compliance en Operationele Zaken. Deze medewerkers werken voor een deel van hun tijd voor ABB. In de verslagperiode betaalde de ASN Bank in totaal € 3,3 miljoen aan belo-

ning aan de medewerkers die in 2015 werkzaam zijn geweest op deze afdelingen. Gemiddeld waren er op deze afdelingen 43 medewerkers in dienst. Van deze beloning was € 3,2 miljoen vaste beloning en € 0,1 miljoen variabele beloning. De vaste beloning bestaat uit twaalf maandsalarissen, vakantiegeld, een dertiende maand, een bijdrage in de premie voor de ziektekostenverzekering en de werkgeversbijdrage aan pensioenen.

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Aantal begunstigden in 2015</i>	<i>Vaste beloning in 2015</i>	<i>Variabele beloning in 2015</i>
Directie	4	747	10
Medewerkers	46	3.179	79
Totaal	50	3.926	89

E Jaarrekeningen ASN Beleggingsfondsen

7.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Balans

<i>Voor winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Aandelenpool		840.284	613.126
Vorderingen	(B)	453	1.172
Kortlopende schulden	(C)	1.060	1.615
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-607	-443
Activa min kortlopende schulden		839.677	612.683
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		39.297	33.955
Agio		496.301	390.634
Overige reserves		179.177	99.967
Onverdeeld resultaat		124.902	88.127
Totaal		839.677	612.683

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		7.144	1.824
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		124.329	90.849
Som van de bedrijfsopbrengsten		131.473	92.673
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		6.571	4.546
Som van de bedrijfslasten		6.571	4.546
Resultaat		124.902	88.127

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	124.902	88.127
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-7.144	-1.824
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-124.329	-90.849
Aankoop van beleggingen	-147.594	-98.679
Verkoop van beleggingen	51.909	31.375
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	719	1.200
Kortlopende schulden	-555	-1.238
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-102.092	-71.888
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	156.487	105.796
Inkoop van aandelen	-45.478	-27.554
Uitgekeerd dividend	-8.917	-6.354
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	102.092	71.888
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4) in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Aandelenpool, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van de ASN Aandelenpool opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting in de jaarrekening van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Aandelenpool

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	613.126	453.149
Aankopen	147.594	98.679
Verkopen	-51.909	-31.375
Gerealiseerde waardeveranderingen	7.144	1.824
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	124.329	90.849
Stand ultimo periode	840.284	613.126

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde <i>in duizenden euro's</i>		Belang <i>in %</i>	
	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
ASN Aandelenpool	9.375.712	8.264.828	840.284	613.126	87,95%	87,57%
<i>Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)</i>						
			89,62	74,18		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te vorderen van beleggingspools	57	-
Te vorderen van aandeelhouders	396	1.172
Totaal	453	1.172

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te betalen aan beleggingspools	396	1.172
Te betalen aan aandeelhouders	57	-
Te betalen fondskosten	607	443
Totaal	1.060	1.615

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	33.955	29.100
Uitgegeven aandelen	7.518	6.536
Ingekochte aandelen	-2.176	-1.681
Stand ultimo periode	39.297	33.955
Agio		
Stand per 1 januari	390.634	317.247
Uitgegeven aandelen	148.969	99.260
Ingekochte aandelen	-43.302	-25.873
Stand ultimo periode	496.301	390.634
Overige reserves		
Stand per 1 januari	99.967	10.764
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	79.210	89.203
Stand ultimo periode	179.177	99.967
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	88.127	95.557
Toevoeging aan overige reserves	-79.210	-89.203
Uitgekeerd dividend	-8.917	-6.354
Resultaat over de verslagperiode	124.902	88.127
Stand ultimo periode	124.902	88.127
Totaal eigen vermogen	839.677	612.683

Vijfjarenoverzicht

Totalen <i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totaal intrinsieke waarde	839.677	612.683	452.668	316.503	292.661
Koersresultaat	131.473	92.673	100.320	45.549	-15.643
Bedrijfslasten	6.571	4.546	4.763	3.878	3.811
Totaal resultaat	124.902	88.127	95.557	41.671	-19.454
Aantal uitstaande gewone aandelen	7.859.356	6.790.997	5.819.941	5.153.593	5.375.831
Per gewoon aandeel <i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	106,84	90,22	77,78	61,41	54,44
Beurskoers	107,17	90,05	77,55	60,87	54,30
Dividend	1,25	1,00	1,65	0,95	0,55
Waardeveranderingen	16,73	13,65	17,24	8,84	-2,91
Bedrijfslasten	0,84	0,67	0,82	0,75	0,71
Totaal resultaat*	15,89	12,98	16,42	8,09	-3,62

* Het totale resultaat per aandeel is berekend op basis van het aantal aandelen dat aan het eind van de verslagperiode uitstond.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Bedrijfslasten		
Fondskosten	6.571	4.546
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	6.571	4.546
Gemiddeld fondsvermogen	763.640	525.569
Lopendekostenfactor	0,86%	0,87%

ABB brengt als fondskosten op jaarbasis een vast percentage van 0,85% bij het fonds in rekening. Dit wordt berekend over het totale fondsvermogen aan het eind van iedere maand. ABB betaalt uit de fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt.

Eventuele afwijkingen tussen de lopendekostenfactor en de fondskosten worden veroorzaakt doordat de lopendekostenfactor wordt berekend over het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode, en de fondskosten over het fondsvermogen aan het eind van iedere maand. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten op dagbasis berekend en gereserveerd, in plaats van op maandbasis. Daardoor zullen vanaf die datum de lopendekostenfactor en de fondskosten niet meer van elkaar afwijken.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Aandelenpool in hoofdstuk 8.1, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingspool in hoofdstuk 8.

7.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	Ref.	31-12-2015	31-12-2014
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Obligatiepool		226.445	194.576
Vorderingen	(B)	862	312
Kortlopende schulden	(C)	967	403
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-105	-91
Activa min kortlopende schulden		226.340	194.485
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		37.921	32.262
Agio		173.298	143.686
Overige reserves		15.534	4
Onverdeeld resultaat		-413	18.533
Totaal		226.340	194.485

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's	Ref.	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-178	463
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		987	18.972
Som van de bedrijfsopbrengsten		809	19.435
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		1.222	902
Som van de bedrijfslasten		1.222	902
Resultaat		-413	18.533

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	-413	18.533
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	178	-463
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-987	-18.972
Aankoop van beleggingen	-54.319	-60.480
Verkoop van beleggingen	23.259	6.887
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	-550	-49
Kortlopende schulden	564	42
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	-32.268	-54.502
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	55.952	62.728
Inkoop van aandelen	-20.681	-5.284
Uitgekeerd dividend	-3.003	-2.942
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	32.268	54.502
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van ASN Obligatiepool opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Obligatiepool

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	194.576	121.548
Aankopen	54.319	60.480
Verkopen	-23.259	-6.887
Gerealiseerde waardeveranderingen	-178	463
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	987	18.972
Stand ultimo periode	226.445	194.576

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde <i>in duizenden euro's</i>		Belang <i>in %</i>	
	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
ASN Obligatiepool	4.549.457	3.942.932	226.445	194.576	62,79%	65,75%
			<i>Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)</i>			
			49,77	49,35		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen is opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
Te vorderen van aandeelhouders	862	312
Totaal	862	312

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
Te betalen aan beleggingspools	861	312
Te betalen fondskosten	106	91
Totaal	967	403

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	32.262	22.232
Uitgegeven aandelen	9.165	10.934
Ingekochte aandelen	-3.506	-904
Stand ultimo periode	37.921	32.262
Agio		
Stand per 1 januari	143.686	96.272
Uitgegeven aandelen	46.787	51.794
Ingekochte aandelen	-17.175	-4.380
Stand ultimo periode	173.298	143.686
Overige reserves		
Stand per 1 januari	4	2.663
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	15.530	-2.659
Stand ultimo periode	15.534	4
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	18.533	283
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	-15.530	2.659
Uitgekeerd dividend	-3.003	-2.942
Resultaat over de verslagperiode	-413	18.533
Stand ultimo periode	-413	18.533
Totaal eigen vermogen	226.340	194.485

Vijfjarenoverzicht

Totalen <i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totaal intrinsieke waarde	226.340	194.485	121.450	107.583	114.369
Koersresultaat	809	19.435	1.400	8.681	4.484
Bedrijfslasten	1.222	902	1.117	1.035	1.240
Totaal resultaat	-413	18.533	283	7.646	3.244
Aantal uitstaande gewone aandelen	7.584.183	6.452.422	4.446.351	3.821.077	4.216.752
Per gewoon aandeel <i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	29,84	30,14	27,31	28,16	27,12
Beurskoers	29,87	30,18	27,34	28,13	27,18
Dividend	0,40	0,55	0,90	0,90	0,65
Waardeveranderingen	0,11	3,01	0,31	2,27	1,06
Bedrijfslasten	0,16	0,14	0,25	0,27	0,29
Totaal resultaat*	-0,05	2,87	0,06	2,00	0,77

* Het totale resultaat per aandeel is berekend op basis van het aantal aandelen dat aan het eind van de verslagperiode uitstond.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.222	902
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	1.222	902
Gemiddeld fondsvermogen	219.974	160.785
Lopendekostenfactor	0,56%	0,56%

ABB brengt als fondskosten op jaarbasis een vast percentage van 0,55% bij het fonds in rekening. Dit wordt berekend over het totale fondsvermogen aan het eind van iedere maand. ABB betaalt uit de fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt.

Eventuele afwijkingen tussen de lopendekostenfactor en de fondskosten worden veroorzaakt doordat de lopendekostenfactor wordt berekend over het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode, en de fondskosten over het fondsvermogen aan het eind van iedere maand. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten op dagbasis berekend en gereserveerd in plaats van op maandbasis. Daardoor zullen vanaf die datum de lopendekostenfactor en de fondskosten niet meer van elkaar afwijken.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Obligatiepool in hoofdstuk 8.2, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingspool in hoofdstuk 8.

7.3 ASN Duurzaam Mixfonds

Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	Ref.	31-12-2015	31-12-2014
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Mixpool		249.328	188.332
Vorderingen	(B)	272	878
Kortlopende schulden	(C)	420	990
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-148	-112
Activa min kortlopende schulden		249.180	188.220
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		14.090	11.465
Agio		194.710	151.142
Overige reserves		22.326	2.789
Onverdeeld resultaat		18.054	22.824
Totaal		249.180	188.220

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's	Ref.	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		432	315
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		19.237	23.660
Som van de bedrijfsopbrengsten		19.669	23.975
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		1.615	1.151
Som van de bedrijfslasten		1.615	1.151
Resultaat		18.054	22.824

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	18.054	22.824
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-432	-315
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-19.237	-23.660
Aankoop van beleggingen	-47.547	-29.008
Verkoop van beleggingen	6.220	5.998
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	606	-295
Kortlopende schulden	-570	275
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	-42.906	-24.181
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	51.160	31.971
Inkoop van aandelen	-4.967	-5.132
Uitgekeerd dividend	-3.287	-2.658
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	42.906	24.181
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Mixpool, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van de ASN Mixpool opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Mixpool

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	188.332	141.347
Aankopen	47.547	29.008
Verkopen	-6.220	-5.998
Gerealiseerde waardeveranderingen	432	315
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	19.237	23.660
Stand ultimo periode	249.328	188.332

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde <i>in duizenden euro's</i>		Belang <i>in %</i>	
	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
ASN Mixpool	3.889.998	3.234.148	249.328	188.332	100%	100%

Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)

<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
64,09	58,23

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, valutarisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen is opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
Te vorderen van aandeelhouders	272	878
Totaal	272	878

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
Te betalen aan beleggingspools	272	878
Te betalen fondskosten	148	112
Totaal	420	990

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	11.465	9.708
Uitgegeven aandelen	2.908	2.095
Ingekochte aandelen	-283	-338
Stand ultimo periode	14.090	11.465
Agio		
Stand per 1 januari	151.142	126.060
Uitgegeven aandelen	48.252	29.876
Ingekochte aandelen	-4.684	-4.794
Stand ultimo periode	194.710	151.142
Overige reserves		
Stand per 1 januari	2.789	-10.505
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	19.537	13.294
Stand ultimo periode	22.326	2.789
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	22.824	15.952
Toevoeging aan overige reserves	-19.537	-13.294
Uitgekeerd dividend	-3.287	-2.658
Resultaat over de verslagperiode	18.054	22.824
Stand ultimo periode	18.054	22.824
Totaal eigen vermogen	249.180	188.220

Vijfjarenoverzicht

Totalen <i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totaal intrinsieke waarde	249.180	188.220	141.215	125.931	124.395
Koersresultaat	19.669	23.975	17.413	14.272	-489
Bedrijfslasten	1.615	1.151	1.461	1.385	1.426
Totaal resultaat	18.054	22.824	15.952	12.887	-1.915
Aantal uitstaande gewone aandelen	2.817.932	2.292.961	1.941.657	1.901.965	2.035.246
Per gewoon aandeel <i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	88,43	82,09	72,73	66,21	61,12
Beurskoers	88,73	82,09	72,69	65,89	60,95
Dividend	1,30	1,30	1,95	1,45	1,40
Waardeveranderingen	6,98	10,45	8,97	7,50	-0,24
Bedrijfslasten	0,57	0,50	0,75	0,73	0,70
Totaal resultaat*	6,41	9,95	8,22	6,77	-0,94

* Het totale resultaat per aandeel is berekend op basis van het aantal aandelen dat aan het eind van de verslagperiode uitstond.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.615	1.151
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	1.615	1.151
Gemiddeld fondsvermogen	227.897	162.167
Lopendekostenfactor	0,71%	0,71%

ABB brengt als fondskosten op jaarbasis een vast percentage van 0,70% bij het fonds in rekening. Dit wordt berekend over het totale fondsvermogen aan het eind van iedere maand. ABB betaalt uit de fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt.

Eventuele afwijkingen tussen de lopendekostenfactor en de fondskosten worden veroorzaakt doordat de lopendekostenfactor wordt berekend over het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode, en de fondskosten over het fondsvermogen aan het eind van iedere maand. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten op dagbasis berekend en gereserveerd in plaats van op maandbasis. Daardoor zullen vanaf die datum de lopendekostenfactor en de fondskosten niet meer van elkaar afwijken.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool en ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichtingen op deze beleggingspools in de paragraaf Omloopfactor in de hoofdstukken 8.1 en 8.2.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingspool in hoofdstuk 8.

7.4 ASN Milieu & Waterfonds

Balans

<i>Voor winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Milieupool		386.750	307.678
Vorderingen	(B)	137	166
Kortlopende schulden	(C)	580	519
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-443	-353
Activa min kortlopende schulden		386.307	307.325
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		67.065	62.278
Agio		170.275	147.920
Overige reserves		95.245	69.062
Onverdeeld resultaat		53.722	28.065
Totaal		386.307	307.325

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		2.176	1.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		56.423	30.849
Som van de bedrijfsopbrengsten		58.599	32.042
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		4.877	3.977
Som van de bedrijfslasten		4.877	3.977
Resultaat		53.722	28.065

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	53.722	28.065
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.176	-1.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-56.423	-30.849
Aankoop van beleggingen	-39.439	-38.787
Verkoop van beleggingen	18.966	21.506
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	29	626
Kortlopende schulden	61	-657
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-25.260	-21.289
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	41.679	40.803
Inkoop van aandelen	-14.537	-18.900
Uitgekeerd dividend	-1.882	-614
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	25.260	21.289
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Milieupool, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van de ASN Milieupool opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Milieupool

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	307.678	258.355
Aankopen	39.439	38.787
Verkopen	-18.966	-21.506
Gerealiseerde waardeveranderingen	2.176	1.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	56.423	30.849
Stand ultimo periode	386.750	307.678

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde <i>in duizenden euro's</i>		Belang <i>in %</i>	
	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
ASN Milieupool	10.811.271	10.226.796	386.750	307.678	100%	100%
<i>Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)</i>						
			35,77	30,09		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
Te vorderen van beleggingspools	-	166
Te vorderen van aandeelhouders	137	-
Totaal	137	166

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014
Te betalen aan beleggingspools	137	-
Te betalen aan aandeelhouders	-	166
Te betalen fondskosten	443	353
Totaal	580	519

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	62.278	57.502
Uitgegeven aandelen	7.410	8.786
Ingekochte aandelen	-2.623	-4.010
Stand ultimo periode	67.065	62.278
Agio		
Stand per 1 januari	147.920	130.793
Uitgegeven aandelen	34.269	32.017
Ingekochte aandelen	-11.914	-14.890
Stand ultimo periode	170.275	147.920
Overige reserves		
Stand per 1 januari	69.062	19.072
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	26.183	49.990
Stand ultimo periode	95.245	69.062
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	28.065	50.604
Toevoeging aan overige reserves	-26.183	-49.990
Uitgekeerd dividend	-1.882	-614
Resultaat over de verslagperiode	53.722	28.065
Stand ultimo periode	53.722	28.065
Totaal eigen vermogen	386.307	307.325

Vijfjarenoverzicht

Totalen <i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totale intrinsieke waarde	386.307	307.325	257.971	196.342	184.549
Koersresultaat	58.599	32.042	54.562	24.598	-17.621
Bedrijfslasten	4.877	3.977	3.958	3.465	3.494
Totaal resultaat	53.722	28.065	50.604	21.133	-21.115
Aantal uitstaande gewone aandelen	13.413.036	12.455.495	11.500.375	10.972.595	11.480.762
Per gewoon aandeel <i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	28,80	24,67	22,43	17,89	16,07
Beurskoers	28,98	24,54	22,39	17,69	16,04
Dividend	0,15	0,05	0,05	0,05	-
Waardeveranderingen	4,37	2,57	4,74	2,24	-1,53
Bedrijfslasten	0,36	0,32	0,34	0,32	0,30
Totaal resultaat*	4,01	2,25	4,40	1,92	-1,83

* Het totale resultaat per aandeel is berekend op basis van het aantal aandelen dat aan het eind van de verslagperiode uitstond.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Bedrijfslasten		
Fondskosten	4.877	3.977
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	4.877	3.977
Gemiddeld fondsvermogen	357.922	291.341
Lopendekostenfactor	1,36%	1,37%

ABB brengt als fondskosten op jaarbasis een vast percentage van 1,35% bij het fonds in rekening. Dit wordt berekend over het totale fondsvermogen aan het eind van iedere maand. ABB betaalt uit de fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten van het ASN Milieu & Waterfonds verlaagd van 1,35% naar 1,20%.

Eventuele afwijkingen tussen de lopendekostenfactor en de fondskosten worden veroorzaakt doordat de lopendekostenfactor wordt berekend over het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode, en de fondskosten over het fondsvermogen aan het eind van iedere maand. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten op dagbasis berekend en gereserveerd in plaats van op maandbasis. Daardoor zullen vanaf die datum de lopendekostenfactor en de fondskosten niet meer van elkaar afwijken.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Milieupool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Milieupool in hoofdstuk 8.4, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingspool in hoofdstuk 8.

7.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Balans

<i>Voor winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Small & Midcappool		82.750	65.151
Vorderingen	(B)	109	109
Kortlopende schulden	(C)	218	195
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-109	-86
Activa min kortlopende schulden		82.641	65.065
Eigen vermogen	(D)		
Geplaatst kapitaal		11.434	10.438
Agio		50.694	44.701
Overige reserves		9.169	3.318
Onverdeeld resultaat		11.344	6.608
Totaal		82.641	65.065

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		613	337
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		11.932	7.752
Som van de bedrijfsopbrengsten		12.545	7.589
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		1.201	981
Som van de bedrijfslasten		1.201	981
Resultaat		11.344	6.608

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	11.344	6.608
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-613	-337
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-11.932	-7.252
Aankoop van beleggingen	-10.495	-10.280
Verkoop van beleggingen	5.441	9.532
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	-	199
Kortlopende schulden	23	-197
Nettokasstroomen uit beleggingsactiviteiten	-6.232	-1.727
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	11.303	11.231
Inkoop van aandelen	-4.314	-8.844
Uitgekeerd dividend	-757	-660
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	6.232	1.727
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Small & Midcappool, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de jaarcijfers van ASN Small & Midcappool opgenomen in de jaarrekening. Deze jaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de jaarrekening van dit fonds.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Small & Midcappool

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	65.151	56.814
Aankopen	10.495	10.280
Verkopen	-5.441	-9.532
Gerealiseerde waardeveranderingen	613	337
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	11.932	7.252
Stand ultimo periode	82.750	65.151

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde <i>in duizenden euro's</i>		Belang <i>in %</i>	
	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
ASN Small & Midcappool	1.741.713	1.629.746	82.750	65.151	100%	100%
<i>Intrinsieke waarde per participatie (in euro's)</i>						
			47,51	39,98		

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. Deze risico's bestaan uit marktrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico.

We verwijzen naar de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4) voor de uitwerking van de risico's.

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te vorderen van beleggingspools	-	104
Te vorderen van aandeelhouders	109	5
Totaal	109	109

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te betalen aan beleggingspools	109	5
Te betalen aan aandeelhouders	-	104
Te betalen fondskosten	109	86
Totaal	218	195

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Eigen vermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	10.438	10.019
Uitgegeven aandelen	1.616	1.948
Ingekochte aandelen	-620	-1.529
Stand ultimo periode	11.434	10.438
Agio		
Stand per 1 januari	44.701	42.733
Uitgegeven aandelen	9.687	9.283
Ingekochte aandelen	-3.694	-7.315
Stand ultimo periode	50.694	44.701
Overige reserves		
Stand per 1 januari	3.318	-8.023
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	5.851	11.341
Stand ultimo periode	9.169	3.318
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	6.608	12.001
Toevoeging aan overige reserves	-5.851	-11.341
Uitgekeerd dividend	-757	-660
Resultaat over de verslagperiode	11.344	6.608
Stand ultimo periode	11.344	6.608
Totaal eigen vermogen	82.641	65.065

Vijfjarenoverzicht

Totalen <i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totale intrinsieke waarde	82.641	65.065	56.730	42.295	39.080
Koersresultaat	12.545	7.589	12.854	7.398	-15.696
Bedrijfslasten	1.201	981	853	750	839
Totaal resultaat	11.344	6.608	12.001	6.648	-16.535
Aantal uitstaande gewone aandelen	2.286.700	2.087.637	2.003.793	1.878.262	2.012.820
Per gewoon aandeel <i>In euro's</i>					
Intrinsieke waarde	36,14	31,17	28,31	22,52	19,42
Beurskoers	36,49	31,06	28,28	22,39	19,20
Dividend	0,35	0,30	0,45	0,30	-
Waardeveranderingen	5,49	3,64	6,41	3,94	-7,80
Bedrijfslasten	0,53	0,47	0,43	0,40	0,42
Totaal resultaat*	4,96	3,17	5,98	3,54	-8,21

* Het totale resultaat per aandeel is berekend op basis van het aantal uitstaande aandelen aan het eind van de verslagperiode.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(E) Bedrijfslasten

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.201	981
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	1.201	981
Gemiddeld fondsvermogen	76.609	62.532
Lopendekostenfactor	1,57%	1,57%

ABB brengt als fondskosten op jaarbasis een vast percentage van 1,55% bij het fonds in rekening. Dit wordt berekend over het totale fondsvermogen aan het eind van iedere maand. ABB betaalt uit de fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds verlaagd van 1,55% naar 1,20%.

Eventuele afwijkingen tussen de lopendekostenfactor en de fondskosten worden veroorzaakt doordat de lopendekostenfactor wordt berekend over het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode, en de fondskosten over het fondsvermogen aan het eind van iedere maand. Met ingang van 1 januari 2016 worden de fondskosten op dagbasis berekend en gereserveerd in plaats van op maandbasis. Daardoor zullen vanaf die datum de lopendekostenfactor en de fondskosten niet meer van elkaar afwijken.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen v an beleggingen vinden plaats in de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Small & Midcappool in hoofdstuk 8.5, paragraaf Omloopfactor.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de jaarrekening per beleggingspool in hoofdstuk 8.

F Jaarrekeningen ASN Beleggingspools

8.1 ASN Aandelenpool

Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	Ref.	31-12-2015	31-12-2014
Beleggingen	(A)		
Aandelen		946.907	691.608
Vorderingen	(B)	3.644	4.241
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	6.300	4.272
Kortlopende schulden	(D)	1.445	-
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		8.499	8.513
Activa min kortlopende schulden		955.406	700.121
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		368.017	263.374
Overige reserves		436.747	330.787
Onverdeeld resultaat		150.642	105.960
Totaal		955.406	700.121

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's	Ref.	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend		19.762	16.611
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	27.959	4.295
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	102.467	84.917
Overige bedrijfsopbrengsten			
Koersverschillen op geldmiddelen		479	146
Overige bedrijfsopbrengsten		1	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		150.668	105.969
Bedrijfslasten			
Rente rekening-courant		26	9
Som van de bedrijfslasten		26	9
Resultaat		150.642	105.960

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	150.163	105.814
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-27.959	-4.295
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-102.467	-84.917
Aankoop van beleggingen	-526.218	-473.752
Verkoop van beleggingen	401.345	381.365
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	597	451
Kortlopende schulden	1.445	-26
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	-103.094	-75.360
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	178.625	113.901
Inkoop van participaties	-73.982	-38.576
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	104.643	75.325
Mutatie liquide middelen	1.549	-35
Liquide middelen begin van de verslagperiode	4.272	4.161
Koersverschillen op geldmiddelen	479	146
Liquide middelen eind van de verslagperiode	6.300	4.272

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	691.608	510.009
Aankopen	526.218	473.752
Verkopen	-401.345	-381.365
Gerealiseerde waardeveranderingen	27.959	4.295
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	102.467	84.917
Stand ultimo periode	946.907	691.608

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

Beleggingen per 31 december 2015; marktwaarde in duizenden euro's.

Indeling in landen

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
Aandelen Nederland beursgenoteerd			
116.067	AkzoNobel	EUR	7.159
111.527	ASML	EUR	9.207
84.185	Heineken	EUR	6.631
4.416.585	KPN	EUR	15.423
376.498	Philips	EUR	8.870
214.700	Randstad	EUR	12.352
88.157	Wolters Kluwer	EUR	2.730
			62.372
Aandelen Nederland niet-beursgenoteerd			
12.375	ASN Venture Capital Fonds	EUR	8.538
			8.538
Totaal aandelen Nederland			70.910
Aandelen Europa (exclusief Nederland)			
België			
231.490	Proximus SADP	EUR	6.945
179.793	Telenet	EUR	8.948
			15.893
Denemarken			
51.120	Coloplast	DKK	3.816
197.743	ISS	DKK	6.590
436.201	Novo Nordisk	DKK	23.375
147.155	Vestas Wind Systems	DKK	9.540
27.256	William Demant	DKK	2.400
			45.721
Duitsland			
67.539	Adidas	EUR	6.072
508.753	Conergy ¹	EUR	-
31.800	Henkel	EUR	3.282
608.865	Infineon Technologies	EUR	8.223
172.968	Nordex	EUR	5.665
76.261	SMA Solar Technology	EUR	3.944
			27.186
Finland			
208.877	Amer Sports	EUR	5.633
50.735	Kesko	EUR	1.642
36.905	Lassila & Tikanoja	EUR	669
50.702	Stora Enso	EUR	425
			8.369
Frankrijk			
138.470	Essilor International	EUR	15.931
170.335	JCDecaux	EUR	6.013
169.076	Legrand	EUR	8.826
192.227	M6 Métropole Télévision	EUR	3.045
701.227	Orange	EUR	10.858
54.269	Pernod Ricard	EUR	5.709
16.451	SEB	EUR	1.556
35.935	Société BIC	EUR	5.450
755.869	Technicolor	EUR	5.654
			63.042

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktw waarde</i>
Ierland			
186.484	Smurfit Kappa	EUR	4.390
			4.390
Italië			
278.089	Terna Rete Elettrica Nazionale	EUR	1.322
			1.322
Oostenrijk			
142.402	AMS	CHF	4.394
			4.394
Portugal			
809.556	Pharol SGPS	EUR	219
			219
Spanje			
497.697	Amadeus IT	EUR	20.249
1.066.490	EDP Renováveis	EUR	7.732
502.749	Inditex	EUR	15.932
85.186	Red Eléctrica de España	EUR	6.569
545.303	Telefónica Emisiones	EUR	5.581
			56.063
Verenigd Koninkrijk			
3.056.352	Accsys Technologies	GBP	2.804
221.548	AstraZeneca	GBP	13.877
923.138	Barratt Developments	GBP	7.841
172.476	Berkeley	GBP	8.631
2.166.817	British Land	GBP	23.108
1.790.456	Capital & Counties Properties	GBP	10.703
168.886	Dialog Semiconductor ²	EUR	5.255
527.725	Electrocomponents	GBP	1.706
494.875	GlaxoSmithKline	GBP	9.219
2.654.468	Hammerson	GBP	21.610
2.289.837	Indivior	GBP	5.835
1.431.337	Intu Properties	GBP	6.162
871.394	Kingfisher	GBP	3.896
973.555	Land Securities	GBP	15.547
1.166.356	Marks & Spencer	GBP	7.159
94.476	Reckitt Benckiser	GBP	8.051
914.894	RELX	EUR	14.217
693.202	Rexam	GBP	5.686
219.093	Rightmove	GBP	12.262
338.998	Shanks	GBP	444
455.239	Smith & Nephew	GBP	7.461
3.064.582	Taylor Wimpey	GBP	8.445
5.096.678	Vodafone	GBP	15.283
164.869	WHSmith	GBP	3.957
657.914	WPP	GBP	13.952
			233.111
Zweden			
316.024	BillerudKorsnas	SEK	5.425
177.216	Hennes & Mauritz	SEK	5.846
87.216	Nibe Industrier	SEK	2.709
297.537	Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA)	SEK	8.008
			21.988

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
Zwitserland			
115.742	Adecco	CHF	7.334
2.559	Georg Fischer	CHF	1.598
3.827	Givaudan	CHF	6.416
258.135	Novartis	CHF	20.605
35.205	Sonova	CHF	4.121
25.668	Swisscom	CHF	11.873
			51.947
Totaal aandelen Europa (exclusief Nederland)			533.645
Verenigde Staten van Amerika			
2.210.100	Advanced Micro Devices	USD	5.839
127.577	Becton Dickinson	USD	18.097
480.188	Bristol-Myers Squibb	USD	30.408
81.700	GAP	USD	1.858
282.125	Herman Miller	USD	7.454
350.500	Interface	USD	6.176
89.721	Keurig Green Mountain	USD	7.432
167.752	Manpower	USD	13.016
482.539	Merck & Co	USD	23.463
364.470	Nike	USD	20.970
2.380.950	REC Silicon	NOK	444
528.174	Salesforce.com	USD	38.119
658.553	Staples	USD	5.741
415.264	Starbucks	USD	22.948
478.928	Symantec	USD	9.258
520.140	Verizon Communications	USD	22.131
			233.354
Aandelen rest van de wereld			
Canada			
382.300	Gildan Activewear	CAD	9.967
			9.967
China			
323.600	Trina Solar ³	USD	3.283
			3.283
Japan			
644.500	Advantest	JPY	4.991
286.800	ASICS	JPY	5.539
1.107.400	Astellas Pharma	JPY	14.673
198.400	Benesse	JPY	5.299
150.800	East Japan Railway	JPY	13.213
311.700	IBIDEN	JPY	4.157
106.800	Murata Manufacturing	JPY	14.360
840.700	NTT DOCOMO	JPY	15.981
148.700	Omron	JPY	4.626
749.200	Panasonic	JPY	7.112
677.000	Toppan Printing	JPY	5.797
			95.748

Aantal	Valuta	Marktwarde
Totaal aandelen rest van de wereld		108.998

Som van de beleggingen **946.907**

¹ Conergy is wegens faillissement verwijderd uit de ASN Aandelenpool. Omdat er een slotuitkering mogelijk is, is de positie opgenomen in de effectenportefeuille.

² Het aandeel Dialog Semiconductor is genoteerd in euro's aan de Frankfurt Stock Exchange (FWB: DLG) maar het bedrijf heeft zijn hoofdkantoor in het Verenigd Koninkrijk.

³ Het aandeel Trina Solar is genoteerd aan de beurs in China in USD.

Indeling in sectoren

Aantal		Valuta	Marktwarde
Basisgoederen			
3.056.352	Accsys Technologies	GBP	2.804
116.067	AkzoNobel	EUR	7.159
316.024	BillerudKorsnas	SEK	5.425
3.827	Givaudan	CHF	6.416
693.202	Rexam	GBP	5.686
186.484	Smurfit Kappa	EUR	4.390
50.702	Stora Enso	EUR	425
			32.305
Consumentendiensten			
198.400	Benesse	JPY	5.299
415.264	Starbucks	USD	22.948
			28.247
Detailhandel			
81.700	GAP	USD	1.858
177.216	Hennes & Mauritz	SEK	5.846
502.749	Inditex	EUR	15.932
871.394	Kingfisher	GBP	3.896
1.166.356	Marks & Spencer	GBP	7.159
658.553	Staples	USD	5.741
164.869	WHSmith	GBP	3.957
			44.389
Detailhandelfoeding			
50.735	Kesko	EUR	1.642
			1.642
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg			
127.577	Becton Dickinson	USD	18.097
51.120	Coloplast	DKK	3.816
138.470	Essilor International	EUR	15.931
455.239	Smith & Nephew	GBP	7.461
35.205	Sonova	CHF	4.121
27.256	William Demant	DKK	2.400
			51.826

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
Duurzame consumptiegoederen			
67.539	Adidas	EUR	6.072
208.877	Amer Sports	EUR	5.633
286.800	ASICS	JPY	5.539
923.138	Barratt Developments	GBP	7.841
172.476	Berkeley	GBP	8.631
382.300	Gildan Activewear	CAD	9.967
364.470	Nike	USD	20.970
749.200	Panasonic	JPY	7.112
16.451	SEB	EUR	1.556
3.064.582	Taylor Wimpey	GBP	8.445
			81.766
Energie			
1.066.490	EDP Renováveis	EUR	7.732
			7.732
Farmacie & biotechnologie			
1.107.400	Astellas Pharma	JPY	14.673
221.548	AstraZeneca	GBP	13.877
480.188	Bristol-Myers Squibb Co	USD	30.408
494.875	GlaxoSmithKline	GBP	9.219
2.289.837	Indivior	GBP	5.835
482.539	Merck & Co	USD	23.463
258.135	Novartis	CHF	20.605
436.201	Novo Nordisk	DKK	23.375
			141.455
Fund certificates			
12.375	ASN Venture Capital Fonds	EUR	8.538
			8.538
Halfgeleiders			
2.210.100	Advanced Micro Devices	USD	5.839
644.500	Advantest	JPY	4.991
142.402	AMS	CHF	4.394
111.527	ASML	EUR	9.207
508.753	Conergy ¹	EUR	-
168.886	Dialog Semiconductor	EUR	5.255
608.865	Infineon Technologies	EUR	8.223
2.380.950	REC Silicon	NOK	444
76.261	SMA Solar Technology	EUR	3.944
323.600	Trina Solar ²	USD	3.283
			45.580
Kapitaalgoederen			
2.559	Georg Fischer	CHF	1.598
376.498	Philips	EUR	8.870
169.076	Legrand	EUR	8.826
87.216	Nibe Industrier	SEK	2.709
172.968	Nordex	EUR	5.665
147.155	Vestas Wind Systems	DKK	9.540
			37.208

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
Media			
192.227	M6 Métropole Télévision	EUR	3.045
755.869	Technicolor	EUR	5.654
179.793	Telenet	EUR	8.948
677.000	Toppan Printing	JPY	5.797
			23.444
Nutsbedrijven			
85.186	Red Eléctrica de España	EUR	6.569
278.089	Terna Rete Elettrica Nazionale	EUR	1.322
			7.891
Onroerend goed			
2.166.817	British Land	GBP	23.108
1.790.456	Capital & Counties Properties	GBP	10.703
2.654.468	Hammerson	GBP	21.610
1.431.337	Intu Properties	GBP	6.162
973.555	Land Securities	GBP	15.547
			77.130
Reclame			
170.335	JCDecaux	EUR	6.013
657.914	WPP	GBP	13.952
			19.965
Software & services			
497.697	Amadeus IT	EUR	20.249
528.174	Salesforce.com	USD	38.119
478.928	Symantec	USD	9.258
			67.626
Technologie			
527.725	Electrocomponents	GBP	1.706
311.700	IBIDEN	JPY	4.157
106.800	Murata Manufacturing	JPY	14.360
148.700	Omron	JPY	4.626
			24.849
Telecommunicatiediensten			
4.416.585	KPN	EUR	15.423
840.700	NTT DOCOMO	JPY	15.981
701.227	Orange	EUR	10.858
809.556	Pharol SGPS	EUR	219
231.490	Proximus SADP	EUR	6.945
25.668	Swisscom	CHF	11.873
545.303	Telefónica Emisiones	EUR	5.581
520.140	Verizon Communications	USD	22.131
5.096.678	Vodafone	GBP	15.283
			104.294
Transport			
150.800	East Japan Railway	JPY	13.213
			13.213
Uitgeverijen			
914.894	RELX	EUR	14.217
219.093	Rightmove	GBP	12.262
88.157	Wolters Kluwer	EUR	2.730
			29.209

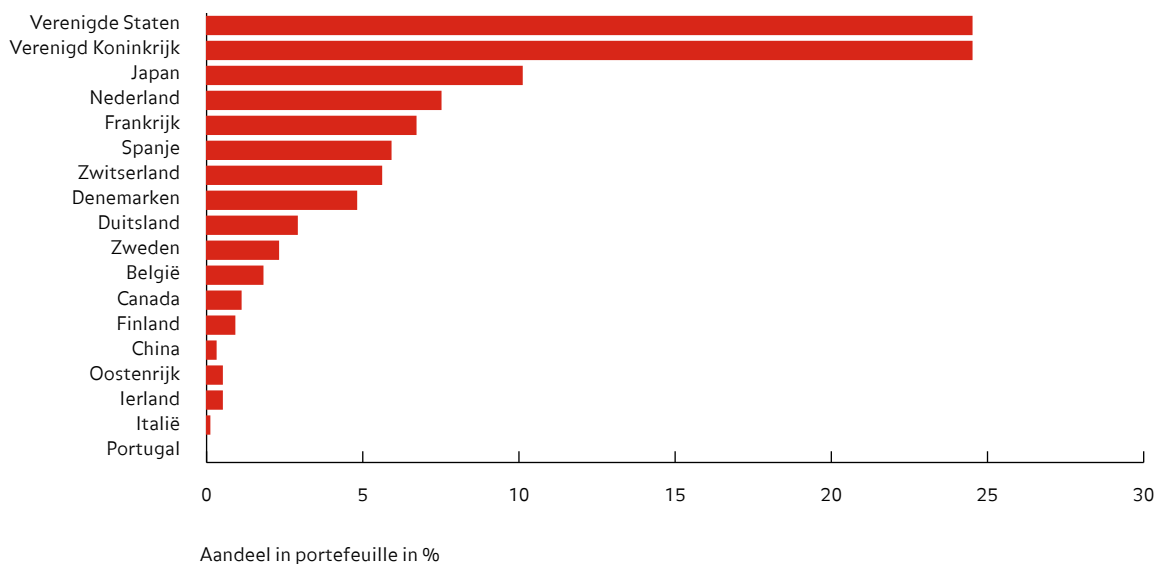
Aantal		Valuta	Marktwarde
Verzorgingsproducten			
31.800	Henkel	EUR	3.282
94.476	Reckitt Benckiser	GBP	8.051
297.537	Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA)	SEK	8.008
			19.341
Voeding en dranken			
84.185	Heineken	EUR	6.631
89.721	Keurig Green Mountain	USD	7.432
54.269	Pernod Ricard	EUR	5.709
			19.772
Zakelijke dienstverlening			
115.742	Adecco	CHF	7.334
282.125	Herman Miller	USD	7.454
350.500	Interface	USD	6.176
197.743	ISS	DKK	6.590
36.905	Lassila & Tikanoja	EUR	669
167.752	Manpower	USD	13.016
214.700	Randstad	EUR	12.352
338.998	Shanks	GBP	444
35.935	Société BIC	EUR	5.450
			59.485
Som van de beleggingen			946.907

¹ Conergy is wegens faillissement verwijderd uit de ASN Aandelenpool. Omdat er een restwaarde aanwezig is, staat de onderneming nog in de effectenportefeuille.

Landenverdeling

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
233.354	Verenigde Staten	24,5
233.111	Verenigd Koninkrijk	24,5
95.748	Japan	10,1
70.910	Nederland	7,5
63.042	Frankrijk	6,7
56.063	Spanje	5,9
51.947	Zwitserland	5,6
45.721	Denemarken	4,8
27.186	Duitsland	2,9
21.988	Zweden	2,3
15.893	België	1,8
9.967	Canada	1,1
8.369	Finland	0,9
3.283	China	0,3
4.394	Oostenrijk	0,5
4.390	Ierland	0,5
1.322	Italië	0,1
219	Portugal	-
946.907		100,0

Landenverdeling ASN Aandelenpool

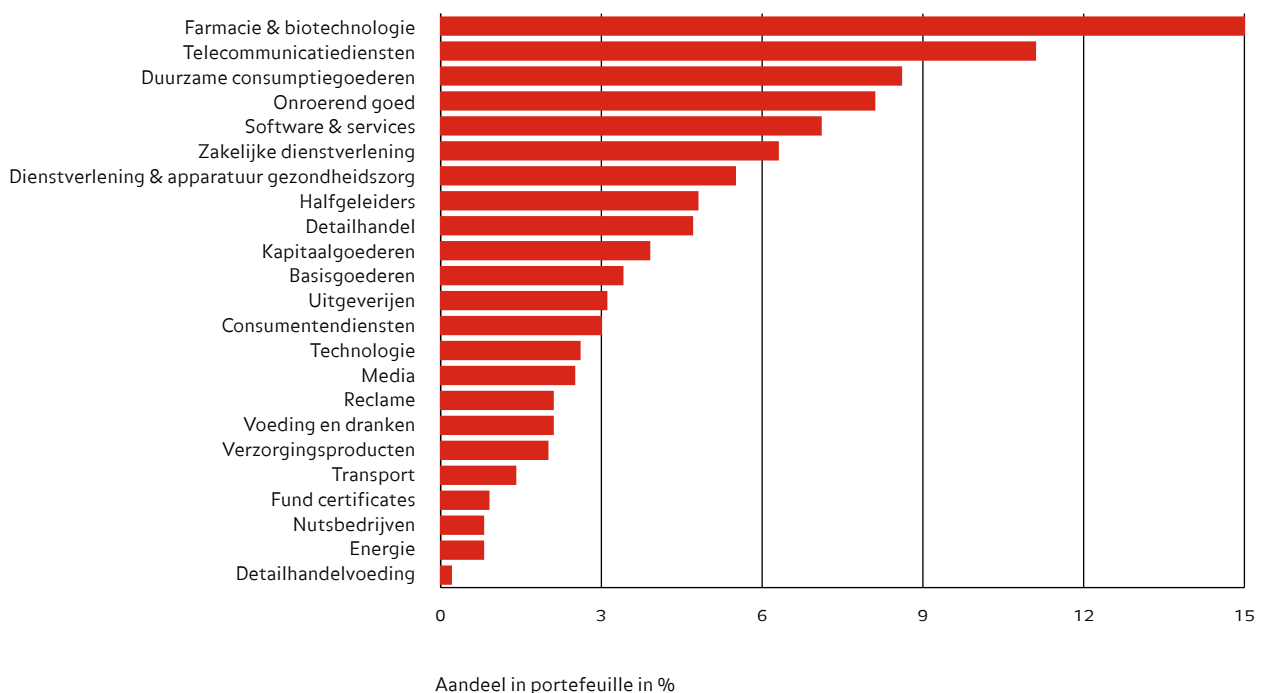

Sectorallocatie

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
141.455	Farmacie & biotechnologie	15,0
104.294	Telecommunicatiediensten	11,1
81.766	Duurzame consumptiegoederen	8,6
77.130	Onroerend goed	8,1
67.626	Software & services	7,1
59.485	Zakelijke dienstverlening	6,3
51.826	Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	5,5
45.580	Halfgeleiders	4,8
44.389	Detailhandel	4,7
37.208	Kapitaalgoederen	3,9
32.305	Basisgoederen	3,4
29.209	Uitgeverijen	3,1
28.247	Consumentendiensten	3,0
24.849	Technologie	2,6
23.444	Media	2,5
19.965	Reclame	2,1
19.772	Voeding en dranken	2,1
19.341	Verzorgingsproducten	2,0
13.213	Transport	1,4
8.538	Fund certificates	0,9
7.891	Nutsbedrijven	0,8
7.732	Energie	0,8
1.642	Detailhandelveeding	0,2
946.907		100,0

Sectorverdeling ASN Aandelenpool

111

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te vorderen van de fondsen	522	1.578
Te vorderen dividend	1.294	1.167
Te vorderen dividendbelasting	1.828	1.496
Totaal	3.644	4.241

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Overige activa**Liquide middelen**

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het saldo liquide middelen valt binnen de visie van het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te betalen aan de fondsen	57	-
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	1.388	-
Totaal	1.445	-

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	263.374	188.049
Uitgegeven participaties	178.625	113.901
Ingekochte participaties	-73.982	-38.576
Stand ultimo periode	368.017	263.374
Overige reserves		
Stand per 1 januari	330.787	213.895
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	105.960	116.892
Stand ultimo periode	436.747	330.787
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	105.960	116.892
Toevoeging aan overige reserves	-105.960	-116.892
Resultaat over de verslagperiode	150.642	105.960
Stand ultimo periode	150.642	105.960
Totaal fondsvermogen	955.406	700.121

Totalen <i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totaal intrinsieke waarde	955.406	700.121	518.836	373.593	351.944
Aantal uitstaande participaties	10.660.229	9.437.505	8.284.478	7.832.575	8.562.498
Intrinsieke waarde per participatie	89,62	74,18	62,63	47,70	41,10

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. In het geval van de ASN Aandelenpool is dit € 9,9 miljoen.

Winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

<i>In duizenden euro's</i>	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	42.958	-14.999	27.959
Totaal	42.958	-14.999	27.959

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

<i>In duizenden euro's</i>	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	125.318	-22.851	102.467
Totaal	125.318	-22.851	102.467

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Omloopfactor	77,72%	116,97%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 1.324.254 (2014: € 1.045.712).

8.2 ASN Obligatiepool

Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	Ref.	31-12-2015	31-12-2014
Beleggingen			
Obligaties	(A)	354.215	289.253
Vorderingen	(B)	7.033	5.728
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	1.109	932
Kortlopende schulden	(D)	1.706	-
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		6.436	6.660
Activa min kortlopende schulden		360.651	295.913
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		253.509	190.080
Overige reserves		105.833	75.710
Onverdeeld resultaat		1.309	30.123
Totaal		360.651	295.913

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's		01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		10.304	8.032
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-1.334	2.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-7.660	19.898
Som van de bedrijfsopbrengsten		1.310	30.123
Bedrijfslasten			
Rente rekening-courant		1	-
Som van de bedrijfslasten		1	-
Resultaat		1.309	30.123

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	1.309	30.123
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.334	-2.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	7.660	-19.898
Aankoop van beleggingen	-200.952	-182.908
Verkopen en lossingen van beleggingen	126.996	107.971
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	-1.305	-1.647
Kortlopende schulden	1.706	-31
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	-63.252	-68.583
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	100.379	80.576
Inkoop van participaties	-36.950	-11.995
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	63.429	68.581
Mutatie liquide middelen	177	-2
Liquide middelen begin van de verslagperiode	932	934
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	1.109	932

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	289.253	192.225
Aankopen	200.952	182.908
Verkopen	-126.996	-107.467
Lossingen	-	-504
Gerealiseerde waardeveranderingen	-1.334	2.193
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-7.660	19.898
Stand ultimo periode	354.215	289.253

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De modified duration geeft een indicatie wat de percentuele mutatie van de waarde van de portefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Effectief rendement	1,10%	1,05%
Couponrendement	3,02%	3,11%
Gemiddeld resterende looptijd	8,95 jr	9,04 jr
Modified duration	7,06	7,11

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector-, landen- en ratingverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico, valutarisico en kredietrisico.

Beleggingen per 31 december 2015; in duizenden euro's.

Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Renteherzieningsdatum	Marktwaaarde
Staatsobligaties					
930	1,25%	België	EUR	22-06-2018	965
2.300	2,25%	België	EUR	22-06-2023	2.588
1.700	3%	België	EUR	22-06-2034	2.035
825	3,75%	België	EUR	22-06-2045	1.135
1.880	3,75%	België	EUR	28-09-2020	2.216
3.100	4%	België	EUR	28-03-2019	3.533
1.400	4%	België	EUR	28-03-2032	1.874
1.900	4,25%	België	EUR	28-09-2022	2.394
2.800	4,25%	België	EUR	28-09-2021	3.456
2.000	4,25%	België	EUR	28-03-2041	2.931
2.400	4,5%	België	EUR	28-03-2026	3.207
1.300	5,5%	België	EUR	28-03-2028	1.919
1.700	5,5%	België	EUR	28-09-2017	1.873
1.300	3,5%	België	EUR	28-06-2017	1.374
1.150	5%	België	EUR	28-03-2035	1.756
500	1%	België	EUR	22-06-2031	457
1.800	4%	België	EUR	28-03-2018	1.981
500	0,8%	België	EUR	22-06-2025	494
					36.188
3.800	0,5%	Duitsland	EUR	07-04-2017	3.841
5.950	0,5%	Duitsland	EUR	23-02-2018	6.057
5.050	0,75%	Duitsland	EUR	24-02-2017	5.114
800	2,5%	Duitsland	EUR	15-08-2046	998
500	2,5%	Duitsland	EUR	04-07-2044	623
1.300	3,25%	Duitsland	EUR	04-07-2042	1.823
1.600	4,25%	Duitsland	EUR	04-07-2039	2.516
1.450	4,75%	Duitsland	EUR	04-07-2040	2.457
1.500	4,75%	Duitsland	EUR	04-07-2034	2.368
1.100	5,5%	Duitsland	EUR	04-01-2031	1.774
1.450	5,625%	Duitsland	EUR	04-01-2028	2.243
400	6,25%	Duitsland	EUR	04-01-2030	677
3.000	6,25%	Duitsland	EUR	04-01-2024	4.391
6.420	2%	Duitsland	EUR	04-01-2022	7.162
5.400	3,75%	Duitsland	EUR	04-01-2019	6.055
6.550	3%	Duitsland	EUR	04-07-2020	7.478
2.900	0,5%	Duitsland	EUR	15-02-2025	2.885
2.660	6,5%	Duitsland	EUR	04-07-2027	4.336
					62.798
800	1,75%	Frankrijk	EUR	25-02-2017	820
4.640	2,5%	Frankrijk	EUR	25-10-2020	5.182
2.950	2,75%	Frankrijk	EUR	25-10-2027	3.450
890	3,25%	Frankrijk	EUR	25-05-2045	1.132
3.400	3,75%	Frankrijk	EUR	25-04-2017	3.582
750	4%	Frankrijk	EUR	25-10-2038	1.050

Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Renteherzieningsdatum	Marktw waarde
Staatsobligaties					
700	4%	Frankrijk	EUR	25-04-2055	1.046
700	4,5%	Frankrijk	EUR	25-04-2041	1.064
1.100	4,75%	Frankrijk	EUR	25-04-2035	1.645
900	5,5%	Frankrijk	EUR	25-04-2029	1.354
1.100	5,75%	Frankrijk	EUR	25-10-2032	1.768
2.850	6%	Frankrijk	EUR	25-10-2025	4.222
1.200	8,5%	Frankrijk	EUR	25-04-2023	1.890
2.000	2,25%	Frankrijk	EUR	25-05-2024	2.255
4.200	3,25%	Frankrijk	EUR	25-10-2021	4.937
250	4%	Frankrijk	EUR	25-04-2060	379
5.100	0,5%	Frankrijk	EUR	25-11-2019	5.203
950	2,5%	Frankrijk	EUR	25-05-2030	1.081
2.500	4%	Frankrijk	EUR	25-04-2018	2.756
2.050	4,25%	Frankrijk	EUR	25-10-2018	2.316
					47.132
1.180	3,4%	Ierland	EUR	18-03-2024	1.404
1.200	3,9%	Ierland	EUR	20-03-2023	1.466
1.600	4,5%	Ierland	EUR	18-04-2020	1.899
1.050	4,5%	Ierland	EUR	18-10-2018	1.188
2.000	5%	Ierland	EUR	18-10-2020	2.457
1.400	5,4%	Ierland	EUR	13-03-2025	1.916
1.600	5,9%	Ierland	EUR	18-10-2019	1.958
1.100	2,4%	Ierland	EUR	15-05-2030	1.194
1.000	5,5%	Ierland	EUR	18-10-2017	1.107
600	0,8%	Ierland	EUR	15-03-2022	610
760	2%	Ierland	EUR	18-02-2045	726
					15.925
300	4%	Italië	EUR	01-02-2037	374
2.030	4%	Italië	EUR	01-09-2020	2.348
1.550	4,5%	Italië	EUR	01-08-2018	1.728
250	4,75%	Italië	EUR	01-09-2044	353
375	4,75%	Italië	EUR	01-05-2017	399
550	4,75%	Italië	EUR	01-09-2028	725
2.500	4,75%	Italië	EUR	01-09-2021	3.041
1.500	4,75%	Italië	EUR	01-08-2023	1.877
400	5%	Italië	EUR	01-08-2034	561
340	5%	Italië	EUR	01-08-2039	486
490	5,25%	Italië	EUR	01-11-2029	681
1.800	5,25%	Italië	EUR	01-08-2017	1.950
1.000	5,5%	Italië	EUR	01-11-2022	1.285
600	6%	Italië	EUR	01-05-2031	905
200	5%	Italië	EUR	01-09-2040	285
800	7,25%	Italië	EUR	01-11-2026	1.239
150	3,25%	Italië	EUR	01-09-2046	168
1.000	5%	Italië	EUR	01-03-2025	1.295
					19.700

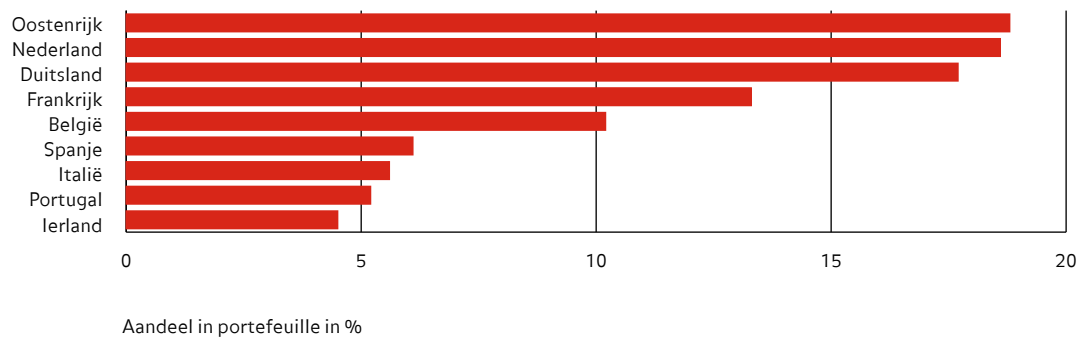
Nominale waarde	Couponrente		Valuta	Renteherzieningsdatum	Marktw waarde
Staatsobligaties					
3.300	2,25%	Nederland	EUR	15-07-2022	3.726
2.410	2,5%	Nederland	EUR	15-01-2033	2.837
1.950	2,75%	Nederland	EUR	15-01-2047	2.498
2.950	3,75%	Nederland	EUR	15-01-2042	4.385
2.560	4%	Nederland	EUR	15-01-2037	3.753
7.850	4,5%	Nederland	EUR	15-07-2017	8.432
2.110	5,5%	Nederland	EUR	15-01-2028	3.186
3.700	7,5%	Nederland	EUR	15-01-2023	5.538
1.150	4%	Nederland	EUR	15-07-2018	1.275
5.700	1,25%	Nederland	EUR	15-01-2018	5.885
3.550	0,25%	Nederland	EUR	15-07-2025	3.375
3.200	3,25%	Nederland	EUR	15-07-2021	3.760
3.430	2%	Nederland	EUR	15-07-2024	3.833
5.550	4%	Nederland	EUR	15-07-2019	6.390
4.500	3,5%	Nederland	EUR	15-07-2020	5.233
1.710	0%	Nederland	EUR	15-04-2018	1.719
					65.825
6.000	1,75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2023	6.567
1.630	2,4%	Oostenrijk	EUR	23-05-2034	1.847
2.200	3,15%	Oostenrijk	EUR	20-06-2044	2.875
1.850	3,2%	Oostenrijk	EUR	20-02-2017	1.928
3.300	3,4%	Oostenrijk	EUR	22-11-2022	3.989
1.050	3,8%	Oostenrijk	EUR	26-01-2062	1.663
3.565	4,15%	Oostenrijk	EUR	15-03-2037	5.171
3.150	4,3%	Oostenrijk	EUR	15-09-2017	3.396
3.600	4,85%	Oostenrijk	EUR	15-03-2026	4.977
3.120	6,25%	Oostenrijk	EUR	15-07-2027	4.874
3.750	4,65%	Oostenrijk	EUR	15-01-2018	4.126
1.000	3,65%	Oostenrijk	EUR	20-04-2022	1.215
5.800	3,9%	Oostenrijk	EUR	15-07-2020	6.850
6.350	4,35%	Oostenrijk	EUR	15-03-2019	7.305
5.960	3,5%	Oostenrijk	EUR	15-09-2021	7.108
2.600	1,15%	Oostenrijk	EUR	19-10-2018	2.703
					66.594
1.580	3,85%	Portugal	EUR	15-04-2021	1.779
1.150	4,1%	Portugal	EUR	15-04-2037	1.254
700	4,2%	Portugal	EUR	15-10-2016	723
1.400	4,35%	Portugal	EUR	16-10-2017	1.506
1.600	4,75%	Portugal	EUR	14-06-2019	1.823
2.100	4,8%	Portugal	EUR	15-06-2020	2.438
1.300	4,95%	Portugal	EUR	25-10-2023	1.557
1.700	5,65%	Portugal	EUR	15-02-2024	2.112
700	3,875%	Portugal	EUR	15-02-2030	760
700	4,1%	Portugal	EUR	15-02-2045	748
1.250	4,45%	Portugal	EUR	15-06-2018	1.379
2.000	2,875%	Portugal	EUR	15-10-2025	2.057
400	2,2%	Portugal	EUR	17-10-2022	408
					18.544

<i>Nominale waarde</i>	<i>Couponrente</i>		<i>Valuta</i>	<i>Renteherzieningsdatum</i>	<i>Marktwaaarde</i>
Staatsobligaties					
2.000	3,8%	Spanje	EUR	31-01-2017	2.082
300	4,2%	Spanje	EUR	31-01-2037	369
2.200	4,3%	Spanje	EUR	31-10-2019	2.519
1.550	4,65%	Spanje	EUR	30-07-2025	1.942
270	4,7%	Spanje	EUR	30-07-2041	357
1.550	4,8%	Spanje	EUR	31-01-2024	1.934
2.100	4,85%	Spanje	EUR	31-10-2020	2.507
300	4,9%	Spanje	EUR	30-07-2040	407
350	5,15%	Spanje	EUR	31-10-2044	496
650	5,75%	Spanje	EUR	30-07-2032	943
1.100	5,85%	Spanje	EUR	31-01-2022	1.414
1.700	5,9%	Spanje	EUR	30-07-2026	2.344
550	6%	Spanje	EUR	31-01-2029	788
500	5,15%	Spanje	EUR	31-10-2028	663
1.000	4,5%	Spanje	EUR	31-01-2018	1.091
1.500	4,1%	Spanje	EUR	30-07-2018	1.653
					21.509
Som van de beleggingen					354.215

Landenverdeling

<i>Marktwaaarde in duizenden euro's</i>	<i>Beleggingen per 31-12-2015</i>	<i>%</i>
66.594	Oostenrijk	18,8
65.825	Nederland	18,6
62.798	Duitsland	17,7
47.132	Frankrijk	13,3
36.188	België	10,2
21.509	Spanje	6,1
19.700	Italië	5,6
18.544	Portugal	5,2
15.925	Ierland	4,5
354.215		100,0

Landenverdeling ASN Obligatiepool

Sectorallocatie

<i>Marktwaaarde in duizenden euro's</i>	<i>Beleggingen per 31-12-2015</i>	<i>%</i>
354.215	Staat(sgegarandeerd)	100,0
354.215		100,0

Ratingverdeling

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
128.623	AAA	36,3
66.594	AA+	18,8
83.320	AA	23,5
15.925	A-	4,5
21.509	BBB+	6,1
19.700	BBB	5,6
18.544	BB+	5,2
354.215		100,0

Aflossing van de beleggingen

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
723	Aflossing binnen één jaar	0,2
147.620	Aflossing tussen één en vijf jaar	41,7
101.882	Aflossing tussen vijf en tien jaar	28,8
103.990	Aflossing na tien jaar	29,3
354.215		100,0

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In duizenden euro's	31-12-2015	31-12-2014
Te vorderen van de fondsen	1.008	784
Te vorderen rente obligaties	6.025	4.944
Totaal	7.033	5.728

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het saldo liquide middelen valt binnen de visie van het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden is opgenomen:

In duizenden euro's	31-12-2015	31-12-2014
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	1.706	-
Totaal	1.706	-

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	190.080	121.499
Uitgegeven participaties	100.379	80.576
Ingekochte participaties	-36.950	-11.995
Stand ultimo periode	253.509	190.080
Overige reserves		
Stand per 1 januari	75.710	73.469
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	30.123	2.241
Stand ultimo periode	105.833	75.710
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	30.123	2.241
Toevoeging aan overige reserves	-30.123	-2.241
Resultaat over de verslagperiode	1.309	30.123
Stand ultimo periode	1.309	30.123
Totaal fondsvermogen	360.651	295.913

Totale <i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>	<i>31-12-2013</i>	<i>31-12-2012</i>	<i>31-12-2011</i>
Totaal intrinsieke waarde	360.651	295.913	197.209	176.963	181.026
Aantal uitstaande participaties	7.245.741	5.996.439	4.519.348	4.099.993	4.540.413
Intrinsieke waarde per participatie	49,77	49,35	43,64	43,16	39,87

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. In het geval van de ASN Obligatiepool is dit € 362,4 miljoen.

Winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Winsten</i>	<i>Verliezen</i>	<i>Totaal</i>
Obligaties	408	-1.742	-1.334
Totaal	408	-1.742	-1.334

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Winsten</i>	<i>Verliezen</i>	<i>Totaal</i>
Obligaties	360	-8.020	-7.660
Totaal	360	-8.020	-7.660

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Omloopfactor	55,44%	79,64%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten zijn niet toegelicht, omdat de kosten onvoldoende identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn.

8.3 ASN Mixpool

Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	Ref.	31-12-2015	31-12-2014
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		249.328	188.332
ASN Obligatiepool		134.205	101.337
ASN Aandelenpool		115.123	86.995
Vorderingen	(B)	272	878
Kortlopende schulden	(C)	272	878
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-	-
Activa min kortlopende schulden		249.328	188.332
Fondsvermogen	(D)		
Gestort kapitaal		109.000	67.673
Overige reserves		120.659	96.684
Onverdeeld resultaat		19.669	23.975
Totaal		249.328	188.332

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's		01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(E)	3.054	790
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	16.615	23.185
Som van de bedrijfsopbrengsten		19.669	23.975
Resultaat		19.669	23.975

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	19.669	23.975
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-3.054	-790
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-16.615	-23.185
Aankoop van beleggingen	-77.090	-35.319
Verkoop van beleggingen	35.763	12.309
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	606	-295
Kortlopende schulden	-606	295
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	-41.327	-23.010
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	47.547	29.008
Inkoop van participaties	-6.220	-5.998
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	41.327	23.010
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	-	-

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Toelichting op de balans

(A) Participaties in beleggingspools

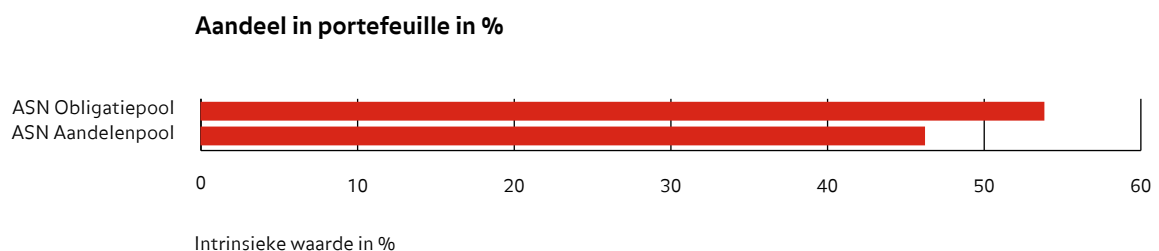
In duizenden euro's	01-01-2015	01-01-2014
	t/m 31-12-2015	t/m 31-12-2014
Stand per 1 januari	188.332	141.347
Aankopen	77.090	35.319
Verkopen	-35.763	-12.309
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.054	790
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	16.615	23.185
Stand ultimo periode	249.328	188.332

Effectenportefeuille

In duizenden euro's	31-12-2015		31-12-2014	
	Intrinsieke waarde	%	Intrinsieke waarde	%
ASN Obligatiepool	134.205	53,83	101.337	53,81
ASN Aandelenpool	115.123	46,17	86.995	46,19
Totaal	249.328	100,00	188.332	100,00

Voor een nadere specificatie van de beleggingen en inzicht in de risico's verwijzen we naar de toelichting op de betreffende beleggingspools.

Aandeel in portefeuille in %

(B) Vorderingen

Onder vorderingen is opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te vorderen van de fondsen	272	878
Totaal	272	878

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden is opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Schulden uit hoofde van effectentransacties	272	878
Totaal	272	878

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(D) Fondsvermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	67.673	44.663
Uitgegeven participaties	47.547	29.008
Ingekochte participaties	-6.220	-5.998
Stand ultimo periode	109.000	67.673
Overige reserves		
Stand per 1 januari	96.684	79.271
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	23.975	17.413
Stand ultimo periode	120.659	96.684
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	23.975	17.413
Toevoeging aan overige reserves	-23.975	-17.413
Resultaat over de verslagperiode	19.669	23.975
Stand ultimo periode	19.669	23.975
Totaal fondsvermogen	249.328	188.332

Totaal <i>In duizenden euro's</i>	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totaal intrinsieke waarde	249.328	188.332	141.347	126.049	124.741
Aantal uitstaande participaties	3.889.999	3.234.149	2.806.651	2.857.484	3.167.307
Intrinsieke waarde per participatie	64,09	58,23	50,36	44,11	39,38

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen over het totaal van vorderingen. In het geval van ASN Mixpool is dit € 272 duizend.

Het is mogelijk dat de pool kredietrisico loopt via de beleggingen in de onderliggende beleggingspools. Voor dit risico verwijzen wij naar de toelichting van de betreffende beleggingspools.

Winst-en-verliesrekening

(E) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

<i>In duizenden euro's</i>	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	3.074	-20	3.054
Totaal	3.074	-20	3.054

(F) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

<i>In duizenden euro's</i>	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	16.615	-	16.615
Totaal	16.615	-	16.615

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van deze beleggingspools.

Transactiekosten

De ASN Mixpool belegt in participaties van de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool. De kosten van de onderliggende beleggingstransacties van de ASN Mixpool zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties van de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool. Een opgave van de transactiekosten is opgenomen in de toelichting van de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool.

8.4 ASN Milieupool

Balans

Voor winstbestemming en in duizenden euro's	Ref.	31-12-2015	31-12-2014
Beleggingen	(A)		
Aandelen		374.519	299.253
Vorderingen	(B)	3.020	2.668
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	9.211	7.096
Kortlopende schulden	(D)	-	1.339
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		12.231	8.425
Activa min kortlopende schulden		386.750	307.678
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		201.380	180.906
Overige reserves		126.772	94.729
Onverdeeld resultaat		58.598	32.043
Totaal		386.750	307.678

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's		01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend		6.215	4.937
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	14.722	11.206
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	37.580	15.770
Overige bedrijfsopbrengsten			
Koersverschillen op geldmiddelen		139	148
Som van de bedrijfsopbrengsten		58.656	32.061
Bedrijfslasten			
Rente rekening-courant		44	18
Overige bedrijfslasten		14	-
Som van de bedrijfslasten		58	18
Resultaat		58.598	32.043

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	58.459	31.895
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-14.722	-11.206
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-37.580	-15.770
Aankoop van beleggingen	-146.285	-115.015
Verkoop van beleggingen	123.321	83.733
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	-352	350
Kortlopende schulden	-1.339	1.229
Nettokasstroom uit beleggingsactiviteiten	-18.498	-24.784
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	39.440	38.787
Inkoop van participaties	-18.966	-21.507
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	20.474	17.280
Mutatie liquide middelen	1.976	-7.504
Liquide middelen begin van de verslagperiode	7.096	14.452
Koersverschillen op geldmiddelen	139	148
Liquide middelen eind van de verslagperiode	9.211	7.096

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	299.253	240.995
Aankopen	146.285	115.015
Verkopen	-123.321	-83.733
Gerealiseerde waardeveranderingen	14.722	11.206
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	37.580	15.770
Stand ultimo periode	374.519	299.253

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

Beleggingen per 31 december 2015; marktwaarde in duizenden euro's.

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaarde</i>
Aandelen Europa			
Denemarken			
60.789	Rockwool	DKK	7.893
65.023	Vestas Wind Systems	DKK	4.215
			12.108
Duitsland			
717.867	Infineon Technologies	EUR	9.695
89.301	OSRAM Licht	EUR	3.464
			13.159
Finland			
241.448	Lassila & Tikanoja	EUR	4.375
583.927	Uponor	EUR	7.941
			12.316
Ierland			
233.665	Kingspan	EUR	5.680
			5.680
Oostenrijk			
65.179	Mayr-Melnhof Karton	EUR	7.463
			7.463
Spanje			
2.410.060	EDP Renováveis	EUR	17.473
558.736	Fluidra	EUR	1.749
			19.222
Verenigd Koninkrijk			
2.613.391	DS Smith	GBP	14.067
566.424	Hydro International	GBP	1.026
146.895	Johnson Matthey	GBP	5.296
1.213.783	Regeneris	GBP	2.989
1.483.197	RPS	GBP	4.769
448.916	Severn Trent	GBP	13.260
4.065.825	Shanks	GBP	5.324
353.505	Spirax-Sarco Engineering	GBP	15.747
1.045.031	United Utilities	GBP	13.265
			75.743
Zweden			
129.580	Indutrade	SEK	6.799
266.351	Nibe Industrier	SEK	8.274
			15.073
Zwitserland			
24.525	Geberit	CHF	7.673
25.404	Georg Fischer	CHF	15.863
9.035	LEM	CHF	6.273
			29.809
Totaal aandelen Europa			190.573

Aantal		Valuta	Marktwarde
Aandelen Verenigde Staten			
33.700	Acuity Brands	USD	7.253
219.400	Advanced Drainage Systems	USD	4.853
90.726	A.O. Smith	USD	6.398
490.185	California Water Service	USD	10.500
400.175	L-Tron	USD	13.328
215.462	Power Integrations	USD	9.646
66.728	Stericycle	USD	7.408
343.700	SunPower	USD	9.495
120.350	Valmont Industries	USD	11.746
304.573	Watts Water Technologies	USD	13.926
			94.553
Aandelen rest van de wereld			
Australië			
1.540.725	Brambles	AUD	11.939
			11.939
Brazilië			
1.037.980	Sabesp ¹	USD	4.395
			4.395
Canada			
1.134.820	Ovivo	CAD	1.579
			1.579
China			
29.460.000	Huaneng Renewables	HKD	8.118
848.620	Trina Solar ²	USD	8.609
14.258.000	Xinyi Solar	HKD	5.369
			22.096
Hongkong			
16.440.000	Beijing Enterprises Water	HKD	10.603
			10.603
Israël			
1.071.355	Amiad Water Systems ³	GBP	2.384
			2.384
Japan			
708.023	Daiseki	JPY	10.490
72.400	Murata Manufacturing	JPY	9.735
117.546	Rinnai	JPY	9.697
			29.922
Singapore			
6.151.750	Hyflux	SGD	2.255
			2.255
Taiwan			
1.162.610	Hiwin Technologies	TWD	4.220
			4.220
Totaal aandelen rest van de wereld			89.393
Som van de beleggingen			374.519

¹ Het aandeel Sabesp is genoteerd aan de beurs in Brazilië in USD.

² Het aandeel Trina Solar is genoteerd aan de beurs in China in USD.

³ Het aandeel Amiad Water Systems is genoteerd aan de beurs in Israël in GBP.

Indeling in sectoren

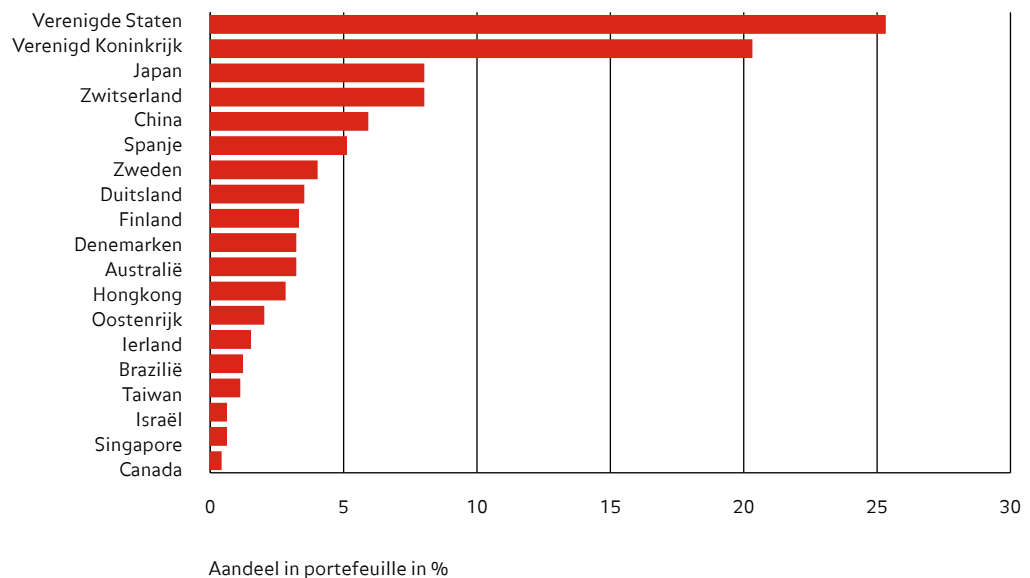
<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaaarde</i>
Basisgoederen			
2.613.391	DS Smith	GBP	14.067
146.895	Johnson Matthey	GBP	5.296
65.179	Mayr-Melnhof Karton	EUR	7.463
			26.826
Duurzame consumptiegoederen			
117.546	Rinnai	JPY	9.697
			9.697
Energie			
2.410.060	EDP Renováveis	EUR	17.473
29.460.000	Huaneng Renewables	HKD	8.118
			25.591
Halfgeleiders			
717.867	Infineon Technologies	EUR	9.695
215.462	Power Integrations	USD	9.646
343.700	SunPower	USD	9.495
848.620	Trina Solar	USD	8.609
14.258.000	Xinyi Solar	HKD	5.369
			42.814
Kapitaalgoederen			
33.700	Acuity Brands	USD	7.253
219.400	Advanced Drainage Systems	USD	4.853
1.071.355	Amiad Water Systems	GBP	2.384
90.726	A.O. Smith	USD	6.398
558.736	Fluidra	EUR	1.749
24.525	Geberit	CHF	7.673
25.404	Georg Fischer	CHF	15.863
1.162.610	Hiwin Technologies	TWD	4.220
129.580	Indutrade	SEK	6.799
400.175	L-Tron	USD	13.328
233.665	Kingspan	EUR	5.680
9.035	LEM	CHF	6.273
266.351	Nibe Industrier	SEK	8.274
89.301	OSRAM Licht	EUR	3.464
1.134.820	Ovivo	CAD	1.579
60.789	Rockwool	DKK	7.893
353.505	Spirax-Sarco Engineering	GBP	15.747
583.927	Uponor	EUR	7.941
120.350	Valmont Industries	USD	11.746
65.023	Vestas Wind Systems	DKK	4.215
304.573	Watts Water Technologies	USD	13.926
			157.258
Nutsbedrijven			
16.440.000	Beijing Enterprises Water	HKD	10.603
490.185	California Water Service	USD	10.500
1.037.980	Sabesp	USD	4.395
566.424	Hydro International	GBP	1.026
6.151.750	Hyflux	SGD	2.255
448.916	Severn Trent	GBP	13.260
1.045.031	United Utilities	GBP	13.265
			55.304

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaarde</i>
	Technologie		
72.400	Murata Manufacturing	JPY	9.735
			9.735
	Zakelijke dienstverlening		
1.540.725	Brambles	AUD	11.939
708.023	Daiseki	JPY	10.490
241.448	Lassila & Tikanoja	EUR	4.375
1.213.783	Regeneris	GBP	2.989
1.483.197	RPS	GBP	4.769
4.065.825	Shanks	GBP	5.324
66.728	Stericycle	USD	7.408
			47.294
	Som van de beleggingen		374.519

Landenverdeling

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
94.553	Verenigde Staten	25,3
75.743	Verenigd Koninkrijk	20,3
29.922	Japan	8,0
29.809	Zwitserland	8,0
22.096	China	5,9
19.222	Spanje	5,1
15.073	Zweden	4,0
13.159	Duitsland	3,5
12.316	Finland	3,3
12.108	Denemarken	3,2
11.939	Australië	3,2
10.603	Hongkong	2,8
7.463	Oostenrijk	2,0
5.680	Ierland	1,5
4.395	Brazilië	1,2
4.220	Taiwan	1,1
2.384	Israël	0,6
2.255	Singapore	0,6
1.579	Canada	0,4
374.519		100,0

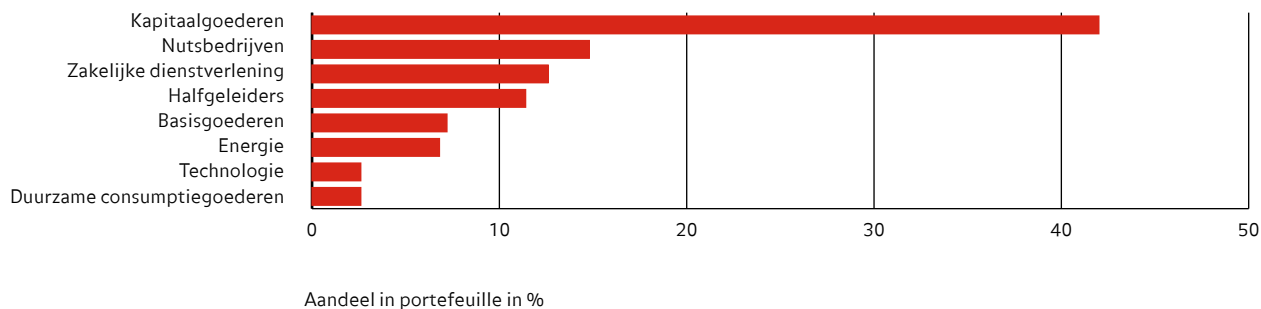
Landenverdeling ASN Milieupool

Sectorallocatie

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
157.258	Kapitaalgoederen	42,0
55.304	Nutsbedrijven	14,8
47.294	Zakelijke dienstverlening	12,6
42.814	Halfgeleiders	11,4
26.826	Basisgoederen	7,2
25.591	Energie	6,8
9.735	Technologie	2,6
9.697	Duurzame consumptiegoederen	2,6
374.519		100,0

Sectorverdeling ASN Milieupool

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te vorderen van de fondsen	137	-
Te vorderen dividend	426	416
Te vorderen dividendbelasting	2.457	2.252
Totaal	3.020	2.668

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Overige activa**Liquide middelen**

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het saldo liquide middelen valt binnen de visie van het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	1.179
Te betalen aan de fondsen	-	160
Totaal	-	1.339

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	180.906	163.626
Uitgegeven participaties	39.440	38.787
Ingekochte participaties	-18.966	-21.507
Stand ultimo periode	201.380	180.906
Overige reserves		
Stand per 1 januari	94.729	40.167
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	32.043	54.562
Stand ultimo periode	126.772	94.729
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	32.043	54.562
Toevoeging aan overige reserves	-32.043	-54.562
Resultaat over de verslagperiode	58.598	32.043
Stand ultimo periode	58.598	32.043
Totaal fondsvermogen	386.750	307.678

Totalen In duizenden euro's	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totaal intrinsieke waarde	386.750	307.678	258.355	196.634	185.367
Aantal uitstaande participaties	10.811.272	10.226.797	9.592.934	9.336.121	9.995.581
Intrinsieke waarde per participatie	35,77	30,09	26,93	21,06	18,54

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. In het geval van de ASN Milieupool is dit € 12,2 miljoen.

Winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	24.486	-9.764	14.722
Totaal	24.486	-9.764	14.722

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	47.884	-10.304	37.580
Totaal	47.884	-10.304	37.580

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Omloopfactor	58,96%	47,49%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 426.382 (2014: € 392.846).

8.5 ASN Small & Midcappool

Balans

<i>Voor winstbestemming en in duizenden euro's</i>	<i>Ref.</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Beleggingen	(A)		
Aandelen		80.587	63.100
Vorderingen	(B)	659	515
Overige activa			
Liquide middelen	(C)	1.504	1.820
Kortlopende schulden	(D)	-	284
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		2.163	2.051
Activa min kortlopende schulden		82.750	65.151
Fondsvermogen	(E)		
Gestort kapitaal		50.297	45.242
Overige reserves		19.909	12.321
Onverdeeld resultaat		12.544	7.588
Totaal		82.750	65.151

Winst-en-verliesrekening

<i>In duizenden euro's</i>		<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend		2.258	1.727
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-515	205
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	10.820	5.688
Som van de bedrijfsopbrengsten		12.563	7.588
Bedrijfslasten			
Koersverschillen op geldmiddelen		13	29
Overige bedrijfslasten		6	3
Som van de bedrijfslasten		19	32
Resultaat		12.544	7.588

Kasstroomoverzicht

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Kasstroomen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	12.557	7.617
<i>Aanpassing om het resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:</i>		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	515	-205
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-10.820	5.688
Aankoop van beleggingen	-25.294	-29.628
Verkoop van beleggingen	18.112	25.520
<i>Mutaties in activa en passiva:</i>		
Vorderingen	-144	246
Kortlopende schulden	-284	284
Nettokasstroomen uit operationele activiteiten	-5.358	-1.854
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	10.495	10.281
Inkoop van participaties	-5.440	-9.532
Nettokasstroomen uit financieringsactiviteiten	5.055	749
Mutatie liquide middelen	-303	-1.105
Liquide middelen begin van de verslagperiode	1.820	2.954
Koersverschillen op geldmiddelen	-13	-29
Liquide middelen eind van de verslagperiode	1.504	1.820

Toelichting

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en kasstroomoverzicht

De grondslagen die van toepassing zijn, zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 6.4), in de paragrafen Grondslagen voor de waardering van activa en passiva, Grondslagen voor de resultaatbepaling en Kasstroomoverzicht.

Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

<i>In duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Stand per 1 januari	63.100	53.099
Aankopen	25.294	29.628
Verkopen	-18.112	-25.520
Gerealiseerde waardeveranderingen	-515	205
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	10.820	5.688
Stand ultimo periode	80.587	63.100

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd door gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

Beleggingen per 31 december 2015; marktwaarde in duizenden euro's.

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaarde</i>
Aandelen Nederland beursgenoteerd			
159.740	BE Semiconductor Industries	EUR	2.965
103.448	Beter Bed	EUR	2.326
Totaal aandelen Nederland			5.291
Aandelen Europa (exclusief Nederland)			
Duitsland			
44.999	Axel Springer	EUR	2.310
50.593	CEWE Stiftung & Co KGaA	EUR	2.763
156.271	Elmos Semiconductor	EUR	2.500
50.555	Jungheinrich	EUR	3.854
27.746	Krones	EUR	3.060
33.032	Leoni	EUR	1.204
138.126	Takkt	EUR	2.548
			18.239
Finland			
109.175	Amer Sports	EUR	2.944
117.814	Huhtamaki	EUR	3.947
			6.891
Frankrijk			
44.144	Groupe Fnac	EUR	2.397
46.145	JCDecaux	EUR	1.629
			4.026

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwarde</i>
Griekenland			
276.508	Frigoglass	EUR	477
			477
Oostenrijk			
183.570	Austria Technologie & Systemtechnik	EUR	2.673
			2.673
Spanje			
51.362	Viscofan	EUR	2.858
			2.858
Verenigd Koninkrijk			
126.028	Dignity	GBP	4.369
289.659	Dunelm	GBP	3.706
142.390	Greggs	GBP	2.539
271.835	Hammerson	GBP	2.213
1.315.300	KCOM	GBP	2.061
127.705	Shaftesbury	GBP	1.585
1.097.021	SIG	GBP	2.137
458.381	Stagecoach	GBP	1.843
1.159.481	Taylor Wimpey	GBP	3.195
			23.648
Zweden			
176.440	Addtech	SEK	2.769
202.420	Axfood	SEK	3.245
125.439	Nolato AB	SEK	3.527
			9.541
Zwitserland			
1.228	Belimo	CHF	2.767
3.508	LEM	CHF	2.436
122.851	Logitech International	CHF	1.740
			6.943
Totaal aandelen Europa (exclusief Nederland)			75.296
Som van de beleggingen			80.587

Indeling in sectoren

<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaarde</i>
	Auto's		
33.032	Leoni	EUR	1.204
			1.204
	Basisgoederen		
117.814	Huhtamaki	EUR	3.947
			3.947
	Consumentendiensten		
126.028	Dignity	GBP	4.369
			4.369
	Detailhandel		
103.448	Beter Bed	EUR	2.326
289.659	Dunelm	GBP	3.706
44.144	Groupe Fnac	EUR	2.397
138.126	Takkt	EUR	2.548
			10.977
	Detailhandelvoeding		
202.420	Axfood	SEK	3.245
142.390	Greggs	GBP	2.539
			5.784
	Duurzame consumptiegoederen		
109.175	Amer Sports	EUR	2.944
1.159.481	Taylor Wimpey	GBP	3.195
			6.139
	Halfgeleiders		
159.740	BE Semiconductor Industries	EUR	2.965
156.271	Elmos Semiconductor	EUR	2.500
			5.465
	Kapitaalgoederen		
176.440	Addtech	SEK	2.769
1.228	Belimo	CHF	2.767
276.508	Frigoglass	EUR	477
50.555	Jungheinrich	EUR	3.854
27.746	Krones	EUR	3.060
3.508	LEM	CHF	2.436
125.439	Nolato AB	SEK	3.527
1.097.021	SIG	GBP	2.137
			21.027
	Onroerend goed		
271.835	Hammerson	GBP	2.213
127.705	Shaftesbury	GBP	1.585
			3.798
	Reclame		
46.145	JCDecaux	EUR	1.629
			1.629
<i>Aantal</i>		<i>Valuta</i>	<i>Marktwaarde</i>
	Technologie		
183.570	Austria Technologie & Systemtechnik	EUR	2.673
122.851	Logitech International	CHF	1.740
			4.413

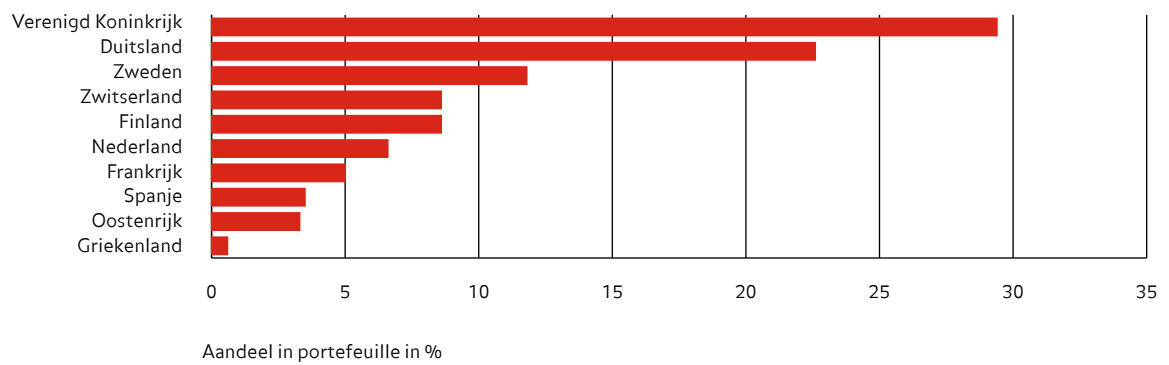

Telecommunicatiediensten			
1.315.300	KCOM	GBP	2.061
			2.061
Transport			
458.381	Stagecoach	GBP	1.843
			1.843
Uitgeverijen			
44.999	Axel Springer	EUR	2.310
			2.310
Voeding en dranken			
51.362	Viscofan	EUR	2.858
			2.858
Zakelijke dienstverlening			
50.593	CEWE Stiftung & Co KGaA	EUR	2.763
			2.763
Som van de beleggingen			80.587

Landenverdeling

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
23.648	Verenigd Koninkrijk	29,4
18.239	Duitsland	22,6
9.541	Zweden	11,8
6.943	Zwitserland	8,6
6.891	Finland	8,6
5.291	Nederland	6,6
4.026	Frankrijk	5,0
2.858	Spanje	3,5
2.673	Oostenrijk	3,3
477	Griekenland	0,6
80.587		100,0

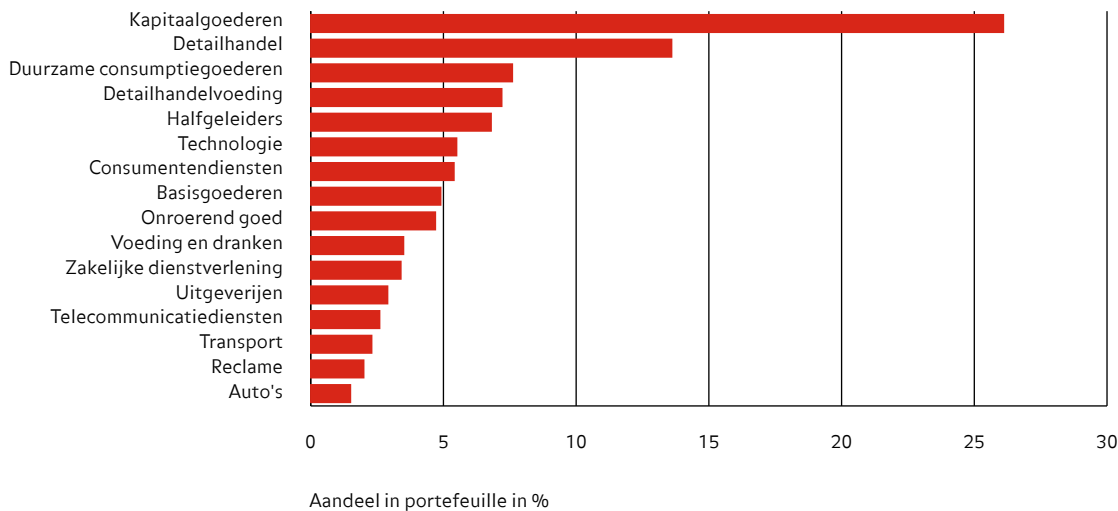
Landenverdeling ASN Small & Midcappool

Sectorallocatie

Marktwaarde in duizenden euro's	Beleggingen per 31-12-2015	%
21.027	Kapitaalgoederen	26,1
10.977	Detailhandel	13,6
6.139	Duurzame consumptiegoederen	7,6
5.784	Detailhandelveeding	7,2
5.465	Halfgeleiders	6,8
4.413	Technologie	5,5
4.369	Consumentendiensten	5,4
3.947	Basisgoederen	4,9
3.798	Onroerend goed	4,7
2.858	Voeding en dranken	3,5
2.763	Zakelijke dienstverlening	3,4
2.310	Uitgeverijen	2,9
2.061	Telecommunicatiediensten	2,6
1.843	Transport	2,3
1.629	Reclame	2,0
1.204	Auto's	1,5
80.587		100,0

Sectorverdeling ASN Small & Midcappool

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te vorderen van de fondsen	109	5
Te vorderen dividend	35	49
Te vorderen dividendbelasting	515	461
Totaal	659	515

Vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Overige activa**Liquide middelen**

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. Het saldo liquide middelen valt binnen de visie van het mandaat en heeft te maken met de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

<i>in duizenden euro's</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2014</i>
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	-	180
Te betalen aan de fondsen	-	104
Totaal	-	284

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Fondsvermogen

<i>in duizenden euro's</i>	<i>01-01-2015 t/m 31-12-2015</i>	<i>01-01-2014 t/m 31-12-2014</i>
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	45.242	44.493
Uitgegeven participaties	10.495	10.281
Ingekochte participaties	-5.440	-9.532
Stand ultimo periode	50.297	45.242
Overige reserves		
Stand per 1 januari	12.321	-533
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	7.588	12.854
Stand ultimo periode	19.909	12.321
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	7.588	12.854
Toevoeging aan overige reserves	-7.588	-12.854
Resultaat over de verslagperiode	12.544	7.588
Stand ultimo periode	12.544	7.588
Totaal fondsvermogen	82.750	65.151

Totalen	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011
Totaal intrinsieke waarde	82.750	65.151	56.814	42.358	39.254
Aantal uitstaande participaties	1.741.714	1.629.747	1.605.114	1.559.549	1.728.319
Intrinsieke waarde per participatie	47,51	39,98	35,40	27,16	22,71

Kredietrisico

Er wordt een maximaal kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. In het geval van de ASN Small & Midcappool is dit € 2,2 miljoen.

Winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	2.191	-2.706	-515
Totaal	2.191	-2.706	-515

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging.

In duizenden euro's	Winsten	Verliezen	Totaal
Aandelen	12.403	-1.583	10.820
Totaal	12.403	-1.583	10.820

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2015 t/m 31-12-2015	01-01-2014 t/m 31-12-2014
Omloopfactor	35,82%	56,45%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 107.152 (2014: € 127.067).

Toerekenbare nettovermogenswaarde en resultaat beleggingspools

	Aantal participaties	Nettovermogenswaarde per participatie van de pool in euro's	Toerekenbare nettovermogenswaarde in duizenden euro's	Toerekenbaar resultaat in duizenden euro's
ASN Aandelenpool				
<i>31-12-2015</i>				
ASN Duurzaam Aandelenfonds	9.375.712		840.283	132.490
ASN Mixpool	1.284.517		115.123	18.152
Totaal	10.660.229	89,62	955.406	150.642
<i>31-12-2014</i>				
ASN Duurzaam Aandelenfonds	8.264.828		613.126	92.794
ASN Mixpool	1.172.677		86.995	13.166
Totaal	9.437.505	74,18	700.121	105.960
ASN Obligatiepool				
<i>31-12-2015</i>				
ASN Duurzaam Obligatiefonds	4.549.457		226.446	822
ASN Mixpool	2.696.284		134.205	487
Totaal	7.245.741	49,77	360.651	1.309
<i>31-12-2014</i>				
ASN Duurzaam Obligatiefonds	3.942.932		194.576	19.807
ASN Mixpool	2.053.507		101.337	10.316
Totaal	5.996.439	49,35	295.913	30.123
ASN Mixpool				
<i>31-12-2015</i>				
ASN Duurzaam Mixfonds	3.889.998		249.328	19.669
ASN Bank	1		-	-
Totaal	3.889.999	64,09	249.328	19.669
<i>31-12-2014</i>				
ASN Duurzaam Mixfonds	3.234.148		188.332	23.975
ASN Bank	1		-	-
Totaal	3.234.149	58,23	188.332	23.975
ASN Milieupool				
<i>31-12-2015</i>				
ASN Milieu & Waterfonds	10.811.271		386.750	58.598
ASN Bank	1		-	-
Totaal	10.811.272	35,77	386.750	58.598
<i>31-12-2014</i>				
ASN Milieu & Waterfonds	10.226.796		307.678	32.043
ASN Bank	1		-	-
Totaal	10.226.797	30,09	307.678	32.043

	<i>Aantal participaties</i>	<i>Nettovermogenswaarde per participatie van de pool in euro's</i>	<i>Toerekenbare nettovermogenswaarde in duizenden euro's</i>	<i>Toerekenbaar resultaat in duizenden euro's</i>
ASN Small & Midcappool				
31-12-2015				
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.741.713		82.750	12.544
ASN Bank	1		-	-
Totaal	1.741.714	47,51	82.750	12.544
31-12-2014				
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.629.746		65.151	7.588
ASN Bank	1		-	-
Totaal	1.629.747	39,98	65.151	7.588

154

G Overige gegevens

Bijzondere zeggenschapsrechten

Volgens de statuten heeft de houder van het prioriteitsaandeel het recht om een bindende voordracht op te stellen voor de benoeming van bestuurders en commissarissen. Een wijziging van de statuten of een besluit tot ontbinding van de vennootschap kan slechts worden genomen op voorstel van de houder van het prioriteitsaandeel. Bij liquidatie van de vennootschap wordt, na voldoening van alle schulden, allereerst het nominale bedrag van het prioriteitsaandeel terugbetaald.

Deze maatregel is genomen om het bijzondere karakter van ASN Beleggingsfondsen N.V. te beschermen. Dit karakter blijkt onder meer uit de duurzame beleggingscriteria die voor de fondsen gelden.

ASN Bank N.V., gevestigd te Den Haag, houdt het prioriteitsaandeel.

ASN Bank N.V. wordt vertegenwoordigd door:
Ewoud Goudswaard
Jeroen Jansen

Belangen bestuurders en raad van commissarissen

Conform artikel 122 lid 2 Bgfo geeft onderstaand overzicht het totale persoonlijke belang weer dat de leden van de directie van ABB, de leden van de directie van ACTIAM en de leden van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad bij iedere belegging van ASN Beleggingsfondsen N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

Omschrijving	Gemeenschappelijk belang in aantallen 31-12-2015	Gemeenschappelijk belang in aantallen 31-12-2014
Accsys Technologies	450	450

Samenstelling directie zoals bedoeld in artikel 2:166 BW

De directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. bestaat uit een vrouw en drie mannen en wijkt daarmee af van de evenwichtige verdeling zoals bedoeld in artikel 2:166 BW. De huidige samenstelling van de directie is ruim voor de ingangsdatum van de betreffende wetsbepalingen (1 januari 2013) tot stand gekomen en is sindsdien niet gewijzigd. Bij wijzigingen van de samenstelling van de directie wordt bij de vacaturestelling en besluitvorming mede aandacht geschonken aan de desbetreffende wettelijke bepalingen.

Statutaire winstbestemming

Conform artikel 27 van de statuten bepaalt het bestuur, onder goedkeuring van de raad van commissarissen, per serie van gewone aandelen, welk gedeelte van de winst, na aftrek van een uitkering ter hoogte van de wettelijke interest berekend over de nominale waarde van het prioriteitsaandeel, aan de houders van gewone aandelen wordt uitgekeerd.

Winstbestemming 2015

Het resultaat over het jaar van 2015 minus dividenduitkeringen, zoals opgenomen in het directieverslag, wordt ten gunste gebracht van de overige reserves.

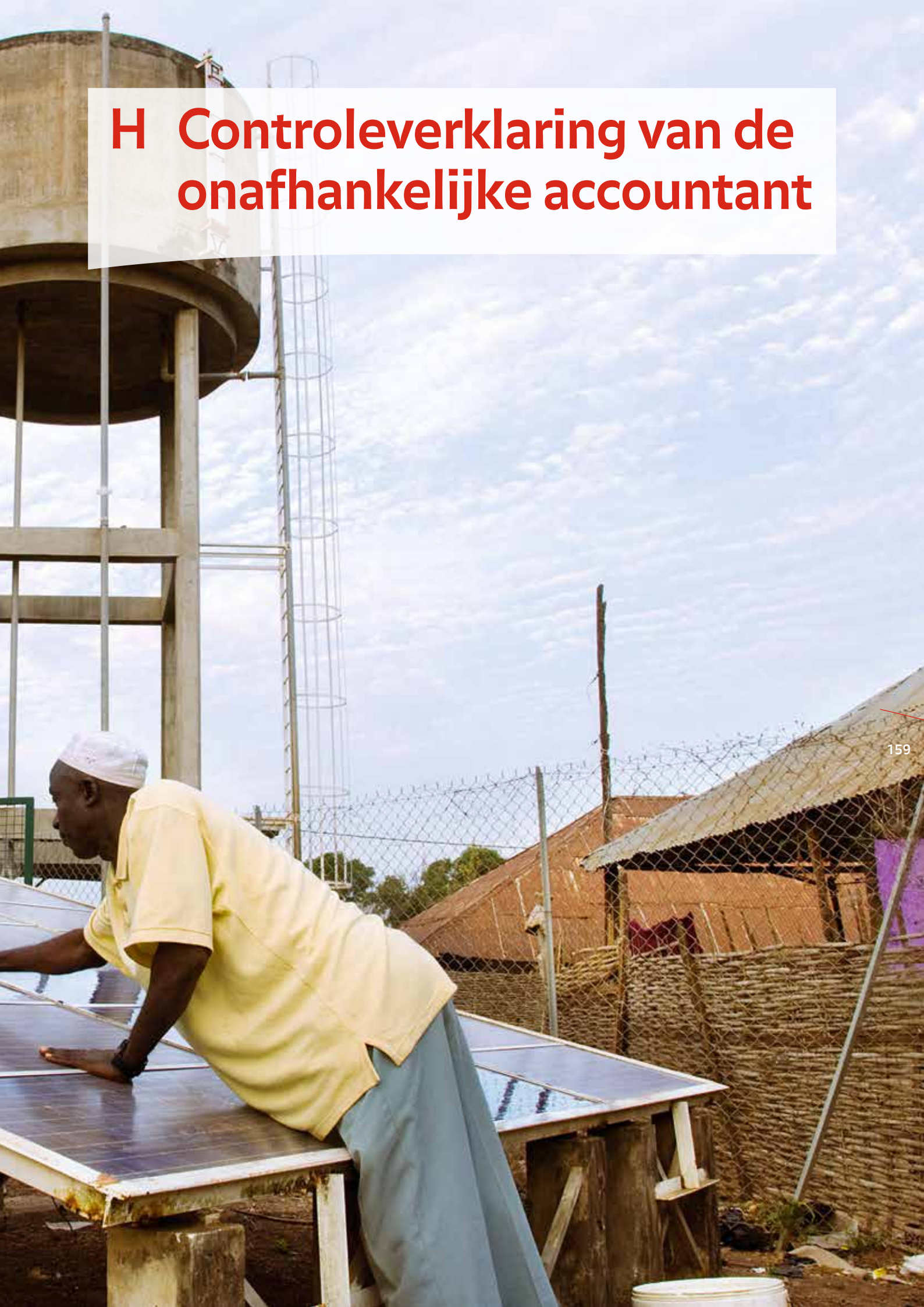

Zonnepanelen leveren energie voor een watertoren

H Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Verklaring over de jaarrekening 2015

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en met de Wet op het financieel toezicht.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2015 van ASN Beleggingsfondsen N.V. (de vennootschap) te Den Haag gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2015;
- 2 de winst-en-verliesrekening over 2015; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van ASN Beleggingsfondsen N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening bepaald op het niveau van de subfondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. Beleggers kunnen alleen investeren in deze subfondsen, die een eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel, koersvorming en een op zichzelf staande administratie kennen. Van ieder individueel subfonds wordt een jaarrekening opgesteld, die onderdeel uitmaakt van de toelichting van de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het eigen vermogen van een subfonds. Wij beschouwen het eigen vermogen van een subfonds als de meest geschikte benchmark, omdat het eigen vermogen van

een beleggingsinstelling, de waarde vertegenwoordigt, die een belegger zou kunnen krijgen bij verkoop van zijn aandeel in de beleggingsinstelling. Waardeveranderingen van beleggingen vormen een belangrijk onderdeel van de beleggingsopbrengsten en daarmee van het resultaat van een beleggingsinstelling. Gelet op de afhankelijkheid van de waardeveranderingen zijn zowel beleggingsopbrengsten als resultaat inherent volatiel en daardoor geen geschikte benchmark voor de materialiteit.

De materialiteit per subfonds is bepaald op basis van de bepalingen inzake materialiteit, zoals de vennootschap die in het prospectus heeft verwoord voor eventuele onjuistheden in de intrinsieke waardebepaling. Wij hebben op grond hiervan het materialiteitsniveau voor alle subfondsen bepaald op 0,5% van het eigen vermogen (2014: 0,5% van het eigen vermogen). De materialiteit per subfonds kan als volgt worden weergegeven:

<i>Fondsnaam</i>	<i>Materialiteit 2015 EUR</i>	<i>Materialiteit 2014 EUR</i>
ASN Duurzaam Aandelenfonds	4.198.000	3.063.000
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.132.000	972.000
ASN Duurzaam Mixfonds	1.246.000	941.000
ASN Milieu & Waterfonds	1.932.000	1.536.000
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	413.000	325.000

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Het materialiteitsniveau is ongewijzigd ten opzichte van vorig boekjaar.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij aan de Raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven 5% van de op basis van de bovenstaande tabel berekende materialiteitsbedragen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de groepscontrole

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een open-end beleggingsinstelling en is opgezet volgens een paraplustructuur. De gewone aandelen van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn onderverdeeld in 20 series aandelen (de 'subfondsen'), waaraan het vermogen van de beleggingsmaatschappij wordt toegerekend en waarin afzonderlijk kan worden belegd. De paraplustructuur bestaat per balansdatum uit vijf actieve subfondsen.

Elk subfonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risico-profiel en koersvorming. Het in een afzonderlijk subfonds gestort kapitaal wordt afzonderlijk belegd en de resultaten van een subfonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de desbetreffende serie aandelen.

De subfondsen beleggen het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. in zogenaamde beleggingspools.

In deze vijf beleggingspools vindt de uitvoering van het beleggingsbeleid feitelijk plaats. De financiële informatie van de subfondsen en de beleggingspools is opgenomen in de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen N.V. als onderdeel van de toelichting, te weten hoofdstuk E 'Jaarrekeningen ASN Beleggingsfondsen' en hoofdstuk F 'Jaarrekeningen ASN Beleggingspools'.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij de controlewerkzaamheden uitgevoerd voor de vijf subfondsen evenals voor de vijf beleggingspools. Op grond van deze werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Waardering van beleggingen

Omschrijving

De beleggingen van de vennootschap bedragen meer dan 99% van het balanstotaal. De beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde die wordt bepaald op basis van marktinformatie en een inschatting van management over de liquiditeit van de beleggingen. De waardering van de beleggingen is hierdoor in belangrijke mate bepalend voor de financiële resultaten van de vennootschap. Wij schatten het risico op een materiële fout in de waardering van de beleggingen lager in, mede omdat de beleggingen bestaan uit liquide, beursgenoteerde effecten waarvoor een actieve markt beschikbaar is. Vanwege de omvang van de beleggingen in relatie tot de jaarrekening als geheel, beschouwen wij de waardering van de beursgenoteerde beleggingen als een kernpunt van onze controle.

Onze aanpak

Onze controlewerkzaamheden bestonden onder meer uit het vaststellen dat de gehanteerde prijs tot stand is gekomen conform de voor de betreffende beleggingscategorie gedefinieerde methode. Wij hebben dit onder andere gedaan door het toetsen van de gehanteerde waarderingen van de beleggingen aan de hand van door ons zelfstandig bepaalde waardering op basis van in de markt waarneembare prijzen en liquiditeit. Wij hebben hierbij eigen waarderingsspecialisten ingeschakeld. Voorts hebben we de toereikendheid van de toelichting op pagina 48, 49 en 50 geëvalueerd.

Onze observatie

Uit onze werkzaamheden is gebleken dat de door de directie uitgevoerde waardering van de beleggingen heeft geresulteerd in een aanvaardbare waardering van de beleggingen in de jaarrekening.

Gebruik van externe dienstverlener

Omschrijving

ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft geen werknemers in dienst en haar portefeuillebeheer, risicobeheer en de financiële- en beleggingen-administratie worden om die reden uitgevoerd door de directie, ACTIAM N.V. Aangezien ASN Beleggingsfondsen N.V. hierdoor afhankelijk is van ACTIAM N.V. voor het genereren van de financiële informatie en het opstellen van de jaarrekening die wij dienen te controleren, beschouwen wij dit als een kernpunt van onze controle.

Onze aanpak

Bij onze controle steunen wij op de werkzaamheden die een externe accountant voor ACTIAM N.V. uitvoert op de voor ASN Beleggingsfondsen N.V. relevante administratieve organisatie en interne beheersingsmaatregelen van ACTIAM N.V. en de specifiek daarvoor opgestelde rapportage (zogenaamde ISAE 3402 type II rapportage). Onze controlewerkzaamheden bestonden onder meer uit het bepalen van de minimaal verwachte aanwezige beheersingsmaatregelen bij ACTIAM N.V. en vervolgens het evalueren van de in de door de externe accountant gecertificeerde rapportage beschreven interne beheersingsmaatregelen, verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking daarvan en de uitkomsten daarvan.

Onze observatie

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de voor de vennootschap relevante interne beheersingsmaatregelen bij ACTIAM N.V. voldoende effectief waren om te kunnen worden gebruikt in onze controle van de jaarrekening van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het verslag van de directie, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en met de Wet op het financieel toezicht. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afweten of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Voor een nadere beschrijving van onze verantwoordelijkheid ten aanzien van een controle van de jaarrekening verwijzen wij naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA): www.nba.nl/standaardteksten-controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het verslag van de directie en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het verslag van de directie en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van de directie, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door Titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het verslag van de directie, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Benoeming

Wij zijn door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 16 april 2004 voor de eerste keer benoemd als accountant van ASN Beleggingsfondsen N.V. voor de controle van het boekjaar 2004 en hebben sindsdien gefungeerd als de externe accountant. Wij zijn voor het laatste benoemd in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders d.d. 30 april 2015.

Amstelveen, 17 maart 2016
KPMG Accountants N.V.

M. Frikkee RA

I Bijlagen

Bijlage 1 Voorbeelden van duurzame selectie

In hoofdstuk 2 van dit jaarverslag wordt het duurzame beleggingsbeleid toegelicht. Ter illustratie van dit beleid vindt u in deze bijlage voorbeelden van ondernemingen die gedurende 2015 zijn goed- of afgekeurd voor het beleggingsuniversum van de aandelenfondsen. De informatie over alle ondernemingen, landen, instellingen en projecten in het ASN Beleggingsuniversum vindt u op asnbank.nl/beleggen.

Tien goedgekeurde ondernemingen

Brambles

- *Activiteiten*

Het Australische Brambles is gespecialiseerd in de productie en verkoop van pallets, containers en herbruikbare (plastic) kratten. Dit doet Brambles voornamelijk onder de twee merknamen: IFCO en CHEP. CHEP biedt verpakking en vervoer aan diverse industrieën. IFCO beheert herbruikbare plastic containers.

- *Bestuur*

Voorheen voldeed Brambles niet aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank door gebrekkig beleid op het gebied van bestuur. Inmiddels heeft het voldoende beleid voor corruptie, gedragsregels en ketenbeer. Dat is van belang omdat Brambles in veel risico- en hoogrisicolanden actief is. Er zijn geen misstanden bekend over het bedrijf.

- *Mensenrechten*

Brambles heeft voldoende beleid voor de meeste mensenrechten. Het verwijst naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het noemt kinderarbeid en gedwongen arbeid expliciet als onaanvaardbaar, zowel in de eigen onderneming als in de keten. Verschillende vestigingen voldoen aan OHSAS 18001, een standaard voor veilige, gezonde arbeidsomstandigheden. Het beleid voor vrijheid van vereniging is matig. Er zijn op dat gebied echter geen misstanden bekend.

- *Milieu*

Op het gebied van klimaat en biodiversiteit scoort het bedrijf voldoende. Het heeft doelen voor de uitstoot van broeikasgassen, die in 2015 zijn gerealiseerd. Toen zijn nieuwe doelen geformuleerd. Brambles maakt veel gebruik van hout voor de pallets. Brambles streeft naar een chain of custody-certificaat (PEFC) voor al zijn hout. Zo is het hout vanaf het bos tot in het eindproduct te volgen. In 2014 kwam 69% van het hout uit ontwikkelde landen.

Esprit Holding

- *Activiteiten*

Esprit Holding Ltd uit Hongkong ontwerpt en verkoopt kleding en schoenen. Onder de merknaam ESPRIT verkoopt het zijn producten in Europa, Azië en Noord-Amerika. Esprit verkoopt ook Red Earth-cosmetica en producten voor huid- en lichaamsverzorging. Ook is het actief met Salon Esprit in de regio Azië-Pacific.

- *Arbeids- en mensenrechten en ketenverantwoordelijkheid*

Esprit heeft zich aangesloten bij het Business Social Compliance Initiative (BSCI). Deze organisatie zet zich wereldwijd in om de arbeidsomstandigheden in de productieketen van haar leden te verbeteren. Hiervoor heeft BSCI gedragsregels opgesteld die gebaseerd zijn op richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), het VN Global Compact, OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN. Volgens Esprit gelden de BSCI-gedragsregels zowel voor leveranciers als de eigen werknemers. Hierdoor heeft Esprit voldoende beleid voor arbeids- en mensenrechten. Ook is Esprit aangesloten bij verschillende sectorinitiatieven. Het heeft het Bangladesh Accord on Fire and Buildings Safety ondertekend.

- *Milieu*

Het milieubeleid van Esprit is niet uitgebreid. Esprit wil zijn milieubelasting verminderen en rapporteert over zijn doelen en prestaties. De voornaamste milieurisico's van Esprit liggen echter in de keten van toeleveranciers, want daar vindt de productie plaats. Esprit verwacht van leveranciers dat zij het milieu zo weinig mogelijk schade toebrengen. Het verbiedt bijvoorbeeld illegale afvoer van afvalwater. Esprit heeft zich er ook toe verplicht dat er in 2020 geen schadelijke chemicaliën meer worden gebruikt bij de productie van kleding.

Smurfit Kappa

- *Activiteiten*

Smurfit Kappa Group plc produceert kartonnen verpakkingen en papier. Het Ierse bedrijf is actief in 32 landen in Europa en Noord- en Zuid-Amerika. Smurfit bezit 38 papierfabrieken, 231 verpakkingsfabrieken, 47 vezelrecyclingfabrieken, 32 andere fabrieken en 104.000 hectare bos in Latijns-Amerika. Smurfit noemt zich een 'geïntegreerde producent'. De verpakkingsbedrijven kopen hun grondstoffen grotendeels in bij Smurfits eigen papierfabrieken. De papierfabrieken gebruiken vezels en hout die Smurfit zelf heeft gerecycled en teruggewonnen,

of afkomstig zijn van eigen bosbouw of van inkoop bij derden.

- *Bestuur en ketenverantwoordelijkheid*

Smurfit Kappa heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Schending hiervan kan leiden tot disciplinaire maatregelen. Smurfit tolereert geen corruptie en omkoping, en legt duidelijk uit wat het hieronder verstaat. Er is een klokkenluidersregeling. Smurfit heeft richtlijnen waaraan (onder)leveranciers moeten voldoen: zij moeten mensenrechten respecteren en voldoen aan (inter)nationale milieueisen.

- *Arbeids- en mensenrechten*

Smurfit Kappa respecteert de VN Verklaring van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Principes en Rechten op Werk van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Ook heeft het procedures om veilige en gezonde arbeidsomstandigheden te garanderen en geeft opleidingen hierover.

- *Milieu*

Smurfit Kappa heeft milieubeleid. Eind 2013 had 92% van de papierfabrieken de milieucertificatie ISO-14001 en 22% een ISO-50001-certificatie voor het energiebeheersysteem. Smurfit heeft doelstellingen geformuleerd en rapporteert over de resultaten, de activiteiten en toekomstige activiteiten. Driekwart van de vezels die Smurfit gebruikt komen van gerecyclede bronnen. Slechts een kwart is afkomstig van nieuw hout. Het hout dat Smurfit gebruikt komt of van zijn eigen bos in Colombia en Venezuela (dit bos is FSC-gecertificeerd), of van leveranciers in Europa. De meeste papierfabrieken en bosactiviteiten hebben een chain of custody-certificaat (FSC of PEFC). Daardoor zijn het hout, papier en karton vanaf het bos tot in het eindproduct te volgen. In 2015 moeten alle gekochte en geproduceerde vezels op deze wijze gecertificeerd zijn.

Beter Bed

- *Activiteiten*

Beter Bed is actief in de detailhandel en verkoopt "slaapcomfort": matrassen, boxsprings, bedbodems, slaapkamermeubelen, bedtextiel en aanverwante artikelen. Het bedrijf heeft winkels in Nederland, België, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Spanje.

- *Ketenverantwoordelijkheid*

Het grootste risico loopt het bedrijf in de keten. Daar heeft het voorbeeldig beleid voor. Leveranciers moeten zich houden aan de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) voor vakbondsvrijheid, discriminatie, kinderarbeid en gedwongen arbeid. Het loon van de werknemers moet in hun levensbehoeften voorzien. Het ketenbeleid noemt ook dierenwelzijn. Beter Bed maakt

geen gebruik van dons van levende ganzen, en evenmin van ganzen die misbruikt zijn om foie gras te produceren.

- *Mensenrechten*

Beter Bed is niet actief in risicolanden en loopt daardoor geen risico op schending van mensenrechten. In 2012 heeft Beter Bed zich gecommitteerd aan het Global Compact van de VN. De tien uitgangspunten van het Global Compact zijn de basis voor het handelen van het bedrijf. Ze zijn verwoord in gedragscodes voor het eigen personeel en voor strategische leveranciers. Beter Bed ondersteunt en eerbiedigt de mensenrechten volgens de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

- *Milieu*

Beter Bed stimuleert milieubewust handelen. Het wil energie besparen en zijn CO₂-uitstoot, gereden kilometers en verpakkingsafval verminderen. Ook wil het minder milieubelastende stoffen gebruiken. In Nederland wil Beter Bed per 2015 al het verpakkingsmateriaal na levering mee terugnemen, scheiden en hergebruiken. Beter Bed wil in 2016 driekwart van het afval (laten) recycleren.

- *Interroll*

Het Zwitserse Interroll levert aandrijvingen, rollers, transportmodules en sorteersystemen, en modules voor pallet- en dozentransport. Het bedrijf concentreert zich op de kernproducten voor de interne logistiek. De activiteiten van Interroll voldoen aan de duurzaamheidscriteria van de ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die de ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of bij de toeleveranciers.

Opus

- *Activiteiten*

Opus Group AB (Zweden) ontwikkelt, produceert en verkoopt producten en diensten voor de auto-industrie, autokeuringsstations en reparatiewinkels. Bijvoorbeeld apparatuur om uitstoot en veiligheid te inspecteren. Ook keurt het auto's op veiligheid.

- *Mensen- en arbeidsrechten*

Opus heeft mensenrechtenbeleid volgens internationale standaarden. Daaronder zijn de Ruggie Richtlijnen, het Verdrag inzake de rechten van het kind van de VN en de verdragen van de VN over de uitbanning van kinderarbeid en vrouwendiscriminatie. Het zet zich in voor gezonde, veilige arbeidsvoorwaarden, gelijke behandeling en het betrekken van belanghebbenden. Het heeft goede relaties met de vakbonden.

- *Milieu*

Positief is dat Opus de impact van auto's op het milieu wil verminderen met behulp van zijn pro-

ducten. Deze meten immers de CO₂-uitstoot. Het bedrijf heeft zich uitgesproken over de emissiefraude bij Volkswagen. Het pleit voor een onafhankelijk meetsysteem en meting van de uitstoot van auto's op de weg. Het milieubeleid van Opel heeft als doel de milieubelasting te verminderen. Het bedrijf zet zich in voor duurzame energie, recycling en vermindering van het gebruik van natuurlijke materialen. En ook voor vermindering van de milieubelasting van transport en van het gebruik van gevaarlijke stoffen.

Advanced Drainage Systems

- *Activiteiten*

Het Amerikaanse Advanced Drainage Systems, Inc. (ADS) is een van de grootste producenten van HDPE-pijpen. Deze worden gebruikt bij waterbeheer, vooral voor afwaterings- en rioleringsystemen en afvalwatersystemen. ADS levert zijn pijpen aan verschillende industrieën. Het bedrijf heeft 55 nationale en internationale productievestigingen en 29 distributiecentra. ADS werd opgericht in 1966.

- *Maatschappelijk verantwoord ondernemen*

ADS produceert pijpen die geschikt zijn voor bedrijven die graag het LEED-certificaat (Leadership in Energy and Environmental Design) willen behalen. Dit is een keurmerk voor duurzaam bouwen. Daarmee draagt de onderneming bij aan verduurzaming van de samenleving.

Hiwin

- *Activiteiten*

Hiwin is een Taiwanese onderneming die kogelschroeven, industriële robots, elektrische motoren en ledlampen produceert. De ledlampen zorgen voor energie-efficiënte verlichting.

- *Maatschappelijk verantwoord ondernemen*

Hiwin heeft een OHSAS 18001-certificatie. Dat getuigt van voldoende beleid voor de arbeidsomstandigheden in de fabrieken in Taiwan. Daarnaast heeft het bedrijf een milieubeheersysteem dat doelen stelt, de voortgang monitort en hierover rapporteert.

Xinji Solar

- *Activiteiten*

Het Chinese Xinji Solar is wereldwijd actief in de verkoop van zonnepanelen. Het bedrijf levert verschillende onderdelen en typen zonnepanelen. De productie vindt plaats in China. Behalve producten levert het bedrijf diensten om zonnepanelen te installeren en te onderhouden. Xinji Solar is opgericht in 2013.

- *Maatschappelijk verantwoord ondernemen*

Dankzij zijn activiteiten in zonne-energieproducten helpt Xinji Solar duurzame energie te bevorderen.

Het bedrijf is niet betrokken bij misstanden. Xinji Solar heeft echter weinig beleid voor milieu, verantwoord bestuur en mensenrechten.

SMA Solar Technology

- *Activiteiten*

Het Duitse SMA Solar Technology AG ontwikkelt, produceert en verkoopt zonneceltechnologie. Het biedt ook innovatieve technologieën voor toekomstige stroomvoorzieningsstructuren. SMA Solar Technology is gespecialiseerd in omvormers. Deze zetten de output van zonnepanelen om in de juiste frequentie voor het normale elektriciteitsnet. Ook ontwikkelt het bedrijf onder meer monitorsystemen voor zonne-energiecentrales.

- *Bestuur en mensenrechten*

SMA Solar Technology AG heeft gedragsregels vastgelegd in een gedragscode. Ook onderschrijft het de gedragscode van de sectorvereniging op het gebied van inkoop en logistiek, het Bundesverband Materialwirtschaft, Einkauf und Logistik (BME). In 2011 ondertekende SMA Solar het VN Global Compact en sindsdien rapporteert het daaraan. Daarmee laat SMA Solar zien dat het zich houdt aan de tien uitgangspunten van de VN, waaronder inzet tegen corruptie, afpersing, omkoping, kinderarbeid en gedwongen arbeid, en voor gelijke behandeling en vakbondsvrijheid, en respecteren van mensenrechten. SMA heeft een gezondheidsprogramma om zijn arbeidsomstandigheden te verbeteren.

SMA Solar heeft ketenbeleid om mensenrechtenschendingen en schendingen van de vier fundamentele uitgangspunten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) te voorkomen.

- *Milieu*

SMA Solar heeft milieubeleid. Een van de uitgangspunten van het Global Compact is dat bedrijven actief moeten werken aan voorkoming van milieuproblemen. Verder moeten ze verantwoordelijkheid voor het milieu bevorderen en de ontwikkeling van milieuvriendelijke technologieën aanmoedigen. De fabriek van SMA Solar in Niestetal (Duitsland) heeft de certificaties DIN EN ISO 14001 (milieu). Ook is de fabriek CO₂-neutraal. Ook andere locaties van het bedrijf zijn ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf heeft een uitgebreid milieubeheersysteem.

Tien afgekeurde bedrijven

Ballard Power Systems

- *Activiteiten*

Ballard Power Systems Inc. ontwerpt, ontwikkelt, produceert en verkoopt PEM-brandstofcellen (proton exchange membrane) in de Verenigde Staten, Canada, het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

- *Reden van afkeuring*

Ballard Power Systems heeft recent Protonex overgenomen. Dit bedrijf produceert en verkoopt producten specifiek voor militaire toepassing. Al deze producten staan als wapen in de EU Common Military List. Het gaat om brandstofcellen die speciaal zijn ontwikkeld voor onderdelen van het Amerikaanse leger (US Army, Air Force, Marine Corps, US Navy en United States Special Operations) Ook gaat het om producten voor energiebeheer voor strategische toepassing in zeer extreme omstandigheden, zoals in Irak en Afghanistan. Dit is in strijd met het wapencriterium van de ASN Bank en reden om het bedrijf uit te sluiten.

Panasonic

- *Activiteiten*

Panasonic Corporation is een Japans bedrijf dat elektronische producten maakt, zoals huishoudelijke apparaten, producten voor telecommunicatie, audio en video, computerrandapparatuur, industriële apparatuur en elektronische onderdelen.

- *Reden tot afkeuring*

Panasonic maakt draagbare computers voor in het veld: "toughbooks". Deze worden gebruikt door het leger. Met de toughbooks kan een leger bijvoorbeeld ter plaatse missies en bombardementen plannen. Omdat de toughbooks dus gekwalificeerd kunnen worden als wapens, hebben wij Panasonic afgekeurd en verwijderd uit het universum.

Stora Enso

- *Activiteiten*

Het Scandinavische bedrijf Stora Enso Oyj produceert papier, verpakkingen en andere producten van hout en pulp, zoals fijnpapier en verpakkingskarton. Stora Enso is actief in meer dan 40 landen over de hele wereld. Het bezit en beheert bossen in onder andere China, Rusland, Brazilië, Uruguay, Laos, Litouwen en Estland.

- *Reden tot afkeuring*

Na heronderzoek is gebleken dat Stora Enso niet meer voldoet aan de duurzaamheidscriteria van de ASN Bank. Stora Enso doet onderzoek naar verschillende methodes om de productie van plantages te verhogen. Een daarvan is het toepassen van genetische modificatie (GMO) op eucalyptusbomen. De ASN Bank belegt niet in bedrijven die genetische modificatie toepassen. We kunnen alleen een uitzondering maken voor GMO voor medisch-farmaceutische doeleinden, en dan alleen onder strikte voorwaarden. Omdat het toepassen van GMO op de eucalyptusbomen door Stora Enso nog in de testfase is, zijn we hierover in 2015 met het bedrijf in gesprek gegaan. Stora Enso is echter niet bereid om de GMO stop te zetten. In december 2015

hebben wij Stora Enso daarom afgekeurd en verwijderd uit het beleggingsuniversum.

Teradata

- *Activiteiten*

Teradata is een Amerikaans bedrijf dat it-oplossingen biedt aan bedrijven en overheden. Het heeft klanten in onder meer de financiële dienstverlening, retail, horeca en defensie. Het bedrijf levert onder andere software en hardware, en adviseert bedrijven hoe zij deze in hun organisatie kunnen gebruiken. Het bedrijf is opgericht in 1979.

- *Reden van afkeuring*

Teradata is onder andere betrokken bij militaire activiteiten van de US Air Force. De software van Teradata geeft USAF de mogelijkheid onderdelen wereldwijd te volgen, zodat de verantwoordelijke personen weten welk materieel beschikbaar is om in te zetten. Zo kunnen zij snelle, betrouwbare besluiten nemen. Deze activiteiten vallen onder artikel 21 van de Common Military List van de EU, wat betekent dat het om wapens gaat. De ASN Bank belegt niet in wapens.

Autogrill

- *Activiteiten*

Autogrill SpA is een Italiaanse producent en leverancier van voedingsmiddelen, dranken en retail-diensten voor reizigers. De meeste verkooppunten bevinden zich aan de belangrijkste snelwegen en op treinstations en vliegvelden. Zo is Autogrill onder andere eigenaar van de AC Restaurants. De groep ontplooit wereldwijd activiteiten in 37 landen.

- *Reden van afkeuring*

Autogrill heeft onvoldoende beleid om dierenwelzijn te garanderen. Omdat de ASN Bank haar dierenwelzijnsbeleid heeft aangescherpt, is het gebrek aan beleid aanleiding om het bedrijf af te keuren.

Gategroup

- *Activiteiten*

Gategroup Holding AG is een Zwitsers bedrijf dat via zijn dochterondernemingen een breed scala aan diensten voor luchtvaartmaatschappijen biedt. Het bedrijf is gespecialiseerd in catering en horeca, bevoorrading en logistiek, en onboard-oplossingen voor bedrijven die reizigers bedienen. Tot de klanten van Gategroup klanten behoren luchtvaartmaatschappijen, spoorwegen en hotels over de hele wereld.

- *Reden van afkeuring*

Gategroup heeft geen beleid voor verschillende onderdelen. Zo ontbreekt ketenbeleid en beleid voor kinderarbeid, dwangarbeid en vrijheid van vereniging. Het milieubeleid en non-discriminatie-

beleid zijn matig. Het gebrek aan beleid was reden Gategroup uit het universum en de portefeuille van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds te verwijderen.

Ahlstrom

- *Activiteiten*

De Finse onderneming Ahlstrom OYJ ontwikkelt en produceert high performance-papier en composietmateriaal van vezel voor industriële toepassingen. De materialen van Ahlstrom worden in veel verschillende alledaagse producten gebruikt, zoals filters, poetsdoekjes, vloermateriaal en tape. Het bedrijf heeft 39 productievevestigingen in veertien landen.

- *Reden van afkeuring*

Ahlstrom heeft op vrijwel alle punten voldoende beleid, behalve voor dierproeven. Het laat echter wel producten, bijvoorbeeld waxstrips, testen op dieren. Dat gebeurt door een externe partner. Wij hierover met Ahlstrom in gesprek gegaan. Ahlstrom is helaas niet bereid om dierproevenbeleid op te nemen. Daarom hebben we Ahlstrom verwijderd uit het beleggingsuniversum.

Clean Harbors

- *Activiteiten*

Het Amerikaanse Clean Harbors Inc. levert een breed scala aan milieudiensten, waaronder de verwerking van schadelijk afval. Het bedrijf is met circa 13.000 medewerkers actief in de Verenigde Staten, Canada, Mexico en Brazilië en heeft fabrieken in Puerto Rico.

- *Reden van afkeuren*

Clean Harbors levert belangrijke diensten aan de sector fossiele brandstoffen. Zo ruimt het afvalwater op in de teerzanden in Canada. Het is ook betrokken bij het drillen naar olie, schoonmaak en onderhoud van het benodigde gereedschap en olietransport. Clean Harbors is dus actief in alle fases van het proces en levert daarvoor noodzakelijke diensten. Daarom is het verwijderd uit het ASN Beleggingsuniversum en de portefeuille van het ASN Milieu & Waterfonds.

Ovivo

- *Activiteiten*

Ovivo is een Canadees bedrijf. Tot december 2014 was het bekend als GLV, maar de naam werd gewijzigd na de verkoop van twee divisies. Daarmee veranderden ook de activiteiten: Ovivo is nu gespecialiseerd in levering van producten en oplossingen voor de behandeling van water, afvalwater en ultra-puur water. Ovivo is actief in drie segmenten, namelijk energie, gemeente en elektronica.

- *Reden van afkeuring*

Ovivo levert specifieke, essentiële producten en diensten aan de sector kernenergie. Het stelt dat kernenergie onmisbaar is om aan de energiebehoefte te voldoen. Dat is volgens Ovivo niet mogelijk zonder het gebruik van enorme hoeveelheden water bij de productie. Ovivo kan het watergebruik beheren in elke fase van de productie van kernenergie. Daarom hebben wij Ovivo verwijderd uit het universum.

Spirax-Sarco Engineering

- *Activiteiten*

Spirax-Sarco Engineering is een Brits bedrijf met meer dan 4.500 werknemers. Het verschaft informatie, diensten en producten om stoom en andere industriële vloeistoffen te beheersen, zoals peristaltische pompen. Het bedrijf is wereldwijd actief.

- *Reden van afkeuring*

Spirax-Sarco Engineering maakt producten voor sectoren die de ASN Bank uitsluit: niet alleen de militaire sector, maar ook de sectoren mijnbouw en fossiele brandstoffen. Omdat dit meer dan 5% van de totale omzet uitmaakt, keuren we het bedrijf aan het eind van het jaar af.

Bijlage 2 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders

Verschillende teams zijn verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen. Hieronder zijn de leden van deze teams, hun functie, verantwoordelijkheden en ervaring vermeld.

ASN Beleggen

ASN Beleggen is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en marketing van beleggingsproducten van de ASN Bank. Dit team draagt tevens zorg voor de uitvoering van wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de klanten en producten, en voor het beleggingsbeleid en beheer van de fondsen. Verder vertegenwoordigt ASN Beleggen de ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen op bijeenkomsten voor intermediairs en geïnteresseerden in deze fondsen.

- **Fabrice Albronda**
Distributiemanager
20 jaar ervaring
- **Marcel Blom**
Senior manager beleggingsfondsen
25 jaar ervaring
- **Martijn Huijnen**
Senior product ontwikkelaar
9 jaar ervaring
- **José de Jong**
Secretaris ASN Beleggingsfondsen
25 jaar ervaring
- **Stephan Langen**
senior manager beleggingsfondsen
23 jaar ervaring
- **Dorine Putman-Devillee**
Manager institutionele relaties
33 jaar ervaring
- **Bas Smelt**
Marketing- en communicatiespecialist
9 jaar ervaring
- **Susanne van de Wateringen**
Senior manager beleggingsfondsen
17 jaar ervaring

ASN Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek

ASN Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek is verantwoordelijk voor de formulering en de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid van de ASN Bank. Het team formuleert het duurzaamheidsbeleid, doet onderzoek naar landen, projecten en ondernemingen waarin de ASN Bank en de ASN Beleggingsfondsen zouden kunnen beleggen of die ze zouden kunnen financieren, en voert het stembeleid en de dialoog met ondernemingen (engagement) uit.

- **Piet Sprengers**
Hoofd afdeling Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
30 jaar ervaring
- **Mariëtta Smid**
Senior adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
20 jaar ervaring
- **Hansje van der Zwaan-Plagman**
Senior adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
13 jaar ervaring
- **Jeroen Loots**
Senior adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
20 jaar ervaring
- **Charlotte Scheltus**
Adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
6 jaar ervaring
- **Irene de Jong**
Adviseur Duurzaamheidsbeleid & -Onderzoek
5 jaar ervaring
- **Jonna Tjapkes**
Duurzaamheidsanalist
2 jaar ervaring

Beheerteams

De volgende teams voeren het dagelijkse vermogensbeheer van de ASN Beleggingsfondsen uit. ACTIAM verzorgt het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds en ASN Duurzaam Mixfonds. Impax Asset Management verzorgt het vermogensbeheer van het ASN Milieu & Waterfonds. Kempen Capital Management verzorgt het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

ACTIAM N.V.

Aandelenteam

- **Bram Ragetlie, Senior Portefeuillemanager**
21 jaar ervaring in het beheer van aandelenportefeuilles met wereldwijde spreiding, gespecialiseerd in kwantitatieve analyse.
- **Hans Slomp - Senior Portefeuillemanager**
30 jaar ervaring in het beheer van aandelenportefeuilles met wereldwijde spreiding, gespecialiseerd in fundamentele analyse.

Team vastrentende waarden (Fixed Income)

Interest Rate Team

- **Johan Idema - co-hoofd vastrentende waarden, hoofd interest rate-team**
17 jaar ervaring in alle categorieën vastrentende waarden met een investment grade-rating
- **Pim Burggraave - senior portefeuillemanager**
21 jaar ervaring in rates, inclusief rates derivatives
- **Carl Haarnack - senior portefeuillemanager**
26 jaar brede ervaring in vastrentende waarden
- **Mehdi Abdi - portefeuillemanager**
9 jaar ervaring in rates & credits
- **Remco van Amelsfoort - portefeuillemanager**
6 jaar ervaring in quantitative economics

Credit Team

- **Mark van der Berg - senior portefeuillemanager**
5 jaar ervaring, Risicobeheer en structured credit
- **Bas Kragten - senior portefeuillemanager**
21 jaar ervaring, asset backed securities
- **Ad Kroot - co-hoofd vastrentende waarden, hoofd creditteam**
10 jaar ervaring, financials en telecom
- **Foppe-jan van der Meij - senior portefeuillemanager**
15 jaar ervaring, non-financials, utilities, auto, asset backed securities
- **Misja Perquin - senior portefeuillemanager**
14 jaar ervaring, structured products
- **Ruben Smit - senior portefeuillemanager**
20 jaar ervaring, financials
- **Bart aan den Toorn - senior portefeuillemanager**
16 jaar ervaring in alle categorieën vastrentende waarden met een investment grade-rating

- **Navied Sawari- junior portefeuillemanager credit**
3 jaar ervaring, corporate credit
- **Eve Yang - senior portefeuillemanager**
8 jaar ervaring, high yield credit

Impax Asset Management

Managers van het fonds

- **Bruce Jenkyn-Jones – hoofd Listed Equities, managing director**
Beheert samen met Jon Forster de Environmental Specialists Strategy, waaronder het ASN Milieu & Waterfonds valt
24 jaar ervaring
- **Jon Forster – senior portfolio manager, director**
Beheert samen met Bruce Jenkyn-Jones de Environmental Specialists Strategy, waaronder het ASN Milieu & Waterfonds valt 21 jaar ervaring

Investment Team

- **Ian Simm – chief executive**
25 jaar ervaring
- **Justin Winter – senior research analyst, associate director**
Kernexpertise: water en vervuiling
13 jaar ervaring
- **Hubert Aarts – senior portfolio manager, managing director**
Kernexpertise: basisindustrie en macro-economie
25 jaar ervaring
- **Simon Higgo – head of Investment Risk, managing director**
Kernexpertise: risicomanagement
24 jaar ervaring
- **Lisa Beauvilain – head of Sustainability & ESG, director**
Kernexpertise: maatschappelijk verantwoord ondernemen, beleid en wet- en regelgeving
16 jaar ervaring
- **Michael Landymore – senior portfolio manager, director**
Kernexpertise: duurzame voedings- en landbouw-industrie
36 jaar ervaring
- **David Li – senior portfolio manager, director**
Kernexpertise: regio Azië-Pacific
19 jaar ervaring

- **Kirsteen Morrison – senior portfolio manager, director**
Kernexpertise: regio Azië-Pacific
28 jaar ervaring
- **David Winborne – senior portfolio manager, director**
Kernexpertise: sectoren industrie en technologie
14 jaar ervaring
- **Dean Palin – head of trading, director**
Kernexpertise: aandelenhandel
22 jaar ervaring
- **Oscar Yang – research analyst & portfolio manager, associate director**
Kernexpertise: regio Azië-Pacific
8 jaar ervaring
- **Agne Rackauskaite – research analyst, associate**
Kernexpertise: voedings- en landbouwindustrie
4 jaar ervaring
- **Sid Jha - research analyst, associate**
Kernexpertise: water en hernieuwbare energie
8 jaar ervaring
- **Fotis Chatzimichalakis – research analyst**
Kernexpertise: ontwikkeling van het beleggings-universum
1 jaar ervaring

Kempen Capital Management

Het Europese smallcapteam van Kempen Capital Management dat verantwoordelijk is voor het beheer van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, is werkzaam vanuit Edinburgh. Dit team richt zich uitsluitend op het beheer van Europese smallcap- en midcapaandelen. Het beheert drie verschillende strategieën met één beleggingsfilosofie en één beleggingsproces. Het team, onder leiding van Rory Hammerson, bestaat uit acht beleggingspecialisten. De rol van portefeuillebeheerder en die van analist zijn gecombineerd. Dit leidt ertoe dat alle teamleden nauw met elkaar samenwerken, aan de hand van duidelijk afgebakende verantwoordelijkheden. Bovendien vergroot deze dubbelrol de verantwoordelijkheid van de analist voor het beleggingsresultaat van het fonds. Elke analist is verantwoordelijk voor meerdere landen.

Managers van het fonds

- **Tommy Bryson – Co-lead portefeuillemanager en analist**
Kernexpertise: Scandinavische landen
15 jaar ervaring
- **Ewan Millar - Co-lead portefeuillemanager en analist**
Kernexpertise: Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk
10 jaar ervaring

Investment Team

- **Kathleen Dewandeleer - portefeuillemanager en ESG analist**
Kernexpertise: long term governance
25 jaar ervaring
- **Erwin Dut - portefeuillemanager en analist**
Kernexpertise: Benelux
19 jaar ervaring
- **Michael Gray - back-up analist voor de Benelux en analist quant**
Kernexpertise: Italië
4 jaar ervaring
- **Rory Hammerson - hoofd van het team, portefeuillemanager en analist**
Kernexpertise: Frankrijk, Portugal en Spanje
22 jaar ervaring
- **Karen McGrath - hoofd van het team duurzaamheid (SRI)**
Kernexpertise: lid van de Kempen ESG Council en verantwoordelijk voor proxy votings
19 jaar ervaring
- **Mark McCullough - portefeuillemanager en analist**
Kernexpertise: Verenigd Koninkrijk en Ierland
15 jaar ervaring
- **Martin Stockner - portefeuilleanalist**
Kernexpertise: Zwitserland
3 jaar ervaring

Bijlage 3 Adresgegevens en personalia

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag
Telefoon 070 – 356 93 33
Handelsregister KvK Den Haag nr. 27143242

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Diane Griffioen
en ASN Bank N.V., vertegenwoordigd door:
Ewoud Goudswaard
Jeroen Jansen

AIF-beheerder (per 22 juli 2014)

ACTIAM N.V.
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht
Postbus 8444
3503 TK Utrecht

Raad van commissarissen

Cateautje Hijmans van den Bergh (voorzitter)
Kees Koedijk (vicevoorzitter)
Lodi Hennink
Mijntje Lückerath-Rovers
Nico Roozen
Roland van Geest (tot 25 april 2015)

Juridisch eigenaar van de vermogensbestanddelen

Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht

Bewaarder (per 22 juli 2014)

KAS Trust & Depositary Services B.V.
Nieuwezijds Voorburgwal 225
1012 RL Amsterdam

Accountant

KPMG Accountants N.V.
Rijnzathe 14
3454 PV De Meern

Vermogensbeheerders

ACTIAM N.V.
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht

Impax Asset Management Ltd
Norfolk House
31 St James's Square
London SW1Y 4JR United Kingdom

Kempen Capital Management (UK) Ltd.
41 Melville Street
Edinburgh EH3 7JF
Verenigd Koninkrijk

Raad van commissarissen

• **Cateautje Hijmans van den Bergh**

Benoemd in 2009, herbenoemd in 2013 tot 2017.

Cateautje Hijmans van den Bergh (1961) is werkzaam als zelfstandig bestuursadviseur en interim-manager in de financiële sector. Na haar doctoraal examen klassieke talen aan de

Rijksuniversiteit Leiden trad zij in dienst bij Bank Mees & Hope (later MeesPierson), waar zij circa tien jaar werkzaam was in diverse functies op het gebied van financieringen van grote corporates en projectfinancieringen in binnen- en buitenland.

In 1997 trad zij in dienst bij Boer & Croon, waar zij tot begin 2014 als partner werkzaam was. Vanwege haar affiniteit met en achtergrond in de financiële wereld werkte zij daar vooral voor klanten in de financiële dienstverlening. Zij was verantwoordelijk voor trajecten op het gebied van strategieontwikkeling, (re)organisaties en vraagstukken op het gebied van sturing en structuur, in het bijzonder in de pensioen- en beleggingswereld. Cateautje Hijmans van den Bergh probeert haar culturele, maatschappelijke en zakelijke interesses te combineren in toezichtfuncties. Zij is lid van de raad van toezicht van Universiteit Leiden. Ook is zij lid van de raad van advies van Stichting Internationale Spinozaprijs. In haar vrije tijd houdt zij zich bezig met moderne ceramiek en muziek.

Tevens is zij voorzitter van de raad van toezicht van het ASN Groenprojectenfonds.

• **Kees Koedijk**

herbenoemd in 2015 tot 2019.

Kees Koedijk (1960) is hoogleraar Financieel Management aan de Universiteit van Tilburg en decaan van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen. Hij is expert op het gebied van de financiële eco-

nomie en financiële markten. Zijn onderzoek richt zich onder andere op macro- en internationale financieringen, portefeuillebeheer en maatschappelijk verantwoord beleggen, en risicobeheer en emotie. Behalve als bestuurder van de faculteit is hij op meerdere gebieden actief, waaronder duurzaamheid.

Kees Koedijk studeerde economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daar promoveerde hij in 1989 op een empirische studie naar wisselkoersen. Daarna was hij onder meer hoogleraar Finance aan de Universiteit Maastricht, directeur van LIFE (Limburg Institute of Financial Economics), vicedecaan van de faculteit Bedrijfskunde van de Rotterdam School of Management, hoogleraar Financial Management aan de Erasmus Universiteit en bijzonder hoogleraar voor de Fortis

Chair in Sustainable Finance. Tevens doceert hij op diverse buitenlandse universiteiten en is redacteur van wetenschappelijke bladen op het gebied van financiën. Kees Koedijk bekleedde diverse nevenfuncties. Zo was hij lid van de Raad van Economisch Adviseurs Tweede Kamer en nationale penningmeester van het CDA. Momenteel is hij lid van het Monitoring Committee Code Banken. Tevens is hij lid van de raad van toezicht van het ASN Groenprojectenfonds.

• **Mijntje Lückérath-Rovers**

Herbenoemd in 2013, lopende (laatste) termijn tot 2017.

Mijntje Lückérath-Rovers (1968) is hoogleraar corporate governance aan Tilburg University/TIAS.

Hiervoor was zij van 2001 tot 2012 verbonden aan de masteropleiding Financieel Recht van de Erasmus Universiteit; van 2010 tot 2103 was zij hoogleraar Corporate Governance aan Nyenrode Business Universiteit. Aan de Erasmus Universiteit studeerde zij in 1994 af in de financiële bedrijfs-economie. Daarna begon zij haar loopbaan in 1994 bij Rabobank International te Utrecht, waar zij onder meer werkzaam was als vicepresident Project Finance. Een van haar hoofdtaken was financiering van duurzame energie.

Nadat zij in 2001 was teruggekeerd bij de Erasmus Universiteit als universitair (hoofd)docent, promoveerde zij in 2007 op een proefschrift over operationele leases (een vorm van off-balancefinanciering). Zij geeft onderwijs en verricht onderzoek op het gebied van goed ondernemingsbestuur, in het bijzonder de rol en samenstelling van de raad van commissarissen. Ze is ook commissaris of toezichthouder bij onder meer Achmea, NRC Media, de Betaalvereniging Nederland en KNGF Geleidehonden. Tevens is zij lid van de raad van toezicht van het ASN Groenprojectenfonds.

• **Nico Roozen**

Benoemd in 2012, lopende termijn tot 2016.

Nico Roozen (1953) is sinds 1987 directeur van Solidaridad. Solidaridad heeft zich ontwikkeld tot een innovator in fair trade en maatschappelijk verantwoord onder-

nemen. Sinds 2011 is Nico Roozen executive director van Solidaridad Network, een internationale organisatie die zich inzet voor de realisatie van een eerlijke, duurzame keten van producent tot consument. Solidaridad Network beschikt over een breed netwerk van producentenorganisaties en maatschappelijke organisaties in 42 landen in de Derde Wereld.

Nico Roozen is daarnaast voorzitter van de raad van commissarissen van Kuyichi B.V., lid van het bestuur

van UTZ Certified, van de adviesraad van Social Accountability International (SAI), van de taskforce Biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen en van het Business Social Compliance Initiative (BSCI). Tevens is hij lid van de raad van toezicht van het het ASN Groenprojectenfonds.

• **Lodi Hennink**

Benoemd in 2015, lopende termijn tot 2019.

Lodi Hennink (1957) is sinds 2007 algemeen directeur van de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV). Deze organisatie behartigt de belangen van de zorg in het algemeen,

en die van huisartsen in het bijzonder. Hij heeft de leiding over het bureau van deze vereniging en onderhoudt intensieve externe contacten in het kader van belangenbehartiging. Daarnaast is Lodi Hennink lid van de raad van advies van Tactus Verslavingszorg. Lodi Hennink studeerde bedrijfseconomie met de fiscale afstudeervariant aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Parallel studeerde hij rechten in de privaatrechtelijke en bedrijfsjuridische afstudeerrichtingen. Hij startte zijn loopbaan in de farmaceutische divisie van Gist-Brocades. Daar was hij verantwoordelijk voor de marketing van diverse geneesmiddelen. In 1989 maakte hij de overstap naar de Robeco Groep, waar hij international marketingmanager werd voor de beleggingsproducten van deze vermogensbeheerder, vooral voor de Duitstalige gebieden.

Na een uitstap in een managementpositie van twee jaar bij de organisatie van Randstad ging hij in 1995 terug naar de financiële wereld. Bij Interpolis, waar hij meer dan tien jaar werkzaam was, vervulde hij diverse management- en staffuncties in verschillende onderdelen van de organisatie, waaronder die van toekomstvoorzieningen (levensverzekeringen) en sociale zekerheid. Nadat Interpolis fuseerde met Achmea was hij business development-manager in de holding. Tevens is hij lid van de raad van toezicht van het het ASN Groenprojectenfonds.

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

• **Bas-Jan Blom**

Bas-Jan Blom is sinds 2007 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk de verkoop, marketing en productontwikkeling van de ASN Beleggingsfondsen. Daarnaast is hij eindverantwoordelijke van de afdeling

Beleggen. Tevens was hij directeur van de ASN Groenbank, die is opgeheven per 31 december 2013. Hij is sinds 2012 directeur van Energiefonds Overijssel. Voorheen heeft hij acht jaar bij Schretlen & Co gewerkt, waar hij verschillende managementfuncties vervulde op het gebied van financiële planning, relatiemanagement en beleggingsadvies. Daarvoor was hij vijftien jaar werkzaam bij ABN AMRO.

• **Diane Griffioen**

Diane Griffioen is sinds oktober 2012 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen en de aanstelling van de AIF-beheerder. Sinds haar afstuderen in 1997 heeft

Diane verschillende functies in de beleggingssector vervuld. Zij was directeur Triodos Investment Management, hoofd Vermogensbeheer bij ING Private Banking en aandelenanalist bij Kempen & Co. Diane is in 1997 afgestudeerd als econoom aan de Universiteit van Amsterdam, en behaalde in 2001 haar CFA-titel (Chartered Financial Analyst). Diane Griffioen is bestuurslid van het Nederlands Migratie Instituut en extern lid van de Beleggings Advies Commissie van zorgverzekeraar Menzis. Ook is zij extern lid van de auditcommissie van Stichting Pensioenfonds voor Huisartsen.

Naast bovengenoemde personen heeft ASN Bank N.V. zitting in de directie van ABB. Deze vennootschap wordt vertegenwoordigd door:

• **Ewoud Goudswaard**

Ewoud Goudswaard (1958) is sinds 2001 algemeen directeur van de ASN Bank. Tevens is hij lid van de raad van commissarissen van Triple Jump B.V., de projectadviseur van het ASN-Novib Microkredietfonds. Ewoud Goudswaard begon zijn

carrière bij de NMB Bank, later ING Bank, in het kredietrisicomanagement voor (grote) zakelijke relaties. Vanaf 1989 bekleedde hij directiefuncties in Haarlemmermeer, Amsterdam en Rotterdam; vanaf 1997 was hij voorzitter van de directie van het district Midden-Holland. Ewoud Goudswaard heeft diverse nevenfuncties: hij is lid van de raad van advies van de Club van Rome Nederland en van de raad van advies van Plan Nederland, en penningmeester van de Museumvereniging en stichting Museumkaart.

• **Jeroen Jansen**

Jeroen Jansen (1962) is sinds 2005 directeur van de ASN Bank, met marketing, communicatie, public relations, vermogensbeheer, duurzaamheidsbeleid en -onderzoek als voornaamste aandachtsgebieden.

Jeroen Jansen begon zijn bankcarrière bij Triodos Bank. In 1995 ging hij naar de Hollandse Koopmansbank (nu ACTIAM). Daar ontwikkelde hij vermogensbeheerdiensten en duurzaamheidsresearch voor institutionele beleggers, maatschappelijke instellingen en de ASN Bank. In 2000 trad hij aan als manager Maatschappelijke Strategie bij Concern Communicatie SNS REAAL. Tevens maakte hij deel uit van de staf van de ASN Bank, ter ondersteuning van de toenmalige directie. In 2001 werd hij adjunct-directeur van de ASN Bank. Jeroen Jansen is onder meer penningmeester van Stichting Avondster en zit in de programmaraad van MVO Nederland.

Bijlage 4 Begrippen

Aandeel	Via aandelen koopt een belegger of een beleggingsfonds als het ware een deel van een bedrijf. Een aandeel is het bewijs van deelneming in het eigen vermogen van een onderneming. Dit is risicodragend vermogen. De prijs van het aandeel, de koers, komt tot stand door vraag en aanbod op de effectenbeurs. Veel bedrijven keren hun aandeelhouders een of tweemaal per jaar dividend uit. Het rendement van aandelen bestaat uit koersveranderingen en dividend.
AIFMD	AIFMD is de afkorting van Alternative Investment Managers Directive, in het Nederlands 'EU Richtlijn 2011/61/EU voor beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen'. AIFMD wordt ook wel AIFM-richtlijn genoemd. Deze richtlijn is verwerkt in de Wet op het financieel toezicht (Wft) en is op 22 juli 2015 volledig van kracht geworden. AIFMD vergroot de transparantie tegenover beleggers en toezichhouders en versterkt de financiële stabiliteit. Het uiteindelijke doel hiervan is de bescherming van beleggers.
Assetallocatie	De verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen, obligaties, vastgoed of liquiditeiten. De strategische assetallocatie is de portefeuilleverdeling in normale omstandigheden op de financiële markten. De tactische assetallocatie is de verdeling aangepast aan actuele marktomstandigheden.
Beleggingsfonds	In een beleggingsfonds brengen meerdere beleggers geld bijeen. De professionele vermogensbeheerder belegt dit geld op basis van het beleggingsbeleid van het fonds. Er zijn vele soorten beleggingsfondsen, bijvoorbeeld aandelenfondsen die wereldwijd beleggen, in bepaalde regio's of sectoren, of in ondernemingen van een bepaalde omvang. Daarnaast bestaan er onder meer obligatie-, liquiditeiten- en vastgoedfondsen of een combinatie daarvan.
Benchmark	Een hulpmiddel of maatstaf om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. Benchmarks worden door financiële instellingen onderhouden.
Beurskoers	De beurskoers is de prijs van een effect en komt op de beurs tot stand door vraag en aanbod. De beurskoers kan van dag tot dag of van moment tot moment variëren.
Derivaten	Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten die hun waarde ontleen aan de waarde van een ander goed of financieel instrument, zoals aandelen. Dit andere goed wordt de onderliggende waarde genoemd. Soorten derivaten zijn bijvoorbeeld opties en futures. Financiële derivaten worden gebruikt om te speculeren, maar ook om risico's te verkleinen.
Dividend	Ondernemingen die winst maken, kunnen deze herinvesteren in de onderneming, of uitbetalen aan de aandeelhouders. Deze uitbetaling van de winst aan aandeelhouders heet dividend. Ook een beleggingsfonds kan dividend ontvangen van de ondernemingen waarin het belegt, en dit op zijn beurt uitkeren aan de participanten in (of: aandeelhouders van) het beleggingsfonds. Ook een beleggingsfonds kan dus dividend uitkeren.
Duration	De <i>duration</i> is de gemiddelde renteperiode van een obligatie, rekening houdend met de resterende looptijd en aflossingen. De duration geeft aan hoe gevoelig een obligatie of obligatieportefeuille is voor wijzigingen in de rente.
Intrinsieke waarde	De waarde van alle bezittingen in het beleggingsfonds op een bepaald moment. Aangezien de koersvorming van beursgenoteerde fondsen door vraag en aanbod tot stand komt, kan de aan- en verkoopkoers afwijken van de intrinsieke waarde.
kredietrating	De kredietrating is een oordeel over de kredietwaardigheid van de uitgever van een obligatie of lening. Zo'n oordeel is afkomstig van een gespecialiseerd ratingbureau, zoals Moody's en Standard & Poor's (S&P). Zij beoordelen de kans dat de uitgever de verplichtingen uit hoofde van de obligatie zonder problemen kan voldoen. De kredietratings van bijvoorbeeld S&P lopen uiteen van AAA (hoge kredietwaardigheid) tot D (zeer lage kredietwaardigheid, faillissement).

Marktkapitalisatie	<p>De marktkapitalisatie van een onderneming is haar totale beurswaarde (aantal uitstaande aandelen vermenigvuldigd met de beurskoers). Vaak worden de volgende grenzen gehanteerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>large caps</i>: bedrijven met een marktkapitalisatie van meer dan € 10 miljard, • <i>midcaps</i>: marktkapitalisatie van € 2 miljard tot € 10 miljard, • <i>small caps</i>: marktkapitalisatie van minder dan € 2 miljard.
Modified duration	<p>De <i>modified duration</i> is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties. Hiermee kan redelijk exact berekend worden wat de effecten zijn van een verandering in de marktrente, en daarmee van het rendement van de lening. Bij een modified duration van bijvoorbeeld 3 geldt bij benadering dat de koers 3% stijgt als de rente 1% daalt, en vice versa.</p>
Obligatie	<p>Obligaties zijn schuldbewijzen van (semi)overheidsinstellingen of ondernemingen. De belegger in een obligatie ontvangt jaarlijks een, vaak van tevoren bepaalde, rente op zijn obligatie. Er is handel in obligaties via de beurs, waardoor koersvorming optreedt. Het rendement bestaat uit koersverandering en couponrente. Obligaties zijn de belangrijkste vorm van vastrentende waarden.</p>
Prospectus	<p>Een prospectus is een wettelijk vereist document, juridisch van aard, dat verplicht gepubliceerd moet worden bij een emissie (uitgifte) van financiële producten (aandelen, obligaties, beleggingsfondsen etc.). In het prospectus staan de voorwaarden van de emissie vermeld, evenals de financiële en niet-financiële informatie van de uitgevende instelling.</p>
Risico-rendementsverhouding	<p>De verhouding tussen risico en rendement van een belegging. In het algemeen geldt: hoe lager het risico, des te lager het verwachte rendement. En andersom: hoe hoger het risico, des te groter de kans op een hoog rendement op langere termijn.</p>
Spread	<p>Het verschil tussen twee prijzen, waarvan de belegger kan profiteren. Bijvoorbeeld het verschil in de renteopslag op staatsobligaties van landen met een hoog risico en die op staatsobligaties van landen met een gering risico. De spread in Europa duidt meestal op het verschil in renteopslag tussen Duitsland en andere landen.</p>
Weging	<p>De beheerder van een beleggingsfonds heeft over het algemeen een vaste verdeling van zijn beleggingen over verschillende beleggingscategorieën (zie assetallocatie). Wanneer het belang in een bepaalde categorie groter is dan in de strategische assetallocatie, wordt dat een overwogen belang of overweging genoemd. Als het belang kleiner is dan de strategische assetallocatie, noemen we dat een onderwogen belang of onderweging.</p>

Colofon

Ontwerp

MissionFromMars in samenwerking met SBDD

Opmaak/dtp

Quantes, in samenwerking met Elan Strategie & Creatie

Druk

Quantes

Dit jaarverslag is gedrukt op
Cocoon 100% FSC Recycled

ASN Bank

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

ASN Klantenservice 0800 – 03 80 (gratis)
Fax 070 – 361 79 48
E-mail informatie@asnbank.nl

U kunt een pdf van dit jaarverslag downloaden van
www.asnbank.nl.

ASN **BELEGGINGSFONDSEN**
voor de wereld van morgen